The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, APRIL 19, 1958.

LATVIJA AMERIKA

32./673. n-rs. SESTDIEN, 1958. G. 19. APRĪLĪ 1/2 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00; tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

DRAUSMĪGA ATOMKATASTROFA PADOMJU SAVIENĪBĀ

KAUT KUR AIZ URĀLIEM KĀDĀ ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMU VIETĀ EKSPLODĒJUSI RAĶETE VAI ŪDEŅRAŽBUMBA, NOGALINOT VAIRĀKUS TŪKSTOŠUS CILVĒKU UN SAINDĒJOT PLAŠUS APGABALUS.

Diplomātiskā ceļā Kopenhāgenā saņemtas ziņas, ka dažas dienas pirms Augstākās padomes sanākšanas marta beigās Padomju Savienībā sprāgusi kāda izmēģinājumu raķete vai ūdeņražbumba, nogalinot vairākus tūkstošus cilvēku.

Bez tam 100—150 jūdžu radijā no katastrofas vietas ar radioaktīvajiem putekļiem smagi saindēti daudzi simti padomju ļaužu. Miljoni citu plašajos Krievijas apgabalos no radiācijas cietuši mazāk, bet bijuši spiesti meklēt medicīnisku palīdzību.

Daudzas ēkas sprādziena apkārtnē sagrautas un pati izmēģinājumu baze pilnīgi iznīcināta, aprokot zem drupām zinātniekus, tehniķus un strādniekus.

Partija un valdība cenšas katastrofu noklusēt, to slēpjot kā no ārzemniekiem, tā arī no pašu pilsoņiem. Taču eksplozija bijusi tik drausmīga, ka ziņas par to tautā izplatījušās ļoti ātri, izraisot īstu paniku.

Parasti krievi savus atomieročus izmēģināja aiz polārā loka, turpretim šoreiz mēģinājums gatavots kaut kur aiz Urālu kalniem: Kazāchstanā vai arī kādā citā mazapdzīvotā Vidusazijas apgabalā. Uz to norāda padomju valdības īpatnējie rīkojumi kā arī aizliegums ārzemniekiem apmeklēt Padomju Savienības dienvidaustrumu rajonus.

Lai neizplatītos ziņas par katastrofu, sperti attiecīgi soļi arī pret padomju pilsoņiem, kas no notikuma vietas ceļo uz Maskavu, Ukrainu u. c.

Katastrofas radītos radioaktīvos putekļus vēji aiznesuši arī pāri Turkestānai un Rietumsibirijā, nu un pat uz ASV rietumiem.

Visas līdz šim krievu izmēģinātās atombumbas bijušas radioaktīvi ļoti „netīras", no kā cietuši iedzīvotāji. Tāpēc arī Kremļa vīri jau pirms lielās katastrofas nolēmuši pārtraukt atomieroču mēģinājumus, ko neatlaidīgi ieteic darīt arī Rietumiem.

GAIJĀRA KOALICIJA SABRUKUSI

Tunisijas konflikts izraisa valdības krizi Francijā

Ministru prezidentam Gaijāram atkāpjoties no amata, Francijā pēc Otrā pasaules kara sākusies divdesmit ceturtā valdības krize.

Parīzē. Francijas valdības mēģinājums atsākt tiešas sarunas ar Tunisiju, lai mazinātu savstarpējo saspīlējumu, piedzīvoja neveiksmi, deputātu vairākumam nobalsojot pret minēto plānu.

Piecu mēnešu pastāvēšanas slieksni pārkāpusī Gaijāra koalicijas valdība krizes stāvoklī atradās jau ilgāku laiku. Bet pat vēl pagājušās nedēļas nogalē varēja domāt, ka tai izdosies pastāvēt. Bet ārpus lielajām saimnieciskajām grūtībām, kas valda pašu mājās, frančiem ir arī dažādas ārpolitiskas nepatikšanas: Alžīrijas karš un konflikts ar Tunisiju. Tieši pēdējā dēļ Gaijāram nācās zaudēt ministru prezidenta amatu.

Pagājušās nedēļas nogale pec 11 stundu ilgas kabineta sēdes valdība nolēma sasaukt parlamentu, lai deputātiem dotu iespēju nobalsot par proponēto sarunu atsākšanu ar Tunisiju, franču militārām bazēm un Alžīrijas un Tunisijas robežpārraudzību. Lai valdības priekšlikums būtu pieņemams arī golistiem un labā spārna partiju deputātiem, ministru prezidents apsolīja, ka sarunu neizdošanās gadījumā jautājums par Alžīrijas un Tunisijas robežapsardzību tiks nodots Apvienoto Nāciju Drošības padomei. Starplaikā franču politiskai pulverīmucai savu personisko degli pievienoja Sav. Valstu prezidents Eizenhauers, mudinādams ministru prezidentu Gaijāru atturēties no robežjautājuma nodošanas Drošības padomei, jo tas varētu nostādīt Sav. Valstis un Angliju ļoti svarīgas izšķiršanās priekšā: vai nu atbalstīt Franciju un sariebt spēcīgajam Afrikas un Āzijas blokam, kas noteikti stāvēs Tunisijas pusē, vai arī pieslieties pēdējiem un pamest Franciju.

Lai cik nepatīkami tas arī būtu, franču politiskās aprindas ministru prezidenta Gaijāra sakāvi parlamentā ,deputātiem ar 321 pret 255 balsīm nobalsojot pret valdības iecerēto sarunu atsākšanu ar Tunisiju, piedēvē tieši Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera vēstulei. Franču politiskām partijām vispirms nepatīkot Eizenhauera jaukšanās viņu iekšējās darīšanās, un, otrkārt, kā to pierādīja nodoto balsu skaits, deputāti baidās, ka viņu ministru prezidents varētu nonākt pārāk lielā Sav. Valstu ietekmē.

Tikai nākotne rādīs, kādas sekas Gaijāra aiziešanai būs Francijas iekšpolitikā, jo sevišķi saimniecības laukā. Inflācijas novēršanai un bezdarba samazināšanai frančiem nepieciešama saimnieciskā palīdzība no ārpuses resp. Sav. Valstīm. Franču politiķi tai pašā laikā vaino Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera iejaukšanos pašreizējās valdības krizes izraisīšanā. Kādu iespaidu tas atstās Vašingtonā, vēl pāragri minēt, bet nebūtu nekāds brīnums, ja Sav. Valstu attieksmes ar Franciju kļūtu vēsākas, kas savukārt var negātīvi ietekmēt Francijas saimniecības nepieciešamo nostiprināšanu.

JAUNS LATVIEŠU SKAUTU PRIEKŠNIEKS

Nesen beidzās latviešu skautu priekšnieka rakstveida vēlēšanas, kuŗās piedalījās skautu vadītāji no visām trimdas zemēm. Līdzšinējam skautu priekam P. Vīlipam vairs nekandidējot, par viņa pēcteci šai amatā ievēlēts Artūrs Grigors.

Jaunais skautu pr-ks ir vecs skautisma darbinieks. Viņš ir 51 gadu vecs, 37 gadus darbojas mūsu skautu organizācijā. No šiem 37 gadiem 32 gadus pilda dažādus skautu vadītāja amatus un pienākumus. Rīgā Grigors vadīja vairākas skautu vienības un pēdējos gados arī 8. novadu. Vācijā viņš noorganizēja skautu vienību Firtā pie Nirnbergas, bet vēlāk pārņēma skautu vienības vadību Ansbachā. Šai laikā viņu ievēlēja arī par Nīcas novada priekšnieku.

Jaunatnes darbam Grigors nepagurst arī ASV, kur strādā fabrikā, brīvās stundas ziedojot skautismam. 1950. gadā viņš Grand Rapidos nodibina 14. Skrundas skautu vienību un līdz pag. gada rudenim bija tās priekšnieks. G. vada arī ASV latviešu skautu jendas 3. novadu, kas apvieno skautu vienības Mičigenā. Šis novads latviešu skautu saimē patlaban ir rosīgākais un darbīgākais. Grigors beidzis augstākos skautu vadītāju kursus un apbalvots ar latviešu skautu Baltās lilijas ordeni un amerikāņu „Sudraba bebra" ordeni. Šī goda zīme Grigoram piešķirta kā vienīgajam latviešu „skautmasteram" ASV. Latvijā Gr. strādāja Rīgas prefektūrā un par šo darbu bija apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeņa goda zīmi.

Jaunā Lsp adrese ir: 915 Prospect SE, Grand Rapids 7, Mich., USA. rē.

DAŽOS VĀRDOS

◍ Toronto pilsētā, kā zināms, kopš 1906. gada ir spēkā Tā Kunga dienas likums, kas aizliedz svētdienās rīkot publiskus deju vakarus un līdzīga rakstura sarīkojumus. Kopš 16. aprīļa šis likums grozīts, pieļaujot dejošanu privātos klubos.

◍ Kā ziņo no Otavas, reģistrēto bezdarbnieku skaits februāŗa mēnesī bijis 869.000, par 34 proc. mazāks nekā janvārī. Pavisam bezdarbnieku pabalstam februārī izmaksāts $63.300.000,00, par 64 proc. vairāk nekā šai laikā pagājušā gadā.

◍ Toronto pilsētas kontrolkomisija atteikusies akceptēt priekšlikumu par 6 jaunu 4 durvju automašīnu iegādi pilsētas valdes ierēdņu vajadzībām, jo, kā izteicies kontrolieris Allens, viņš nekad neesot redzējis vienā pilsētas valdes mašīnā braucam reizē vairāk kā divas personas. Ja citi ļaudis sākot domāt par mazvāgu iegādi, kādēļ to pašu nevarētu arī darīt pilsētas valdes augstākie ierēdņi?

◍ Pēkšņs, neliels tornēdo 16. aprīlī skāris Okvilles rajonu, sagraujot kādu jaunbūvi, saraujot elektriskos vadus un uzsviežot līdz 100 metru augstumā putekļus, kokus un vieglākus priekšmetus.

◍ Kāds bankas ierēdnis Blind River pilsētā šais dienās identificējis banditu, kas nošāva un aplaupīja bankas menedžeri J. Valteru pag. g. oktobrī.

JĀNOSKAIDRO VIEDOKĻI UN CIŅAS METODES

Pretkomūnistiskais kongress atlikts no 19./20. aprīļa uz 27./28. septembri

American Friends of ABN konferencē Bafalo, piedaloties 33 delegātiem, nolemts, ka, lai iespējami labāk sagatavotos paredzētajam pretkomūnistiskajam kongresam, tas jāatliek uz 27./28. septembri, — tieši vienu mēnesi pirms pasaules antikomūnistiskā kongresa, kas paredzēts 25./26. oktobrī Ankarā vai Lisabonā.

Meksikas kongresā AFABN tautības (ieskaitot arī Čikāgas latviešu pretkomūnistisko komiteju) pārstāvēja Dr. Pruciks.

Čikāgas pretkomūnistiskā komiteja ir atbalstījusi 27./28. septembŗa kongresa sarikošanu ar $100,- ziedojumu. Bez tam minētās organizācijas Čikāgā rezolūciju komisija pašreiz izstrādā savus priekšlikumus kongresam.

Lai latviešu grupa visās Sav. Valstīs organizēti varētu piedalīties 27./28. septembŗa kongresā un vēlāk pasaules kongresā, tad:

1) Vispirms Sav. Valstis jāizrauga mūsu, latviešu, politiskās ciņas centrs. Iniciātīva būtu jāuzņemas ALA'i, bet ja tā to nedarītu, tad — Komitejai Latvijas brīvīvai vai Apspiesto Nāciju asamblejas latviešu delegācijai.

2) Katrā centrā Sav. Valstīs, kur dzīvo latvieši, būtu organizējamas nodaļas, kas stātos sakaros ar pārējo tautību aiz dzelzs aizkara pārstāvjiem.

3) Pirmais uzdevums visām šādi organizētām vienībām būtu līdzekļu vākšana darbībai un kongresa izdevumu segšanai. Tie varētu komplektēties no latviešu [illegible] personu [illegible].

4) Jāsaskaņo kopējs latviešu viedoklis kongresiem un pašiem jāizstrādā darbības un ciņas plāns.

A. Būmanis.

AR SVECI ROKĀ . . .

Kanada gatava uzņemties iniciātīvu ceļa meklēšanai uz ilgstošu mieru.

Toronto. Kanadas Preses pusdienās šī gada 16. aprīlī ministru prezidents Difenbeikers deklarējа, ka Kanada ir gatava uzņemties namatēva lomu valdību galvu konferencei un pārņemt vadību ceļa meklēšanai, lai pa to varētu savest kopā Rietumus un Austrumus, panākt atomieroču mēģinājumu izbeigšanu un nostabilizēt ilgstošu mieru visā pasaulē. Citiem vārdiem, Kanada ir gatava darīt visu, kas vien neizskatās pēc galigas padošanās Padomju Savienībai, lai mazinātu starptautisko saspīlējumu. No Padomju Savienības „tiek prasīti pierādījumi", ka arī tā vēlas to pašu.

Pēc Kanadas ministru prezidenta domām, nepietiek vienīgi ar padomju miera piedāvājumu (!) noraidīšanu, kā to tagad dara Rietumu lielvalstis, iztulkojot Maskavas gājienus kā politisku propagandu, bez nopietnas vēlēšanās sacito arī pildīt. Pasaules pārliecināšanai ir nepieciešams, lai Rietumi atbildētu padomju propagandai. „Es ceru," sacīja Difenbeikers, „ka jau tuvākā nākotnē brīvās pasaules valstis paziņos savu vēlēšanos pārtraukt atomieroču mēģinājumus, ja vien būs starptautiska pārraudzība, kas var garantēt, ka mēģinājumi netiek turpināti slepenībā." (To jau Rietumi starp citu ir sen vēlējušies. Red.).

Ministru prezidents Difenbeikers izteica cerību, ka, valdību galvu konferences gadījumā sarunās tiks pieaicināts arī Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs (Hammeršilds), lai pārstāvētu Apvienotās Nācijas jautājumos, kas skar atbruņošanos.

Ieiedams mazliet reālākā plāksnē, ministru prezidents uzsvēra, ka diplomātiskās sarunas, kuŗām Rietumi tagad izteikuši savu piekrišanu, būs zināms pārbaudījums, lai noskaidrotu, vai Padomju Savienības nostāja attiecībā uz piedāvāto valdību galvu konferenci norāda nopietnu un patiesu vēlēšanos panākt pozitīvus rezultātus.

DV ASV DELEGĀTU PILNSAPULCE FILADELFIJĀ

Sēž no kr.: E. Penikis, E. Treimanis, V. Lagzdiņš, A. Valters, A. Mauriņš, A. Vanags. Stāv: E. Šteins, K. Detlavs, V. Mednieks. Foto V. Lanka

INVĀZIJA SUMATRĀ

Centrālās valdības „kaŗa flotes" artilerija biedē džungļu putnus, kamēr piekrastes baterijas sit zivis.

Jakartā. Šīs nedēļas otrā pusē sākās jau kopš svētdienas gaidītā invāzija Sumatrā, centrālās valdības kaŗaspēkam vēršoties pret nemiernieku militāriem un politiskiem centriem Padangā un Bukitingi, salas rietumu piekrastē. Pirms invāzijas sākuma Jakartas „kaŗa flote" — viens iznīcinātājs un četras korvetes — vairākas stundas apšaudīja Padangu, bet nespēja pilsētai trāpīt. Visas granātas sakritušas apkārtējos džungļos, izbiedējot putnu miriades. Ar tādas pašas kvalitātes tēmēšanu sevi atestēja arī nemiernieku piekrastes baterijas, kas, Jakartas kuģiem šaudamas, nespēja trāpīt neko citu kā vienīgi plašo jūru.

Pēdējās ziņas, kas saņemtas no Indonēzijas kaŗa lauka, liecina, ka centrāla valdība Sumatras salas Rietumu piekrastē izcēlusi ap 6.000 vīru lielu invāzijas armiju, kuŗa sākusi kustēties Padangas un Bukitingi virzienā, pa ceļam jau paspējot pārgriezt kādu nemiernieku piegādes artēriju.

Pašreizējā Indonēzijas pilsoņu kaŗa gaita liek domāt, ka militārais pārsvars arvien vairāk un vairāk kļūst manāms centrālās valdības pusē, ko 3.000 salu republikas komūnisti var uzskatīt par daudzsološu zīmi saviem nākotnes plāniem.

Viesodamies Japānas galvaspilsētā Tokio, Indonēzijas centrālās valdības ārlietu ministrs Subandrio paskaidroja, ka līdzšinējā pilsoņu kaŗa gaitā nogalināts tikai 110 personu. Jakartas armija 7 nedēļu ilgajās ciņās zaudējusi 10 kritušo.

KURIOZA „SAGADĪŠANĀS"

Paveŗas ceļš uz valdību galvu konferenci

RIETUMU LIELVALSTIS PIEPRASA PLAŠĀKA MĒROGA SARUNAS, NEKĀ PIEDĀVĀ PADOMJU SAVIENĪBA.

Maskavā. Sav. Valstu, Anglijas un Francijas sūtņi šī gada 16. aprīlī informēja Padomju Savienības valdību, ka viņi akceptē pēdējās piedāvājumu uzsākt sarunas jau nākamajā dienā. Atsevišķas Rietumu lielvalstu valdību notas tika piesūtītas Padomju Savienības ārlietu ministram Gromiko, paskaidrojot, ka diplomātiskās sarunas valdību galvu konferences sagatavošanai var sākties Maskavas proponētā laikā — šī gada 17. aprīlī. Bet pirms diplomātisko sarunu sākuma Rietumiem ir vēl dažas prasības. Un, proti, Sav. Valstīm, Anglijai un Francijai nav pieņemams padomju piedāvējums sarunām, kuŗu darba kārtībā nenodzīt tikai tādi neuzticēšanu radoši jautājumi, kuŗus Rietumu puse ir ierosinājusi konferences vietas un laika izlemšana. Rezultātā Rietumu lielvalstis ir akceptējušas piedāvājumu sarunām, kādu Padomju Savienība nekad nav sniegusi.

Lai panāktu savu, pēc vecās „vilks paēdis, un kaza dzīva" tradicijas, Padomju Savieņība beidzot pieņēma Rietumu priekšlikumu valdību galvu konferences sagatavošanai, t. i. atzīstot diplomātisko un ārlietu ministru sarunu nepieciešamību. Bet to darīdama, Padomju Savienība pilnīgi ignorēja Rietumu prasības par paredzēto sarunu saturu. **Tagad nu ir notikusi kuriozā „sagadīšanās", ka kā Rietumi, tā Austrumi pretējās puses piedāvājumus ir pieņēmuši uz saviem noteikumiem!**

Runājot par Maskavā paredzētajām diplomātu sarunām, kuŗās Rietumu lielvalstis pārstāvētu to sūtņi, jāuzsver, ka Sav. Valstis, Anglija un Francija jau pašā sākumā grib ķerties vērsim pie ragiem, sarunās ietilpinot visas akūtākās starptautiskās problēmas. Diplomātisko [illegible] tikai tādi [illegible] sarunu gaita Rietumu acīm pilnīgi jautājumi, [illegible] runu fazes resp. ārlietu ministru noteikt, kādu atmosfairu sagaidāma ārlietu ministru un vēlāk iecerētā valdību galvu konferencē: Padomju Savienībai, kā zināms, kaut kas tāds nemaz nav pa prātam. Kamēr Rietumi pieprasa garantijas valdību galvu konferences panākumiem, Pad. Savienību interesē vienīgi konferences noorganizēšana. Tā vēl nebūt nav domājusi atkāpties no savām agrākajām prasībām, un, proti, ka valdību galvu konference sasaucama neatkarīgi no tā, kādā gaitā noritējušas diplomātiskās un ārlietu ministru sarunas.

Rietumu valdību aprindās cirkulējošā doma, ka Padomju Savienībai „plašāka mēroga" diplomātiskās sarunas nebūs pieņemamas, liek secināt, ka Maskavas 11. aprīļa priekšlikuma pieņemšana (uzsākt diplomātiskās sarunas jau 17. aprīlī) ir bijis tikai visai veikls diplomātisks manevrs, lai atstātu Padomju Savienību sarunu noraiditāja lomā. Mazliet pakavējoties pie diplomātu un ārlietu ministru sarunu vēstures, šāda iespēja kļūst visai reāla. Valdību galvu konferences sagatavošanu, kā zināms, pieprasīja Rietumi, Pad. Savienībai šādu nevajadzīgu laika tērēšanu katēgoriski noraidot. Šī gada 11. aprīlī Padomju Savienība bija tā, kas piedāvāja sarunu sagatavošanu, dodot Rietumiem tikai nepilnu nedēļu laika. Londona un Vašingtona sākumā uz to reaģēja negātīvi un noraidīja, bet — ne oficiāli. 16. aprīlī, dienu pirms Padomju Savienības piedāvāto sarunu sākuma, Rietumi piedāvājumu akceptēja un uzstādīja savus noteikumus konferences darbības paplašināšanai. Līdz 17. aprīlim Maskavas atbilde vēl nebija saņemta . . .

Krievu 2. sputņiks vairs nelido

Tagad arī paši krievi apstiprina, ka viņu 2. sputņiks, kuŗā bija „varonīgais" suns Laika, sašķēlies divi daļās, kas zemes atmosfairas augšējā slānī sadedzis.

AFRIKAI JĀBŪT BRĪVAI

AFRIKAS BRĪVO VALSTU KONFERENCE PIEPRASA KOLONIĀLISMA LIKVDĒŠANU

Akrā. Atklājot astoņu Afrikas valstu konferenci, Ganas ministru prezidents Nkrum deklarēja, ka viens no galvenajiem sarunu tematiem būs pareizā cēla atrašana, kā „palīdzēt mūsu brāļiem, kas vēl vienmēr dzīvo koloniālisma režīmā". — „Šodien mēs visi esam viens", sacīja Nkruma. „Ja Sahara kādreiz mūs šķīra, tad tagad tā mūs vieno. Vienam ciešot, mēs ciešam visi. Šīs konferences rezultātā pasaulei ir jādzird mūsu jaunais sauklis: Rokas nost no Afrikas! Afrikai jābūt brīvai!"

Ganas ministru prezidenta Nkrumas organizētā konferencē reprezentētas piecas arabu un trīs nēģeŗu valstis: Apvienotā Arabu Republika (Ēģipte un Sīrija), Sudana, Lībija, Tunisija, Maroka, Gana, Libērija un Abesīnija. Uz konferenci ieradušies arī Alžīrijas nacionālistu pārstāvji, kas oficiāli ir „padomdevēji" Tunisijas un Apvienotās Arabu Republikas delegācijās.

Ministru prezidents Nkruma brīdināja konferences dalībniekus no koloniālisma un imperiālisma un aicināja visas neatkarīgās Afrikas valstis atbalstīt brīvības cīnītājus, „ar kuriem mums ir vienāds liktenis". Nkruma brīdināja brīvās Afrikas valstis nejaukties lielvalstu politiskās intrigās un militāros blokos. Vislielākā uzmanība tomēr tika veltīta koloniālismam, kā jau tas parasts šāda sastāva konferencēs. „Koloniālisms nebūt nav miris", runas nobeigumā deklarēja Nkruma. „Tas ir tikpat dzīvs šodien kā jebkad — tas parādās dažādos jaunos veidos un tiek piekopts dažādām jaunām metodēm." Secinot no ministru prezidenta Nkrumas runas, koloniālisms ir ierocis imperiālistu rokās, un viņi (imperiālisti) to arī nepārtraukti izmanto. — „Imperiālisti mēģina sasniegt savus mērķus", paskaidroja Nkruma, „ne vairs tikai ar militāra pasākuma palīdzību, bet ar saimniecisku iespiešanos, kultūrālu asimilāciju, ideoloģisku virskundzību, psiholoģisku infiltrāciju un subversīvu darbību,neizslēdzot atentātus un iekšējus nemierus."

Rietumu diplomātiskos novērotājus ministru prezidenta Nkruma runa neko neieprieciināja. Tās saturs ir nepārprotami neitrāls, un Afrikas neitrālitāte bieži vien ir ar tendenci — bet ne uz Rietumu pusi.

Viesturieši Hamiltonā!

Šo sestdien Hamiltonā pulcēsies apvienotā vīru kora „Viesturs" vīri un dziedās plkst. 7,30 konservātorijas zālē. Koris sagatavojis plašu programmu ar Vītola, A. Kalniņa, J. Zālīša, Em. Dārziņa, Melngaiļa, Jāz. Mediņa, A. Kalnāja, Jēk. Graubiņa, J. Kalniņa, Im. Saksa un J. Cīruļa dziesmām. Vairākus no tām Hamiltonā atskaņos pirmoreiz. Apvienoto vīru kori vadīs Jānis Cīrulis.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

JAUNATNES ORGANIZĀCIJU NOZĪME

P. DREIMANIS

Cilvēka jaunība sākas ar pubertāti. Tad viņā briest jauni spēki, kas var izpausties galvenokārt līdzīgu vai nedaudz vecāku sabiedrībā. Tāpēc jaunieši reizēm staigā pa dažādām sapulcēšanās vietām un meklē sev piemērotu sabiedrību. Protams, viņiem ir daudz ērtāk, ja šāda sabiedrība ir zināma un pie tam vēl tāda, ar kuru visvieglāk saprasties un sadzīvot. Vientulība šajā vecumā ir ļoti nevēlama, jo tajā jaunietim var rasties organiskie un psihiskie sarežģījumi. Kad pubertātes posms pārdzīvots, tad iestājas zināma nosvērtība, kas veicina lietderīgāku un attiecīgai gara pasaulei piemērotāku personu izvēli sabiedrisko tieksmju apmierināšanai. Tātad cilvēka ķermeņa attīstība viņu kā sabiedrisku būti pamudina izvairīties no vientulības un nodrošināt sev atbilstošu sabiedrību.

Cilvēka gaitās ir dažādi momenti. Tos neviens nevar iepriekš paredzēt un tiem piemēroties. Tas īpaši jāievēro trimdā, kur svešiniekam grūti nostabilizēties savā dzīvē un darbā. Ja viņam tas izdodas, tad vēl ir viena problēma — gara radniecības atrašana un uzturēšana. Ar vietējiem iedzīvotājiem iespējams saprasties darbā un materiālā plāksnē, bet garīgo interešu lokā grūti atrast ar viņiem kopīgas vadlīnijas: tās daudziem no viņiem ir savdabīgas. Tāpēc latvietim un arī citiem eiropiešiem jācenšas saprasties un sadraudzēties ar savas tautas piederīgajiem, kuriem ir līdzīga gara pasaule. Tās attīstību veicina tautas tradīcijas, valoda, paražas, tikumi u. c. To ietekmē izveidojās tādas īpatnējas interešu vērtējumos, jo ir gan tautiskā dzīves uztvere, bet nav draudzības. Šādos gadījumos draugu vēstulei no liela attāluma ir nedaudz vērtības, jo tajā viņš tuvam cilvēkam pieiet no tāda viedokļa, kas katram tautietim neienāk prātā. Un tāda pieeja viņu nomierina un stiprina dzīves gaitās.

Saņemot kopā aplūkoto, jākonstatē, ka jaunietim trimdā lietderīgi piedalīties organizācijās un interesēm.

Ja tā jaunieši veido savu garu pasauli, tad viņi, pašiem to nemanot, izveido tādu draugu saimi, kas visādos dzīves brīžos cits citu saprot un spēj atbalstīt morāliski un vajadzības gadījumos arī materiāli, īpaši darba atrašanā. Šī draudzība sevišķi nepieciešama trimdā, kad ar svešiniekiem, kā jau atzīmēts, grūti sadraudzēties, bet visdažādākās dzīves neērtības un grūtības cilvēkam diktē nepieciešamību izklāstīt citiem savus pārdzīvojumus, protams, tikai tādiem, kas spēj saprast, just līdz un pateikt vismaz kādu nomierinošu vārdu. Tādi ir viena gara bērni ar līdzīgu dzīves izpratni, parasti organizāciju biedri.

Trimdā tautiešu dzīvo izklaidus, reizēm cits no cita diezgan lielā attālumā. Gadās, ka viņiem grūti satikties un apmainīties ar reālās dzīves raksturojumiem. Dažreiz tas gari iespējams, bet grūti pieņemams, bet tautiešus tās pamudina uz līdzīgu uzvedību un rīcību, īpaši jaunības gados, kad gandrīz katrs indivīds atrodas ideālisma varā. Tad jaunietī ir arī prasība pēc sabiedriskās aktivitātes. Lai to reālizētu, jāsadarbojas vairākām, pat daudzām personām, ko spēj panākt tikai tie, kam līdzīgi iedzimtie ierosinātāji un intereses. Tāpēc vienas tautības jauniešiem savstarpēji jāiepazīstas un jāturas kopā, kas iespējams tikai tad, kad viņi bieži satiekas un var brīvi runāt par saviem centieniem un to reālizēšanas iespējām, piederot pie kādas organizācijas, kuras iekšējā dzīve piemērota tādu vajadzību apmierināšanai.

Šādās organizācijās jaunieši ne tikai saprotas un sadarbojas līdzīgu mērķu sasniegšanai, bet arī sadraudzējas, pazīstot cits citu visos sīkumos un iemācoties cienīt draugs draugu ne tikai līdzīgu pārdzīvojumu un centienu dēļ, bet arī katra indivīda personību vai to, kas viņā rakstturīgs un augsti vērtējams. Tādu iepazīšanos sekmē galvenokārt garīgo problēmu risināšana, savas tautas garīgo interešu noskaidrošana un tām atbilstoši kopīgi darbi, kas viņus tuvina arī ar tautiešiem, kas pie šīm organizācijām nepieder.

Saņemot kopā aplūkoto, jākonstatē, ka jaunietim trimdā lietderīgi piedalīties organizācijās un interesēm.

PATEICĪBA

Sirsnīgs paldies visiem draugiem, kas pavadīja uz pēdējo dusu mūsu mīļo aizgājēju Eiženu Lejasisaku, ber īpašu pateicību izsakām ģenerālkonsulam R. N. Braisonam, māc. A. Briedim, māksliniecēm M. Dežardēnai un E. Ozolai - Timermanei, māc. A. Lūsim, Ingridai Viksnai, Marisam Vētram, J. Benjamiņa filmu laboratorijas darbiniekiem un Callas, Lotus un Venus puķu veikaliem, tāpat visiem citiem, kas godināja aizgājēju piemiņu un atcerējās mūs šai smagajā brīdī.

Benjamiņu, Jansonu, Lejasisaku un Lejiņu ģimenes

DAUGAVAS VANAGI SASAUCAS

DV 8. delegātu pilnsapulce Filadelfijā

12. un 13. aprīlī Filadelfijā notiks Daugavas Vanagu 8. delegātu pilnsapulce, uz kuru bija ieradušies 22 delegāti no dažādām ASV vietām. DV valde ASV no Čikāgas bija ieradusies pilnā sastāvā: valdes pr - dis Augusts Vanags, kasieris P. Ozoliņš, sekretārs V. Lagzdiņš, aprūpes darba vadītājs J. Putināns, kultūras nozaras vadītājs V. Aparjods un J. Peniķis (pēdējo divu dzīves vieta ir Milvokos). No Grand Rapidiem bija ieradies Radziņš, no Klīvlendas — Šteins, Bostonas — Treimanis un Rudzroga, no Ņujorkas J. Valters un Vanadžu priekšniece V. Freija un KLB locekļis V. Hāzners, kas ir arī DV valdes ASV locekļis, no Baltimoras — Detlavs un no Vašingtonas — Mednieks. Pārējās DV apvienības bija nodevušas pārdeleģējumus Filadelfijā dzīvojošiem Daugavas Vanagiem. Par pilnsapulces vadītāju ievēlēja Ņujorkas apvienības priekšnieku J. Valteru un par viņa palīgu Mauriņu no Filadelfijas, par sekretāriem ievēlēja Treimani (Bostona) un Lagzdiņu (Čikāga).

Atklājot pilnsapulci, klātesošie ar klusuma brīdi pieceļoties godināja mirušo Latviešu leģiona ģenerālinspektoru LKOK ģenerāli R. Bangerski.

DV valdes priekšsēdis A. Vanags savā ziņojumā aizrādīja, ka pašreiz ASV pastāv 18 apvienības un 8 kopas ar 1556 biedriem. Pēdējā gadā biedru skaits audzis. Aprūpes darbā panākta centralizācija. Vispārējai aprūpei domātos līdzekļus iesūta zemes valdei, kas tos, saziņā ar DV centrālo valdi ,nosūta uz Vāciju, Austriju un Latviju. Individuāla aprūpe pārtraukta, jo nepārzinot apstākļus, nav iespējams taisnīgi sadalīt līdzekļus.

V. Hāzners iepazīstināja sapulcējušos ar Komitejas Latvijas brīvībai darbību un raksturoja starptautisko stāvokli.

V. Aparjods ziņoja par sabiedriski - kultūrālo darbu DV apvienībās. Visvairāk sarīkojumus noorganizējusi Bostonas apvienība. Visu DV sarīkojumu apmeklētāju kopsumma pag. gadā pārsniedz 20.000 Viru koŗi darbojas pie DV apvienībām Kalamazū, Milvokos, Ņujorkā; dubultkvarteti darbojas pie DV apvienībām Ziemeļkalifornijā, Minesotā; teātŗa kopas Bostonā, Detroitā, Filadelfijā, Milvokos, Minesotā, Ziemeļkalifornijā; tautas deju kopas — Bostonā, Minesotā; šaušanas kopas pastāv Grand Rapidos, Indiānapolē, Kalamazū; šaoha kopas — Indiānapolē, Milvokos; sporta kopas — Bostonā, Cikāgā, Detroitā, Ņujorkā.

K. Kuzuliss ziņoja, ka DV mēnešraksta abonentu skaits pag. gadā pieaudzis no 213 uz 860. Desmit apvienībās mēnešrakstu abonē visi biedri.

Sekoja apvienību delegātu ziņojumi no vietām. Bostonas apvienība ziņoja, ka tā ieguvusi īpašumā namu un bibliotēku ar 8.600 sējumiem, starp tiem ir daudzi veci izdevumi ar vērtīgu vēsturisku vērtību. Bostonas apvienība nodod šo bibliotēku visai DV saimei ASV un bibliotēkas katalogus izsūtīs visām apvienībām.

Š. g. augusta beigās (.. rba svētku nedēļas nogalē) Kalamazū notiks DV dienas ar viru koŗu kopkoncertu, sporta sacīkstēm, tautas dejām un citiem uzvedumiem. Līdz tam laikam izdos viru koŗu dziesmu krājumu. Šim nolūkam komponisti brīvā pasaulē lūgti iesūtīt jaunas dziesmas.

Principā vienojās, ka nākošās Daugavas Vanagu dienas rīkos 1960. gadā kopā ar Kanadas DV.

Pilnsapulce nolēma izmaksāt 1.000 dol. lielu stipendiju studentiem, kas savam doktora darbam izvēlēsies tematu, kas saistīts ar Latvijas valsti. Šai stipendijai līdzekļus dos arī Kanadas un Austrālijas DV.

NĀKOŠĀ LAK EC SESIJA NOTIKS STOKHOLMĀ

ZVIEDRIJAS LATVIEŠI GRIB REDZĒT AKTĪVU BRĪVĀS PASAULES LATVITŠU APVIENĪBU

ZVIEDRIJAS LATVIEŠU CENTRĀLĀ PADOME 29./30. MARTĀ BIJA PULCĒJUSIES UZ GADSKĀRTĒJO PILNSAPULCI STOKHOLMĀ. SANĀKSMI VADĪJA PADOMES PR-JS PROF. J. VARSBERGS AR VIETNIEKU P. KALNIŅU UN SEKRETĀRU Ž. TAMSONU.

Pēc sūtņa J. Tepfera apsveikuma runas, plašu pārskatu par ZLCP valdes darbību aiztecējušā gadā sniedza valdes pr-js H. Tepfers, uzsvērdams, ka ZLCP pēc savas būtības ir Zviedrijas latviešu vēlētā politiskā pārstāvniecība, kuŗas tiešais uzdevums un darbības apjoms ir latviešu nacionālpolitisko mērķu sargāšana un savu vēlētāju interešu pārstāvēšana Zviedrijā un ārpus tās robežām. Tālāk savā ziņojumā H. Tepfers pieskārās BPLA organizēšanās gaitai, siki iepazīstinot padomes locekļus ar tās veidošanu un šī nepieciešamā darbības koordinēšanas un vadīšanas centra nodibināšanu. ZLCP šim jautājumam piešķirusi vislielāko uzmanību, uzņemot sakarus ar sūtni K. Zariņu, prof. Lejiņu, Kanadas un Austrālijas latviešu centrālām organizācijām. ZLCP valde nekādā ziņā nav varējusi akceptēt uzskatu, ka pietiek vienīgi ar faktu par BPLA pastāvēšanu, un ka tai būtu jāsanāk un jādarbojas vienīgi ārkārtējos apstākļos.

— Ja pieļausim šīm tendencēm turpināties, konstatēja H. Tepfers, — tad galu galā visa mūsu daudzinātā politiskā cīņa pārvērtīsies par trimdiniekam neizprotamu simboliku. Mums jādarbojas tā, lai notikumi mūs nepārsteidz miegā. Mūsu tautas likteņis prasa visu grupu sadarbību, un, lai tā būtu mērķtiecīga, tai jāziet no viena komandpunkta. —

Par smagu politisku kļūdu H. Tepfers apzīmēja arī notikušās pārmaiņas KLB, atstājot ārpusē katoļus, un izteica pārliecību, ka šīni jautājumā jāatrod pienāciga izeja.

ZLCP valde cieši sadarbojusies ar vietējo ievēlēto igauņu pārstāvniecību, noturot kopīgas sēdes, bez tam sakari uzturēti arī ar Polijas, Dienvidslavijas un Rumānijas trimdas politiskām pārstāvniecībām.

Tālāk savus ziņojumus sniedza ZLCP valdes sekretārs A. Kroders, kuŗa tema aptvēra jautājumu — Kā stāv ar mums? Valdes locekļis J. Freimanis ziņoja par jaunatnes darbu un problēmām Zviedrijā, J. Millers — par padomes saimniecisko darbību. Revizijas komisijas atzinumu sniedza E. Suksis, ko padome pieņēma un vienbalsīgi izteica valdei atzinību par veikto darbu.

Ziņojumu par LAK EC prezidija sēdi Londonā 21./22. martā sniedza tās prezidija loceklis no Zviedrijas A. Oše.

Debates vadīja plkv. K. Lobe, dodot padomu un ieteikumus ZLCP turpmākai darbībai. Pārrunājamos jautājumos nākošā sēdes dienā aktīvi piedalījās arī pārējie padomes locekļi.

ZLCP piekrīt nākošās LAK EC sesijas noorganizēšanai Stokholmā, kas, paredzams, notiks 13./14 septembrī, uzdodot valdei veikt šīs sesijas sagatavošanas priekšdarbus un noorganizēšanu. Tāpat valdei uzdeva darīt iespējamo BPLA darbības aktivizēšanai un izveidošanai ,rūpēties par drīzu ACN delegācijas nodibināšanu, turpināt sadarbību ar igauņu vēlēto pārstāvniecību un uzturēt kontaktu ar zviedru labā spārna partiju, atbalstīt mūsu jaunatnes darbu Zviedrijā un rūpēties lai paredzētās rokas grāmatas jaunatnes pašmācībai sastādīšanā piedalītos speciāla paidagogu komisija.

Valdes vēlēšanās uzticību dāvāja līdzšinējai valdei sekojošā sastāvā: pr-js H. Tepfers, DV; vietnieki: J. Mālītis, ZS, un Dr. A. Ozoliņš, Nac. darb.; valdes locekļi: A. Padēls, ZS; A. Kroders, Nac. d.; I. Freimanis, DV un J. Millers, Nac. d., Revīzijas komisijā: E. Suksis, Ž. Tamsons un J. Pūķītis.

Gada beigās paredzētajam ZLCP vēlēšanām par vēlēšanu komisijas vadītāju ievēlēja P. Pētersonu.

Atlikums no Nakts serenādes izrādes

Noslēdzot rēķinus par Nakts serenādes izrādi, konstatēti šādi ienākumi un izdevumi: pavisam pārdotas 505 biļetes par 1083,50 dol. Par programmām ieņemts 63,00 dol., kopā $1.146,50. Izdevumi lugu sagatavojot bijuši pavisam $1.019,24, tīrais atlikums no izrādes $127,26. Bez tam Lilijas Štengeles ārstēšanās izdevumu segšanai ienākuši šādi ziedojumi: no Gaujas gaidu vienības — $25,00, Toronto radio raidījumu atskaite par slud. (P. Rasiņš) — $15.00, no mākslinieces cienītājām — L. Lūses $5,00 un anonīms $20,00, kopā — $192,26, kas nosūtīti māksliniecei.

Pateicība

Izsaku sirsnīgu pateicību visiem izrādes Nakts serenādes tēlotājiem, mākslinieci E. Ošiņai - Bērzipai par deju iestudējumiem, dekorātoram P. Kārkliņam, māksl. A. Jaunzemam, A. Kaktiņam, A. Tirumam, A. Siliņam, sufl. O. Jeckalējai, latviešu sestdienas ģimnazijas audzēkņiem un visiem izrādes apmeklētājiem un Lilijas Štengeles draugiem, kas atbalstījuši izrādi vai ziedojuši mākslinieces ārstēšanās izdevumu segšanai.

Milda Bērziņa,
TLNT vadītāja

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS

Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS

APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS

41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0266.

Jāzepa Vītola skaņdarbi zviedru radiofonā

Stokholmas radiofons 24. aprīlī, plkst. 18, sakarā' ar Jāzepa Vītola 10 gadu nāves dienu, noraidīs viņa skaņdarbus: Skaisti dziedi, lakstīgala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu, ko izpildīs Stokholmas Filharmonijas orķestris Teodora Reitera vadībā, Latvian Music ieskaņojumā..

Sai pašā sakarā Zviedrijas radiofona žurnāls Roester i radio ievietojis Jāņa Rudzīša īsu apcerējumu par profesoru Jāzepu Vītolu.

KANADAS LATVIEŠU SAIMĒ PIEAUGUMS

Latviešu skaits Arģentīnā pēdējā laikā ievērojami samazinās, jo daudzi cenšas izcelot galvenokārt uz Kanadu un ASV. Tā iepriekšējās nedēļas nogalē Maltonas lidlaukā pie Toronto lidmašīna atveda vēl 2 latviešu ģimenes, kopskaitā 10 personu. Kreišmaņa ģimene tūdaļ devās uz savu gala mērķi, kas izraudzīts Montreālā, bet mākslinieka J. Zuntaka ģimene paliks Toronto, kur pirmo patvērumu atrada sava galvotāja, pazīstamā mākslinieka Ed. Krūmiņa ģimenē.

Jānis Zuntaks Arģentīnā ieradies 1949. gada janvārī, apmetoties Buenosairesā, kur drīz vien atradis grafiķa darbu kādā spiestuvē. Darbs, kaut gan ne visā pilnībā, devis iespēju J. Zuntakam izmantot Latvijas mākslas akadēmijā gūtās zināšanas. Viņš beidzis prof. G. Eliasa figurālo meistardarbnīcu. Pēc akadēmijas beigšanas strādājis par skolotāju Liepājas lietišķās mākslas vidusskolā.

Blakus maizes darbam, J. Zuntaks mēģināja Arģentīnā iekārtoties, un viņa pirmais darbs, lai sagādātu ģimenei piemērotu pajumti, bija uzcelt ģimenes māju. To arī uzcēlis, pie kam gandrīz vienīgi no kastu dēļiem, tā bijis viens no pirmajiem latviešu mājsaimniekiem jaunajā dzīves vietā. Tomēr 9 Arģentīnā pavaditie gadi nav devuši cerētās iespējas, kādēļ kopš 2 gadiem sācis interesēties par izceļošanas iespējām.

Pirmie vērojumi Toronto atstājuši labu iespaidu. Mākslinieks cer, ka drīz šeit atradīs piemērotu darbu un iekārtosies jaunajos apstākļos. Viņa vecākais dēls Alvis Arģentīnā sācis studēt fiziku, studijas cer nobeigt Toronto universitātē. Meita Lolita beigusi skolotāju institūtu, bet jaunākā meita Vija vēl mācās pamatskolā.

Arī no Arģentīnā palikušajiem latviešiem lielākā daļa interesējoties par izceļošanu, kam galvenais iemesls ir nepiemērotais klimats, grūtības dabūt darbu un arī nelabvēlīgie saimnieciskie apstākļi.

R. N.

Mūsu laikraksta pārstāvis ANGLIJĀ

G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,

pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai inicīļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ

TORONTO

● TLB sestdienas skolas rīkotāis Gimenes dienas akts notiks 4. maijā, pl 3,00 p.p. Sv. Andreja baznīcas telpās. Sarīkojumā paredzēti audzēkņu priekšnesumi. Mācības gada nobeigums un izlaiduma akts notiks 1. jūnijā.

● T. Ķeniņa klavieru stūdijas audzēkņu vakars Sv. Andreja bcā bija pulcinājis ap 100 apmeklētāju, kas atsaucīgi noklausījās vecāko grupu audzēkņu sniegumos gan klavieru solo, gan dueţu, gan arī kvartetu veidā. Stūdijas vadītājs T. Ķeniņš saņēma daudz atzinīgu vārdu un ziedus.

● Kaucmindes mājturības institūta beigušo vakarā, ko savā dzīvoklī bija rīkojusi Lidija Lūse, sastapās 16 bijušās kaucmindietes, lai izmantojot savas ilggadīgās skolotājas M. Ķeņģes viesošanos Kanadā, pakavētos atmiņās un draudzīgās pārrunās. M. Ķeņģe pastāstīja savus novērojumus par latviešu dzīvi Anglijā, kur, kā zināms, viņa rosīgi darbojusies sabiedriskajā dzīvē un pilda Daugavas Vanadžu priekšnieces pienākumus. Vakars noritēja lielā sirsnībā un atkaltikšanās pacilātībā.

● Vindzoras filatelistu kluba rīkotā gadskārtējā izstādē 18. un 19. aprīlī vietējās YMCA's telpās šogad piedalās arī latvietis A. Vēveris, kas izstādē reprezentēsies ar Latvijas pirmo pastmarku izdevumu.

● 20. aprīlī pēc dievkalpojuma notiks Toronto Sv. Jāņa draudzes vakars Trīsvienības bcā. E. Pētersons rādīs filmu un stāstīs par savu ceļojumu uz Gambiju, E. Ozolas - Timermanes studijas audzēkņi sniegs klavieru priekšnesumus.

Latviešu ārsti Toronto

Dr. K. Žymantiene, 1393 Dundas St., W., tel. LE 4-6851.

DANDALKĀ

● Dandalkas apkārtnes latviešu lauksaimnieki rīko 26. aprīlī, pl 8,00 vakarā vietējās vidusskolas zālē plaši sabiedrisku vakaru ar priekšnesumiem. Bez latviešiem tajā aicināti arī vietējās sabiedrības pārstāvji un amatpersonas. Sarīkojumā paredzēts LNAK valdes locekļa I. Andrejsona referāts par jaunkanadiešu problēmām, bet mūzikālajā daļā piedalīsies tenors Kārlis Šūns ar solo dziesmām, kā arī tautisko deju trupa „Diždancis" F. Aigara vadībā.

MUSKOKĀ (ONT.)

● Ar pavasaŗa iestāšanos daži Muskokas sanatorijā nodarbinātie strādnieki atstāj darbu; viņu vietā dažreiz steidzīgi tiek meklēti citi. Sanatorijas pārvaldnieks inž. Rol. Kalniņš laipni paziņo: ja kādam tautietim -tei būtu interese strādāt sanatorijā, tad tuvāku informāciju var iegūt no viņa, rakstot: Muskoka Sanit. P.O., Gravenhurst, Ont.

Pašreiz sanatorijā strādā 18 latvieši. Muskokas skaistā apkārtne — meži, ūdeņi, kalni un klusums, ir arī ideāla atpūtas vieta pēc darba brīvajā laikā.

L. Krūmājs

LONDONA, ONT

● Ev.-lut. draudzes dāmu komiteja paradusi katru gadu aprīlī rīkot pavasaŗa balli. Šogad pirms sarīkojuma londonieši saņēma pavasariģu acinājumu, lai daļējās tautietes un brašie tautieši apmeklē sezonas atklāšanas vakaru, kurā valdīs prieks, jautrība un svētlaimība ar kafiju, cepumiem, boli un deju, pie kontinentālkapellas eiropejiskām mūzikas skaņām. Sarīkojumu 12 aprīlī ievadīja ar A. Brigaderes viencēliena komēdiju „Caukstenes", T. Zandersona režijā. Izrādē piedalījās: Z. Caune, A. un A. Dreimane, V. Paukšēna, A. Upīte, L. Zandersone un L. Cauka (sufliere). Pēc jaukā uzveduma reālizējās aicinājumā solītais. Sarīkojums bija labi apmeklēts.

● Pēc sekmīgā pirmo triju mēnešu mēģinājuma Londonas latviešu organizācijas pagarinājušas līgumu ar CFPL radio staciju, 860 (otrdienu vakaros, pl 8.30 — 9.00) uz vienu gadu. Raidījumos aktīvi darbojas līdz arī jaunieši. Pašreiz latviešu teksta pieteicējs ir vidusskolnieks Uldis Upītis.

● Lieldienās ,atgriežoties no Sarnijas, autokatastrofā cietusi LL. kopas dāmu komitejas priekšniece A .Arnda ar viru. Viņu mašīnai uzskrējis kāds amerikāņu jaunieša pretimbraucošs auto. Vainīgais apcietināts un tagad jau sodīts par nevērīgu braukšanu ar 50 dolariem. Cietusi ārstējas mājās.

Ps.

DV TORONTO NODAĻA rīko
BIEDRU VAKARU

š. g. 26. aprīlī, pl. 7,30 DV namā, 123 Huron St., ar T. PUISĀNA referātu LIBERĀLISMA BOJĀEJA.

Pēc tam saviesīga dzīve.

VISI INTERESENTI LAIPNI IELŪGTI.

DV TORONTO NOD. VALDE

LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU UN DRAUDŽU ASV APRŪPES KOORDINĀCIJAS PLĀNS

Pieņemts draudžu un aprūpes organizāciju pārstāvju konferencē 1957. g. 10. novembrī Ņujorkā.

Lai panāktu iespējami labu un taisnīgu aprūpes līdzekļu vākšanu un to sadali latviešu trūkumcietējiem, aprūpes darbu pārrauga un saskaņo ALA's Aprūpes koordinācijas birojs, kurā darbojas pārstāvji no latviešu draudzēm un visām latviešu centrālajām organizācijām ASV, kas aprūpē trūkumcietējus.

Koordinācijas birojs sagatavo visu ASV latviešu draudžu un organizāciju apmērā katram kalendāra gadam aprūpes plānu. Plāna sastādīšanai nepieciešamās ziņas, datus un ieteikumus, resp. vajadzības koordinācijas birojam savlaicīgi iesūta visās organizācijas un draudzes kā līdzekļu vācējas, tā saņēmējas. Koordinācijas birojs, vadoties ar iegūtiem datiem un ziņām, dod ieteikumus organizācijām, kur savāktie līdzekļi visvairāk nepieciešami vai kur tie eventuāli jāizlīdzina.

Katru gadu notiek 3 ziedojumu vākšanas akcijas:

1. Aprūpējamiem tautiešiem aiz dzelzs aizkara: jūnija mēnesī (Aizvesto piemiņas dienā) līdzekļus vāc draudzes, Daugavas Vanagi un citas organizācijas ar sarakstiem, kollektēm, kā arī ar attiecīgiem sarīkojumiem katrā gada laikā.

2. Aprūpējamiem brīvajā pasaulē: no oktobŗa līdz decembrim līdzekļus vāc Daugavas Vanagi, draudzes un citas organizācijas ar saviem sarakstiem, kollektēm, kā arī katrā gada laikā ar attiecīgiem sarīkojumiem.

3. Veco ļaužu fondam: maija mēnesī (Ģimenes dienā) līdzekļus vāc Amerikas latviešu apvienība ar sarakstiem, kā arī draudzes un organizācijas ar Ģimenes dienas ietvaros paredzētām kollektēm un sarīkojumiem.

Par savāktiem līdzekļiem un to sadali, saskaņā ar Aprūpes koordinācijas biroja vispārējo plānu, organizācijas un draudzes iesniedz Koordinācijas birojam pārskatus.

Aprūpes koordinācijas birojs vispārējo aprūpes plānu tālāk saskaņo ar citu zemju un kontinentu latviešu centrālajiem aprūpes iestādījumiem.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS!

Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē **ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.**

Saiņus ar dzelzs aizkara sūtiet ar

TAZAB & CO. LTD.

22. ROLAND GDNS
LONDON ** S.W.7
ENGLAND.

LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.

CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

DZIESMU SVĒTKI TUVO

Saruna ar Dziesmu svētku rīcības kor priekšsēdi prof. P. Starcu

Otro vispārējo latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis prof. P. Starcs mūsu līdzstrādniekam pastāstīja par svētku sagatavošanas darbiem Ņujorkā.

Dziesmu svētku rīcības komiteja sāka savu darbu pirms gada, un pašreiz tas tālu, ka visi svarī darbi jau paveikti. darbiem vēl jānobe būve, kas prasīs laika. Izstrādāts s dārs, saligtas sariko noorganizēta ieejas tīšana, aizrunātas koristiem, sagatavo svētku programmas sūtīti svētku plakā veikti tēlotājas māk amatniecības izstā bi. Kopā apgādāti n saņemtām ziņām, t dā, iestudējot dzies ta dziesmu un kant un sākta jaundarbu grammas iestudēšan

Svētku laiks no jam izraudzīts ar t lai apmeklētāji va garo nedēļas noga ASV ir svinama di kā skolām ir brīvdi jaunatne vēl pieda Pieteikušies pavisa pāri par 1,200 dzie koŗi ar 250 dziedāt Kanadas, to skaitā rojami koŗi, kā D ņiņa un Viesturs.

No Kanadas kupis apmeklētāju tālums no Hamilt ronto līdz Ņujorkai zāks nekā, piem., Kalamazū, Cikāga kiem. Arī no rietu ir pieteikušies kor tāji.

SVĒTKU N

Ceturtdien, 3. jū
atklās tēlotājas ma
amatniecības izstā
Šīni dienā notiks
konferences ievadī

Piektdien, 4. jūli
kultūras konferen
generālmēģinājum
8,15 vakarā notiks
darbu koncerts To
43. ielā. Programm
kvartets un sacen
darbi, ko atska
Dziesmu Vairoga
kartes no 2—4 d
mas.

Sestdien, 5. jūl
12 svētku dievkal
ko konfesiju baz
līdz 3,30 koŗu pul
jiens uz svētku
Pl. 4 p.p. sāksie
virsdiriģentu prof
Kalnāja un Br.
Pl. 9 vakarā sāks
ki — balle.

Svētdien, 6. jū
skaņa ar rakstni
kultūras konferen
Paredzēti arī vēl
sarīkojumi, kas v
organizēti.

KUR DABUJA KART

Svētku telpās
tu, no kuŗām 250
vai aizrunātas.
Dziesmu svētkos
dol. Lielākais piep
mā vietā, t. i.
kur aizņemta jau
Kanadā ieejas ka
nāt Toronto
DV grāmatnīcā,
un Lotus puķu v
hurst St., bet cit
riem vai to vadī
ieejas kartes va
trālā sadales vie
Zalcmanim, Fren
2 King St., New
USA. Čeki vai
mi jāraksta uz
Festival Commit
ejas maksas ir s
tā — $5.00, otrā
$3,00, trijos balk
$3,00; stāvvietās

Svētku vietā i
košana, jo arī
satikšmes ielu t
plašāki laukumi
sasniedzama ar
un IND 6 Ave.
ceļiem. Svētku
niem un dzērien
firma.

V. KU
Kungu u
drēbi
115 COLBECK
Tel.: R

MŪSU VARON

pulcēsimies 9. maijā, pl. 8,30 Kan

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

Jāzepa Vītola skaņdarbi zviedru radiofonā

Stokholmas radiofons 24. aprīlī, plkst. 18, sakarā ar Jāzepa Vītola 10 gadu nāves dienu, noraidīs viņa skaņdarbus: Skaisti dziedi, lakstigala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu, ko izpildīs Stokholmas Filharmonijas orķestris Teodora Reitera vadībā, Latvian Music ieskaņojumā..

Šai pašā sakarā Zviedrijas radiofona žurnāls Roester i radio ievietojis Jāņa Rudziša īsu apcerējumu par profesoru Jāzepu Vītolu.

KANADAS LATVIEŠU SAIMĒ PIEAUGUMS

Latviešu skaits Argentīnā pēdējā laikā ievērojami samazinās, jo daudzi cenšas izceļot galvenokārt uz Kanadu un ASV. Tā iepriekšējās nedēļas nogalē Maltonas lidlaukā pie Toronto lidmašīna atveda vēl 2 latviešu ģimenes, kopskaitā 10 personu. Kreišmaņa ģimene tūdaļ devās uz savu gala mērķi, kas izraudzīts Montreālā, bet mākslinieka J. Zuntaka ģimene paliks Toronto, kur pirmo patvērumu atradusi sava galvotāja, pazīstamā mākslinieka Ed. Krūmiņa ģimenē.

Jānis Zuntaks Argentīnā ieradies 1949. gada janvārī, apmetoties Buenosairesā, kur drīz vien atradis grafiķa darbu kādā spiestuvē. Darbs, kaut gan ne visā pilnībā, devis iespēju J. Zuntakam izmantot Latvijas mākslas akadēmijā.gūtās zināšanas. Viņš beidzis prof. G. Eliasa figurālo meistardarbnīcu. Pēc akadēmijas beigšanas strādājis par skolotāju Liepājas lietišķās mākslas vidusskolā.

Blakus maizes darbam, J. Zuntaks mēģināja Argentīnā iekārtoties, un viņa pirmais darbs, lai sagādātu ģimenei piemērotu pajumti, bija uzcelt ģimenes māju. To arī uzcēlis, pie kam gandrīz vieniģi no kastu dēļiem, tā bijis viens no pirmajiem latviešu mājsaimniekiem jaunajā dzīves vietā. Tomēr 9 Argentīnā pavaditie gadi nav devuši cerētās iespējas, kādēļ kopš 2 gadiem sācis interesēties par izceļošanas iespējām.

Pirmie vērojumi Toronto atstājuši labu iespaidu. Mākslinieks cer, ka drīz šeit atradīs piemērotu darbu un iekārtosies jaunajos apstākļos. Viņa vecākais dēls Alvis Argentīnā sācis studēt fiziku, studijas cer nobeigt Toronto universitātē. Meita Lolita beigusi skolotāju institūtu, bet jaunākā meita Vija vēl mācās pamatskolā.

Arī no Argentīnā palikušajiem latviešiem lielākā daļa interesējoties par izceļošanu, kam galvenais iemesls ir nepiemērotais klimats, grūtības dabūt darbu un arī nelabvēlīgie saimnieciskie apstākļi. **R. N.**

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0873,
pieņem un sniedz informāciju,
pieņem jaunus abonentus, kā
arī abonementu pagarinājumus.

manuskriptus saīsināt.
neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
marka.
iem parakstītajos rakstos izteiktās
ijas viedoklim.

vējoties atbildēsim;
a pastu bezmaksas
us.
PASKAIDROJUMI
ODĀ.

DZIESMU SVĒTKI TUVOJAS

Saruna ar Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdi prof. P. Starcu

Otro vispārējo latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis prof. P. Starcs mūsu līdzstrādniekam pastāstīja par svētku sagatavošanas darbiem Ņujorkā.

Dziesmu svētku rīcības komiteja sāka savu darbu pirms gada, un pašreiz tas novests tik tālu, ka visi svarīgākie priekšdarbi jau paveikti. No lielākiem darbiem vēl jānobeidz estrādes būve, kas prasīs pāris nedēļu laika. Izstrādāts svētku kalendārs, saligtas sarikojumu telpas, noorganizēta ieejas karšu izplatīšana, aizrunātas naktsmītnes koristiem, sagatavoti materiāli svētku programmas brošūrai, izsūtīti svētku plakāti un žetoni, veikti tēlotājas mākslas un daiļamatniecības izstāžu priekšdarbi. Kori apgādāti notīm un, pēc saņemtām ziņām, tie cītīgi strādā, iestudējot dziesmas. Nobeigta dziesmu un kantāšu sacensība un sākta jaundarbu vakara programmas iestudēšana.

Svētku laiks no 3. līdz 6. jūlijam izraudzīts ar tādu aprēķinu, lai apmeklētāji varētu izmantot garo nedēļas nogali, jo 4. jūlijs ASV ir svinama diena. Tanī laikā skolām ir brīvdienas un skolu jaunatne var piedalīties svētkos. Pieteikušies pavisam 37 koŗi ar pāri par 1,200 dziedātājiem, 8 koŗi ar 250 dziedātājiem nāk no Kanadas, to skaitā ir tādi ievērojami koŗi, kā Dainas, T. Ķeniņa un Viesturs.

No Kanadas gaidāms arī kupls apmeklētāju skaits, jo attālums no Hamiltonas vai Toronto līdz Ņujorkai ir daudz mazāks nekā, piem., no Klīvlendas, Kalamazū, Čikāgas vai Milvoukiem. Arī no rietumu piekrastes ir pieteikušies koŗi un apmeklētāji.

SVĒTKU NORISE

Ceturtdien, 3. jūlijā, pl. 7 vak. atklās tēlotājās mākslas un daiļamatniecības izstādi Dziesmu svētku vietā — armorijā, 5. aveniju un 143. ielā, Manhatanā. Šīni dienā notiks arī kultūras konferences ievadījums.

Piektdien, 4. jūlijā, turpināsies kultūras konference un notiks ģenerālmēģinājums koŗiem. Pl. 8,15 vakarā notiks plašais jaundarbu koncerts Townhall telpās. 43. ielā. Programmā T. Ķeniņa kvartets un sacensībā godalgotie darbi, ko atskaņos solisti un Dziesmu Vairoga koris. Ieejas kartes no 2—4 dol. jau dabūjamas.

Sestdien, 5. jūlijā no pl. 10—12 svētku dievkalpojumi atsevišķo konfesiju baznīcās. No pl. 2 līdz 3,30 koŗu pulcēšanās un gājiens uz svētku vietu armorijā. Pl. 4 p.p. sākšies kopkoncerts virsdiriģentu prof. A. Ābeles, A. Kalnāja un Br. Skultes vadībā. Pl. 9 vakarā sāksies tautas svētki — balle.

Svētdien, 6. jūlijā, svētku izskaņa ar rakstnieku parādi un kultūras konferences noslēgumu. Paredzēti arī vēl daži citi blakus sarikojumi, kas vēl nav galīgi noorganizēti.

KUR DABŪJAMAS IEEJAS KARTES?

Svētku telpās ir 10.000 sēdvietu, no kurām 2500 jau izpārdotas vai aizrunātas. Ieejas maksa Dziesmu svētkos noteikta no 1-5 dol. Lielākais pieprasījums ir pirmā vietā, t. i. 5 dol. sektoros, kur aizņemta jau apm. puse vietu. Kanadā ieejas kartes var pasūtināt Toronto pie P. Ratnieka, DV grāmatnīcā, 123 Huron St., un Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St., bet citās vietās pie koŗiem vai to vadītājiem. Bez tam ieejas kartes var pieprasīt centrālā sadales vietā, rakstot J. Zalcmanim, French Art Center, 2 King St., New York 12, N.Y., USA. Čeki vai naudas pārvedumi jāraksta uz „Latvian Song Festival Committee" vārda. Ieejas maksas ir šādas: pirmā vietā — $5.00, otrā — $4,00, trešā — $3,00, trijos balkonos no $2,00—$3,00; stāvvietās — $1,00.

Svētku vietā ir ērta auto parkošana, jo armorija nav lielo satiksmes ielu tuvumā, pieejami plašāki laukumi. Svētku vieta sasniedzama ar IRT Lexington un IND 6 Ave. pazemju dzelzceļiem. Svētku vietā par ēdieniem un dzērieniem gādās Macy firma.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu
drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
Tel.: RO 6-7038

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

SOBOĻEVA „NOLĀDĒŠANA"

Amerikāņi dēvē Bostonu par brīvības šūpuli. Varbūt šīs galsotnes iespaidā Bostonā notiek niknas protesta demostrācijas, kad tur parādās brīvības žņaudēji un cilvēku kāvēji.

Šajās Lieldienās Kremļa antikrists ar vēstnieka titulu un „Honorable Arkady Sobolev" pagodinājumu ieradās Bostonā teikt „miera" runu amerikāņiem.

Bet dienu iepriekš kādā baznīcā klusi sanāca kopā latvietis, lietuvietis, ungārs un ukrainis — pārējie nebija atnākuši. Viņi pārrunāja divi iespējas: Soboļeva runu izjaukt pavisam, ko domāja latvietis, ar līdzi paņemtām skaņksa smirdbumbām, vai — protestēt tā, un nežēlīgi. Vienojās protestēt, un Soboļevam jautāja kutelīgus jautājumus. Domāts, darīts, kaut lietus gāz aumaļām un izjauc demonstrāciju ielā.

Jau stundu pirms zāles durvju atvēršanas ierodas un stāv pacietīgi rindā Soboļeva klausītāji, vairums kādas zīmīgas tautības, daži pat tik kropli, ka tas jāienes ar nešanu, jo tik liela ir vēlēšanās dzirdēt Soboļeva priecas vēsti par sadzīvošanu. Bet ierodas arī negaiditi viesi — un pēkšņi kā vaļā palaisti lieli putni — gaisā paceļas plakāti kas blīvi apņem vieniģo ieeju. Skraida rikotāji un uztraukti runā, nācēji staipa kaklus un lasa plakātos citu „vēsti", bet policisti top uzmanīgi.

Nāk ar svītu un apsardzību antikrists un redz plakātu „goda sardzi": „Soboļev, runā taisnību un prasi patvērumu ASV". Zib foto spuldzes, intervē un pieraksta Bostonas žurnālisti, lido skrejlapas, brošūras, bet plakāti virzās uz ieeju zālē. Rikotāji lūdz plakātus atstāt ārpusē, policija to pavēl. Kāds no rikotājiem vēlas plakātus saņemt klēpī un noglabāt, līdz demonstranti nāks atpakaļ, bet tad apdomājas un iesviež tos latvietim rokās. Nama „supers" draud plakātus izsviest laukā, bet tad atkāpjas un aiziet, kad latvietis bargi atsaka, ka tad pats supers arī izlidos laukā.

Visi saiet zālē, sadalījušies pa sektoriem. Masačuzetas augstākās tiesas tiesnesis vada vakaru un ieved Soboļevu, spēcīgi noaugušu un labi tērptu vīru, kas neskatās savai auditorijai acīs, bet tikai savā manuskriptā. Iet vaļā protesta vētra ar loti sulīgiem vārdiem divi valodās, svilpšanu, „boo-boo" saucieniem, kaķu ņaudēšanu, klepošanu un citām skaņām. Kaut kā, bez goda un apsveikumiem, Soboļevs sāk runāt, bet tad atkal apsēžas, tad atkal sāk, pārtrauc un atkal runā, par cik vakara vadītājam izdodas nodibināt mieru. Bet runas saturs iznāk saraustīts, nedzirdēts, samaitāts gala efekts.

Ar jautājumiem sākas uzbrukuma viesuluguns un Soboļeva „nolādēšana". Soboļevs melo vienā melošanā: tādēļ neviens vairs Soboļevu arī nežēlo. Un lielās vergu imperijas pārstāvis, ar kuru Rietumu diplomāti runā un apietas ārkārtīgi piesardzīgi, lai tikai Kremlis neapvainotos, dzird visādās variācijās un balsu toņkārtās vārdus krievu valodā: kuņas bērns, nelietis, slepkava, ej d . . ., vācies projām uz elli u. t. t. bet angļu valodā gan asus, bet ne tik stiprus. Soboļevs gan piesarcis, dzer daudz ūdens, bet izturas mierīgi un mierīgi atbild vai arī izvairās no atbildes, kārtīgi katru jautātāju nodēvējot par džentlmeni.

Atskaņas Bostonas presē vēl nerimstas. Gari raksti presē, par pašu notikumu, ievadrakstu vērtējumi, rakstītāju vēstules, radiofona komentāri — par un pret demonstrantiem, bet vairums aizstāv demonstrantus un nosoda Soboļevu un tā aicinātājus.

Bet pats Soboļevs teicis rīkotājiem: tā kaut ko viņš nav nekad sagaidījis. Tagad Soboļevs nosūtījis ziņojumu savai ārlietu ministrijai Kremlī un tādēļ sagaidāma kāda Kremļa sūdzēšanās, ka ASV neesot vārda brīvības un labas sadzīvošanas gribas. Bet Bostonai būs ilgi jāgaida uz nākamo reizi demonstrēt pret Kremli, jo Soboļevs teicies, ka uz Bostonu nav vairs ko braukt, jo šī jau neesot pirmā reize. Jā, tas notika gan ar to celtniecības komisiju. Ai, laiki, laiki . . . **Saturns.**

DR. LILIJA ZARIŅA VIESOJAS STOKHOLMĀ

VIŅA JAU AIZMUGURISKI SODĪTA AR 25 GADIEM IESLODZĪJUMĀ

Lieldienu sestdienā Stokholmā ieradās reta viešņa, — Dr. Lilija Zariņa, kuŗai pag. gadā izdevās nokļūt brīvā pasaulē un tagad no Vācijas uz 2 nedēļām viņa ieradusies Zviedrijā. Zviedru ārzemnieku komisija bija divas reizes viņas iecelošanas lūgumu noraidījusi, bet labas lietas ir trīs — Zariņa ir Zviedrijā, un jau iebraukšanas dienā ar LNFS gādību piedalījās preses konferencē ,kur stāstīja par saviem piedzīvojumiem un atbildēja uz avīžnieku jautājumiem.

Jau Lieldienu svētku laikraksta numuri ziņoja par Padomju Latvijas drūmo likteni — vienlaicīgi ar ceļojumu biroju sludinājumiem par 10 dienu ekskursiju uz Rīgu, Maskavu un Ļeņingradu par Kr. 675,-.

Preses intervijā Ļ. Zariņa pastāstījusi par savu bēgšanu no Austrumberlīnes, kur viņai izdevies nokļūt sakarā ar kādu nepieciešamu operāciju pie speciālista. Šādu atļauju viņa saņēmusi par kādas Rīgas valsts prokurores vienīgās slimības ārstēšanu. Sirdzējs ar šādu slimību Padomju Latvijā ir stingri sodāms, pat ar izslēgšanu no partijas.

L. Zariņas vīrs bijis skolotājs, un kad 1949. gada Ziemassvētku vakaru savā dzīvoklī viņš bija pavadījis kopā ar dažiem saviem audzēkņiem pie svētku egles, viņu pēc pāris dienām apcietināja un piesprieda 25 gadus spaidu darbus Sibirijā, jo viņš bija bijis arī leģionārs un cīnījies pret krieviem.

Arī L. Zariņas tēvs bijis izsūtīts uz Sibiriju un atgriezies no turienes pēc 11 gadiem smagi slims ar tuberkulozi. Viņa necerējusi vairs redzēt savu vīru, tāpat kā tos 50 latviešu karavīrus, kuŗus viņa bija sastapusi 1946. gada ziemā aiz dzelzsstieplēm kādā kiegeļnīcā, netālu no sava tēva mājām Svētes pagastā. Šajā caurlaides nometnē mitinājušies arī no Zviedrijas izdotie baltiešu karavīri, no kuŗiem vēl pēc gada pienākusi kāda ziņa no Vorkutas, lai vēlāk neko vairs par tiem nezinātu.

Dziļa bijusi Padomju Latvijā vilšanās par Rietumu pasaules nespēku Ungārijas notikumu laikā. Studenti Rīgā pat izlaupījuši kādu Sarkanarmijas ieroču arsenālu, lai būtu sagatavoti. Un ilgi vēl nav ticēts, ka Ungārijas revolūcija patiešām ir apspiesta . . .

Pašlaik L. Zariņa apmetusies Hamburgā, un turpmākās iespējas izceļot vēl ir kārtošanas stadijā.

L. Zariņa ir uzlikusi sev par pienākumu visur stāstīt par izmocito dzimteni, un cerēsim, ka vietās, kur tas notiks, nezinātājiem un šaubīgajiem par jaunu atvērsies skats uz patiesību, klausoties šīs dzīvās liecinieces stāstā.

Tai pašā laikā mūsu tautas verdzinātāji jau paveikuši savu: 18. martā Rīgā darīts zināms, ka L. Zariņa par došanos brīvībā aizmuguriski sodīta ar 25 gadiem spaidu darbos.

Varbūt tas liks padomāt arī tiem, kas jau ceļojumu birojā viešņa daudzās latviešu mājās Stokholmā, kur mainījās jautājumi un atbildes, un viņas nenogurstošā un apbrīnojamā izturība visur liecināja par mūsu tautas Golgātas ceļu svešas varas verdzībā.

Ar visu latviešu saimi Stokholmā L. Zariņa tiksies sevišķā vakarā un izbrauks arī uz citiem latviešu centriem Zviedrijā.

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGA

Gaidu un skautu gadskārtējais kopīgais sarikojums 12. aprīlī Hull House lielo Bowen zāli bija krietni pildījis apmeklētājiem. Vakaru ievadīja Al. Osis ar īsu uzrunu, pēc tam ceļojošo balvu — skautu vairogu čaklākajam pulciņam no Latviešu biedrības pasniedza H. Riekstiņš. Skautu pr. P. Vilips par izciliem veikumiem skautu labā pasniedza skautu saulīti A. Tolkam un J. Vilciņam. Sekoja skautu priekšnesumi, kuŗi ritēja pēc K. Ķezbera uzrakstītās norises „Skautu nometne", rādot visas nodarbības un iepazīstinot sarīkojuma apmeklētājus ar skautu dzīvi. Līdztekus nopietnām nodarbībām, atskanēja dziesmas un jautri notikumi. R. Vanags klausītājus atzvedu uz Latviju, stāstot par gājienu gar Daugavu. Vakaru bija sagatavojis un vadīja V. Dzelme.

ALJA's priekšsēdis Dr. Valdis Muižnieks saderinājies ar Lalitu Lāci, kas arī ir čakla ALJA's darbiniece.

Latviešu jaunatnes pulciņa pilnsapulce 11. aprīlī Rainbow zālē bija pulcinājusi pāri par 30 biedru. Par sapulces vadītāju ievēlēja Laimoni Streipu, par sekretāri — Dagniju Jaunslavieti. Pulciņa pr. Alberts Legzdiņš sniedza pārskatu par iepriekšējā gada darbu, sarīkojumu skaitā minot 6 literāros vakarus un 1 rakstnieku vakaru. Literārie vakari allaž bijuši veltīti kādam Latvijas novadam; tā saistot tos ar dzimteni. Kasiere Dace Šmitchena ziņoja, par kases stāvokli: ieņēmumi un izdevumi pārsnieguši iepriekšējo gadu, un uz 11. aprīli kasē skaidrā naudā ir $154,15. Revīzijas komisijas vārdā Laimonis Streips liecināja, ka iegrāmatojumi izdarīti kārtīgi un lika sapulcei priekšā pārskatu pieņemt, ko sapulce izdarīja. Vēlēšanās par priekšnieci ievēlēja Līgu Korstu, pr. v. Jāni Plūmi, sekretāri Minjonu Mežraupu, kasieri Alvi Freimani un biedrzini Uldi Pūliņu. Revīzijas komisijā: Laimoni Streipu, Gati Plūmi un Antonu Švarcu.

Savu baletstudiju atvēris bij. Nacionālās operas baletsolists Eižens Mežulis, izbūvējot savas mājas apakšējo stāvu nodarbībām, 1235 S. Parkside, Elmhurst, Illinois. Studijā pašreiz mācās 10 audzēkņi, paša E. Mežuļa un viņa kundzes vadībā „Nevaram bez baleta dzīvot," saka operas baleta pāris.

Par lieliem liktenīgiem jautājumiem runāja redaktors Fr. Grīnbergs latviešu YWCA's pulciņā, Āšlanda ielā 101. Referents apskatīja senāko un tagadējo tautu stāvokli, sadalot to vairākos posmos. Viņš kavējās pie tiem jaunumiem, kas pašreiz apdraud cilvēci, minot kā vienu no svarīgākajiem, kas novedis visu līdz postam un kultūras iznīcībai, novēršanu no Dieva. Lekcija izraisīja pārrunas. Vakaru vadīja E. Krauls. **—ro.**

TAKOMA, VAŠ.

Marta mēneša beigās uz 60 gadiem atskatījās Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks Matiss Šmits, kuŗu apsveikt bija ieradies kupls draugu pulciņš ar draudzes mācītāju Edmundu Maču priekšgalā. Matiss Šmits Latvijas brīvības cīņās piedalījies jau no pašas Liepājas un un savas cīņu gaitas beidzis pie Krievijas robežas 1921. gada vasarā, kad visa Latvija bija pilnīgi atbrīvota no svešām varām. Komūnistiem otru reizi iebrūkot Latvijā, Matīsam Šmitam, tāpat kā daudziem citiem, nācās patvērumu meklēt mežā un partizānu rindās cīnīties pret sarkaniem iebrucējiem, kas Latvijas tautai laupīja brīvību. Kara laiku starposmā Matiss Šmits samniekojis savās tēva mājās Zvārdes pagastā, bet komūnistiem tuvojoties un gatavojot lieluzbrukumu pie Jelgavas, viņš atkal ir cīnītājos — aizsargu rindās — kopā ar leģionāriem, palīdzot apturēt iebrucēju kīļa virzīšanos uz priekšu.

M. Šmits ir vienmēr aktīvi piedalījies mūsu sabiedriskajā dzīvē, vairākus gadus darbodamies draudzes valdē, un vienmēr stingri nostājies par latviskiem principiem un taisnību, kaut ari citiem tas, varbūt, vienu otru reizi nav paticis.

Marta mēneša beigās 50 gadu jubileju nosvinēja sabiedriskais darbinieks Ansis Atkalns.

SIETLA, VAŠ.

Marta mēneša pēdējā nedēļā mūža kāpņu 65 kāpienus sanieza draudzes ilggadīgais darbinieks, jurists Pēteris Sekste, kuŗu apsveikt ieradušies bija draugi un draudzes valde. Pēteris Sekste ir plaši pazīstams visiem Rietumu piekrastes latviešiem ar saviem vērtīgiem referātiem un rakstiem draudžu žurnālā „Sējējs", par latviešu un pasaules mūziķiem un gara darbiniekiem.

Par nesekmību 2 latviešu studentiem nācies atstāt Vašingtonas valsts universitāti Sietlā, bet trīs citi uzlikti uz „melnā dēļa", kas arī ir pēdējais brīdinājums sekmju uzlabošanai. Studenti to pamato ar „pavasara slimības" sekām . . . **G.**

GRAND RAPIDOS (MICH.)

Ulža un Noras Kalēju ģimene aplaimota ar meitu — Noru Laimu; šai ģimenē jau aug divi braši dēli.

Nelaimes gadījumā darbā cietis Teodors Amatnieks: Kilera metalla fabrikā viņam pie kādas mašinas pārbaudes norauts kreisās rokas vidējais pirksts, bet dragāts blakus esošais. Cietušais ārstējās mājās.

Labu centības paraugu Grand Rapidos parādījusi 17 gadus vecā Villija Gaudzele. Pagājušā gadā viņa ar izcilām sekmēm beidza latviešu skolu un tagad turpina mācīties katoļu centrālās vidusskolas priekšpēdējā klasē. Uz skolas vadības ieteikumu viņa saistījusies par ērģelnieci meksikāņu katoļu baznīcā, kur par savu priekšzīmīgo darba veikšanu bija izpelnījusies speciālu naudas balvu. Villija vairākas reizes piedalījusies arī televīzijas raidījumos.

Bez lieka skaļuma un reklāmas Dr. F. Valdmaņa vadībā nodibinājies vīru koris, kas pulcē ap sevi paprāvu pulciņu latviskās dziesmas mīlotāju. Kori piedalās arī daži jaunieši un vispār tādi, kam dziedāšana sirdslieta. Šī dziedoņu saime ar dziesmām kuplināja Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumu Lieldienu svētkos, tā radot pacilātību un lielāku svinīguma izjūtu baznīcēnos.

7. aprīlī Bladzeta slimnīcā slēdza acis uz mūžu 63 g. vecā Arvida Levenšteine. Kopš dažiem gadiem viņa slimoja ar laundabīgu audzēju galvā, un ārstu spēkos nebija tās dzīvību glābt. Nelaiki guldīja zemes klēpī Greenwood kapsētā, kur kapa vietu tai bija dāvājusi viņas galvotāja — amerikāniete. Izvadīšanu vadīja māc. Kr. Hermanis. Veco strēlnieku vārdā kapos vainagu nolika A. Eversons. Piedalījās vēl daži aizgājējas tuvinieki no Kalamazū un Lansingas. Grand Rapidos viņa dzīvoja diezgan vientuļi, jo tuvāku piederīgo viņai nebija. A. Levenšteine mūsu brīvvalsts laikos dzīvojusi Rīgā un pasaule karā darbojusies Strēlnieku organizācijas komitejā.

Sestdien, 19. aprīlī Latviešu biedrības telpās notiks Irmas Dankeres priekšlasījums par temu temu „Ceļojuma iespaidi Vidējos Austrumos". Būdama Vācijā, viņa kā bezdzimtenes ārzemnieku 11 nāciju pārstāve apmeklējusi Libānu, Beirutu u. c. vietas, skatījusi Getzemenas dārzu, Eļļas kalnu un plašos ciedru mežus. Priekšlasījuma sākums plkst 7 vakarā. **V. Z.**

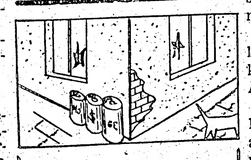

Ienākumu nodokļu
aprēķinus
UZŅĒMUMIEM un
SAIMNIECISKIEM
PASĀKUMIEM
sagatavo
GRĀMATVEDIS-SPECIALISTS
Lūdz zvanīt HU 5-6151, Toronto.

Māju īpašnieki, ja
jums vajadzīga nauda
uzņēmumam vai personiskām
vajadzībām, lūdzu griezties pie
LATVIJA-CANADIAN
MORTGAGE Co.
Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.
ZVANIT
EM 8-1242, Toronto

I. JANKOVSKIS
Real Estate Broker
LE 6-0143
Mājas,
Veikali,
Apbūves gabali.
Hipotēku un aizdevumu sagāde. Padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos katrā laikā.

VEIC PRIEKŠDARBUS ALA'S KONGRESAM

Gatavojieties 1958. gada kongresam Detroitā (16. 17. un 18. maijā)

Kongresa rīcības komiteja, kuŗā piedalās visas Detroitas latviešu organizācijas un draudzes, jau kopš ilgāka laika Latviešu apvienības Detroitā priekšsēža S. Rudziša vadībā veic visus kongresa sagatavošanas darbus. Kā jau ziņots, kongress notiks International Institute telpās — 111 E., Kirby Ave., Detroit 2, Mich.

Kongresu paredzēts svinīgi atklāt piektdien, 16. maijā, plkst. 2-os p.p. Kongresu ar ierašanos pagodinās Latvijas sūtnis Dr. A. Spekke. Uz kongresa atklāšanas aktu lūgti gubernātors, Detroitas pilsētas galva, pilsētas padomes priekšsēdis un baltiešu jautājumos aktivākie ASV Kongresa locekļi, no kuŗiem daži jau atbildējuši, ka ieradīsies; lūgti arī vietējie igauņu un lietuviešu, kā arī citu organizāciju pārstāvji.

Piektdienas vakarā pēc kongresa pirmās dienas darba sēdes vietējās organizācijas uzņems kongresa delegātus pie sevis, bet sestdien pēc darba sēdes vakarā paredzēts koncerts un pēc koncerta visiem kopīgas vakariņas.

Kongresa darba kārtība un sīkāka informācija par sarīkojumiem kongresa laikā sekos. Rīcības komiteja ir apspriedusi arī delegātu un viesu izvietošanas jautājumu Detroitā kongresa laikā. Daļa delegātu būs iespējams novietot latviešu ģimenēs. Novietošanas jautājumu kārtošanai rīcības komiteja ir izraudzījusi: A. Deksni — 396 Cortland, Highland Park 3, Mich., tel. TO 5-9624; J. Bērziņu — 3592 St. Clair, Detroit 14, Mich., tel. VA 1-0440, un J. Ed. Bērziņu - 22114 Kessler, Detroit 19, Mich., tel. KE 5-3314. Minētie tautieši rūpēsies par delegātu un viesu izvietošanu latviešu ģimenēs, par cik tas būs iespējams, un rezervēs istabas viesnīcās, saskaņā ar iepriekšējiem pieteikumiem.

Apvienības sekretariāts lūdz nekavēties ar delegātu ievēlēšanu un to vārdu un adrešu paziņošanu sekretariātam, lai savlaicīgi varētu delegātiem izsūtīt darbības pārskatus, informāciju par kongresu, kongresa darba kārtību un programmu.

Ja būtu vēl kāda organizācija, kas pirms kongresa vēlētos iestāties ALA'ā par pilntiesīgu biedru, to var izdarīt, jo pirms kongresa vēl paredzama ALA's Centrālās valdes sēde, kuŗā varēs nokārtot uzņemšanas formalitātes.

Kongresa rīcības komitejas un Latviešu apvienības Detroitā prāva S. Rudziša adrese ir: 73 Buena Vista E., Highland Park 3, Mich., tel. TOwnsend 8-9584.

Kongresa rikotāji un Detroitas latvieši ziedo laiku, pūles un līdzekļus ,lai kongress būtu labi sagatavots un labi izdotos. Detroitas latvieši kongresa delegātus gaida kā mīļus viesus!

Uz redzēšanos ALA's 1958. g. kongresā Detroitā!

VISIEM APVIENĪBAS ATSEVIŠĶIEM BIEDRIEM

ALA's centrālās valdes paziņo, ka apvienības 7. gadskārtējais kongress šogad notiks 16., 17. un 18. maijā Detroitā. Uz apvienības statūtu 9. p. pamata, kas starp citu nosaka: „Apvienības centrālā valde uz savu atsevišķo biedru (kas nesastāv ne organizācijā dalībniecē, nedz kopā) saraksta pamata izdara sarakstes ceļā to reprezentējošo delegātu vēlēšanas."

Š. g. marta mēnesī apvienības centrālā valde ar aicinājumu un publikāciju presē griezās pie apvienības atsevišķiem biedriem iziņotā laikā un kārtībā iesūtīt uzstādāmo kandidātu vārdus delegātu vēlēšanām.

Ja no šiem atsevišķiem biedriem uzstādīto kandidātu skaits ir nepietiekams, saraksts saskaņā ar centrālās valdes atzinumu ir papildināms vēl ar valdes, resp., prezidija uzstādītiem kandidātiem un izsūtāms visiem apvienības atsevišķiem biedriem vēlēšanu izdarīšanai. Iepriekš minētā kārtībā ir uzstādīti (uzskaitot alfabēta kārtībā) sekojoši kandidāti:

1. **Artūrs Ameriks** — inženieris, sabiedrisks darbinieks latviešu organizācijās Detroitā.

2. **Eduards Balodis** — Latvijas armijas virsnieks un atbrīvošanas cīņu līdzgaitnieks. Latv. ev. - lut. Sv. Pāvila draudzes Detroitā ilggadīgs revīzijas komisijas pr-dis.

3. **Jānis Gaigulis** — ALA's centrālās valdes loceklis un bij. latviešu jaunatnes un latviešu skautu darbinieks.

4. **Vitālijs Ķikulis** — ilggadīgs Latviešu apvienības Detroitā sekretārs un bij. latviešu jaunatnes darbinieks.

5. **Osvalds Līcis** — inženieris, latviešu sabiedrisks darbinieks, kā delegāts piedalījies visos ALA's kongresos.

6. **Mārtiņš Šlesers** — ALA's Kultūras biroja Latviešu dzīves archīva valdes pr-dis un filmu nozares vaditājs. Valsts dienestā Vašingtonā, D. C., kā tulks.

7. **Voldemārs Strauts** — bij. Latvijas lauksaimniecības kameras putnkopības instruktors. Grāmatas par ienesīgu putnkopību autors. Dzīvo Ohio.

8. **Leons Viksne** — Detroitas latviešu skolas pārzinis. Bij. Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks.

9. **Verners Vītiņš** — jurists, ASV bibliotēku darbinieks. Piedalījies kā delegāts līdzšinējos ALA's kongresos. Bij. Grand Rapidu, Miçh., Latv. b-bas pr-ks, bij. sabiedr. darbinieks Detroitā. Tagad dzīvo un strādā Mineāpolē, Minn.

Uzstādītie kandidāti devuši savu piekrišanu kandidēšanai. Saskaņā ar apvienības statūtu 9. p. noteikumiem „Ik simts fiziskiem biedriem tiesības uz vienu kandidātu". Tekošā 1957./58. darbības gadā ir jau pāri par 600 saistības nokārtojušu apvienības atsevišķo biedru. Bez tam vēl apm. vairāk kā simts atsevišķo biedru savus maksājumus līdz vēlēšanām, cik paredzams, nokārtos, kas kopā dod tiesības ievēlēt vismaz 7 delegātus.

Visiem apvienības atsevišķiem biedriem, kas šogad sastāv apvienībā tieši, bet ne ar kādas vietējas organizācijas, draudzes vai kopas starpniecību un kas iņēmuši vai līdz ar atpakaļ sūtāmo balsošanas zīmi vēl izņem 1957./58. darbības gada biedra karti tieši, un kas vietējās organizācijās un draudzēs nepiedalās delegātu vēlēšanās, apvienības centrālā valde piesūta vēlēšanu materiālus un aicina visus atsevišķos biedrus piedalīties viņu reprezentējošo delegātu vēlēšanās. Šīs vēlēšanas notiek sarakstes ceļā pa pastu pēc vispār pieņemtiem principiem un kārtības, garantējot katram vēlētājam absolūtu aizklātību, jo vēlēšanu aploksnes vēlēšanu komisija atver tikai tad, kad pārbauditas un nošķirtas visas aploksnes ar sūtītāju vārdiem un adresēm. Katrs apvienības atsevišķs biedrs - vēlētājs saņem: 1) vienu eksemplāru apzīmogotu kandidātu sarakstu, 2) aploksni ar apvienības atpakaļadresi un 3) vienu mazāku aploksni — apzīmogotu ar apvienības zīmogu.

Katrs vēlētājs izraugās no piesūtītā kopīgā kandidātu saraksta ar 9 personu vārdiem ne vairāk kā septiņus (7) kandidātus, par kuŗiem viņš balso, un pārējos divus izsvītro. Var svītrot arī vairāk kandidātu vār-

(Nobeigums 6. lpp.)

CEĻA VĀRDI

Krietns cilvēks ir drošs tikai tik, cik jūtas stāvot uz savas pārliecības; nekrietns ir vienmēr drošs.

☆

Kā tad mācīties būt labam? — Mācīties katram īsti labu vēlēt.

☆

Nodarīts ļaunums, kaut arī to atgaiņā, dara atmiņu smagu; ciests ļaunums top viegls atmiņā un vēršas labumā.

☆

Ne laime var būt cilvēka dziņu mērķis, bet cēlums un stipra cilvēka — lielums. **Rainis**

MŪSU VARONU UN KURZEMES KAPITULĀCIJAS 13 GADU ATCEREI
pulcēsimies 9. maijā, pl. 8,30 Kanadas Leģiona auditorijā, 22 College St., Toronto.
DV TORONTO NOD.

A. ANNUSA GLEZNA LATVIEŠU DIEVNAMĀ

Grand Rapidi (Mich.) — Par dziļi nozīmīgu Grand Rapidu latviešu ev.-lut Vienības draudzes locekļiem izvērtās Lieldienas svētku diena, kad agrajā rītā dievkalpojumā tika iesvētīta prof. Aug. Annusa altāra gleznа „Kristus augšāmcelšanās". Šo vērtīgo gleznu dāvājusi šīs draudzes locekle Elza Āze, lai godinātu vira un citu piederīgo piemiņu, kuŗi baigajā gadā noslepkavoti vai pazuduši bez vēsts Sibirijas vergu nometnēs. Dāvinājums guvis sevišķi simbolisku nozīmi vēl jo vairāk, ka tas apliecina lielu cieņu latviešu dievnamam un dod zināmu vainagojumu kristīgo tradiciju saglabāšanai svešumā. Šajos svētkos bija klāt arī gleznas autors prof. Aug. Annuss. Dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs J. Lazda, iesvētot arī jauno altāra gleznu. Dziedāja E. Reinvalde un I. Gaide. Pēc tam ap 160 draudzes locekļu un viesu pulcējās baznīcas apaktelpās, kur par Lieldienas rīta mielastu bija rūpējušās draudzes dāmas ar K. Andersoni priekšgalā. Pateicības vārdus gleznas dāvinātājai, gleznas autoram un visiem čaklajiem līdzgaitniekiem izteica draudzes priekšnieks K. Krūmiņš, bet interesantu ieskatu prof. Aug. Annusa dzīvē un mākslinieciskajās gaitās sniedza H. Ritums. Prof. Aug. Annuss pakavējās pie gleznas „Kristus augšāmcelšanās" tapšanas, izsakot dažus filozofiskus ieskatus, kam sakars ar glezniecību. Runātājs pasvītroja rezervju sagatavošanu visās lietās un pasākumos. „Mēs nebūt neesam atlūzis zars: lai ikdienas rūpes neapmiglo mūsu lielos mērķus", ar uzsvaru un dedzību nabeidza mākslinieks.. Profesoru sumināja ilgiem aplausiem, mazā Eleonora Magone pasniedza ziedus un Elza Āze pateicās par lielo veikumu.

V. Zirnītis.

Latvijas Amerikā pārstāvis

MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas.

Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus.

MONTREALAS LATVIEŠU GRĀMATNICA

2219 PRUD'HOMME AVE, Apt. 9

O. ZILKALNS,

4979 ROSEDALE AVENUE,

Tel. HU 8 - 6518.

SADARBĪBĀ UN VIENĪBĀ

St. Katarīnēs DV biedru vakarā 12. aprilī. Vidējā rindā no kr. trešais DV nodaļas pr-ks P. Vasariņš un Vanadžu pr-ce M. Vītola. Viņai aizmugurē pianiste L. Albertiņa, kuŗas režijā Vanadzes 26. aprilī uzvedīs „Tikumīgo kreimeni". Apakšā — kinooperātors Dž. Ligurs un nodaļas pr-ks, izvēloties kultūras filmas vakara izrādei. J. Liģera uzņ.

SV. JURA DIENA GRAND RAPIDOS

Skautu un gaidu Sv. Juŗa dienas atzīmēšana Grand Rapidos notiks svētdien, 20. aprilī, un to ievadīs ar svinīgu dievkalpojumu Vienības draudzes baznīcā, plkst. 1,30, kuŗā ar saviem karogiem piedalīsies skautu un gaidu vienības, viņu vecāki un pārējie tautieši. Plkst. 16 latviešu biedrības telpās risināsies plašāks sarīkojums, kuŗā ar priekšnesumiem uzstāsies gaidas nn skauti. Vidējā stāvā būs noorganizēta skautu un gaidu darba skate. Pēc tam saviesīgs vakars.

Ar savu laivu sacensībās

Vietējais skautu apgabala štābs katru gadu pavasarī organizē kanu laivu sacensības apm. 30 jūdžu distancē. Parasti tajās piedalās ap 30 skautu komandas, to starpā arī latvieši. Šogad grūtā sacensība notiks 25. un 26. aprīlī Grand Riveras straujajā upē. Latviešu zēni sacīkstē piedalīsies savā jaunajā laivā. Laivas pagatavošanā piedalījušies skauti un viņu vecāki vienības mantziņa P. Eriņa vadībā.

„TIKUMĪGĀ KREIMENE" — SAUKSIES MŪZIKĀLAIS UZVEDUMS, KO SKATĪSIM SV. KATARĪNĒS 26. APRĪLĪ. KATARĪNIEŠI RĀDA PRIEKŠZĪMI, KĀ JĀVEIC PALĪDZĪBAS DARBS.

12. aprīļa sestdiena bija skaista un saulaina, bet tikpat skaisti arī aizritēja vakars līdz pusnaktij, DV biedru vakarā, draudzīgās pārrunās dziesmās un dejās, atskatoties uz padarīto un plānojot darbības tuvākos posmus.

Gadskārtējo sarīkojumu atklājot, nodaļas priekšnieks P. Vasariņš īsā uzrunā pasvītroja palīdzības darba nepieciešamību un pateicās visiem čaklajiem darba darītājiem, sevišķi Vanadžu kopai.

„Mūsu sirdsapziņa liek mums veikt palīdzības darbu, neprasot par to ne atlīdzību, ne pateicību, jo mēs visi sirdīs jūtam pienākumu pret tiem biedriem, kam liktenis nav lēmis izkļūt brīvajā pasaulē, vai kaš šodien nonākuši trūkumā un postā. Lai kopiedalās ap 30 skautu komandas, to starpā arī latvieši. Šogad grūtā sacensība notiks 25. un 26. aprīlī Grand Riveras straujajā upē. Latviešu zēni sacīkstē piedalīsies savā jaunajā laivā. Laivas pagatavošanā piedalījušies skauti un viņu vecāki vienības mantziņa P. Eriņa vadībā.

12. aprīļa sestdiena bija skaista un saulaina, bet tikpat skaisti arī aizritēja vakars līdz pusnaktij, DV biedru vakarā, draudzīgās pārrunās dziesmās un dejās, atskatoties uz padarīto un plānojot darbības tuvākos posmus.

Gadskārtējo sarīkojumu atklājot, nodaļas priekšnieks P. Vasariņš īsā uzrunā pasvītroja palīdzības darba nepieciešamību un pateicās visiem čaklajiem darba darītājiem, sevišķi Vanadžu kopai.

„Mūsu sirdsapziņa liek mums veikt palīdzības darbu, neprasot par to ne atlīdzību, ne pateicību, jo mēs visi sirdīs jūtam pienākumu pret tiem biedriem, kam liktenis nav lēmis izkļūt brīvajā pasaulē, vai kaš šodien nonākuši trūkumā un postā. Lai kopējais darbs veiktos labāk, un lai sadarbībā mēs visi justos kā viena saime, — tas ir mūsu šīvakara pulcēšanās mērķis", — teica sv. Katarīnas DV nodaļas priekšnieks. Sekoja krāsu filmu izrāde par Kanadas dabu, kalniem un zvēriem, ko demonstrēja filmu operātors Dž. Ligurs (Niagara). Vakara noslēgumā sarunā ar Vanadžu priekšnieci M. Vītolu, izdevās noskaidrot, ka 26. aprilī Vanadžu rīkotajā pavasaŗa ballē pianistes L. Albertiņas vadībā būšot pilnīgi jauns un vēl nekur neredzēts mūzikāls uzvedums — „Tikumīgā kreimene."

Taču sikāku informāciju par uzveduma saturu un galveno lomu tēlotājiem ne Vanadžu priekšniece, ne pianiste Albertiņa nesniedza — tas esot pagaidām rīkotāju noslēpums, un atklāsoties tikai 26. aprilī, plkst. 7.30 Atlanta kluba telpās.

Pēc iepriekšējos gados redzētajiem dziesmu un deju uzvedumiem, arī šogad to pašu dalībnieku izpildījumā, var gaidīt rūpīgi iestudētu un vērtīgu priekšnesumu.

Vērojot sv. Katarīnas Vanagu un Vanadžu paveikto darbu un sasniegtos rezultātus, jāatzīst, ka katarīnieši ir vieni no visrosīgākajiem DV palīdzības darba darītājiem. Jāvēl, lai tikpat labi panākumi būtu arī nākotnē!

J. Liģers.

PAMĀCĪŠANAS PAR LABU UZVEŠANOS

AUGUSTS NOPŪTA AUDZINĀTĀJA DARBĀ

1. Nodaļa — Labierīcības

Cilvēces progresa aktīvākais dzinējspēks ir slinkums.

Ja nebijis slinkuma, mēs vēl šodien staigātu tikai kājām, jo nevienam nebūtu prātā nācis izgudrot ritošos, slidošos vai lidojošos satiksmes līdzekļus. Vēl vairāk: kas izgudroja trauku mazgājamās ierīces? — Vīru slinkums. Kāpēc bija nepieciešams tālruni? — Tāpēc, ka — par piemēru teikt — Taisnības kundzei bija slinkums aiziet pie Zēlastības kundzes izstāstīt, ka Lampatāna brūte jau otro reizi redzēta dāmu kafijā ar to pašu cepuri galvā. — Kas attīstīja televiziju? — Slinkums pašam uzraudzīt bērnus. Kāpēc bija jāizgudro mākslīgā ledus skapis? — Tāpēc, ka bija slinkums palikt pudeli dzesēšanai zem auksta ūdens.

Līdzīgu piemēru varētu nosaukt daudz ,bet pietiks ar šiem nedaudzajiem. Objektīvi domājošais autora domai pievienosies un pretī nerunās — arī kaut vai tikai aiz slinkuma. Un arī tas būs jauns pierādījums ,ka slinkums ir progresa dzenulis. Jo iebildumiem trūkstot ,autoram iespējams savu domu attīstīt līdz galam un pierādīt, ka slinkuma svētīgajā ietekmē modernais cilvēks savas dzīves izskaistināšanai radījis veselu rindu paliglīdzekļu ,par kuŗu vērtību un nozīmi runāt šī apcerējuma mērķis un uzdevums.

TĀLRUNIS

Arī tālrunis izgudrots cilvēka ērtības labā. Šī doma nebūt nav tik aplama kā tas pirmajā brīdī liekas. Atkarājas tikai no tā, ko uzskata par cilvēku un ko par ērtību.

Par cilvēku, piemēram, dažreiz neuzskata to, kas ap četriem vai pieciem no rīta piezvana un drusku piesmakušā, bet citādi laipnā balsī apjautājas: „Pu-puķīt, v-vai tu p-pa-pati?" bet uz aizrādījumu, ka nepareizi savienots, tā kā ieskaišas un pamāca: „Ko t-tad lien p-pie ap- aparāta, ja nepareizi savienots?!"

Bet visi tādi nav. Ir arī tādi, kas piezvana un prasa pēc, teiksim, Krumpas jaunkundzes. Jūs laipni paskaidrojat ,ka tāda te nedzīvo. Jūs cerat, ka saruna ar to beigusies un jūs varēsit turpināt aizsākto gulēšanu. Bet tā nav. Laipnais cilvēks grib zināt, kas tas īsti par numuru, kam viņš piezvanījis. No viņa balss jūs noprotat, ka viņš ir iekšķīgi ļoti pārsteigts, ka Krumpas jaunkundze pie jums nedzīvo. Balss pazemības savaldzināts, jūs nosaucat savu numuru un gribat jau novietot klausuli atpakaļ vietā. Bet zvanītājs ar to neapmierinās — viņš nesaprot, kāpēc viņš Krumpas jaunkundzes tālruņa numura vietā uzgriezis jūsu numuru, bet kad arī jūs viņam to nevarat izskaidrot, viņš vilcinādamie gan sarunu izbeidz, bet jūs tomēr jūtat, ka tā īsti ticēt viņš jums netic, un ka viņš jūs uzskata par tādu, kas Krumpas jaunkundzi pašreiz slēpj.

Vai tā nav cilvēciskuma pazīme?

Tik daudz par cilvēku. Par ērtībām runājot: kas jums liek iekārtot tālruni dzīvojamā istabā, ja labi zināms, ka pats gulēsit divi telpas tālāk guļamistabā? Kas vainīgs ,ja jūs naktī, tālruņa zvanu dzirdot ,steigā cita nepatapdams, ietinaties tāpat palagā un basām kājām jožat tālruņa virzienā, pa ceļam klupdams pār krēslu, uz kuŗa, gulēt ejot, novietojāt savas divas togas, pie tam apgāzdams puķu plauktiņu ar visu acāliju, un beidzot uzgrūzdamies dzīvojamās istabas zemajam galdiņam, kur vakarā — tā paša slinkuma dēļ — nenokoptas palika glāzes un citas šādas tādas būšanas?

Jūs teiksit — neērtības? Varbūt. Bet kas pie tām vainīgs? Tālrunis? Nē — tikai jūs pats. Ja jums tālrunis būtu uz naktsgaldiņa, kā to ieteic tālruņa sabiedrība, tad jūs turpat gultā gulot tikai pastieptu roku un, pat acis neatvēris, ierunātu atbildi:

„Well . . . te Pumpernikelis . . . Kas runā? . . ."

Un bez kādām neērtībām vai uztraukuma, dzirdot padomu iet pa gaisu, jo vajadzīgs nevis Pumpernikelis, bet jau augšā pieminētā puķīte, jūs atliktu klausuli atpakaļ dakšiņā un, pagriezies uz iepriekšējiem sāniem, turpinātu pārtraukto garīgo un fizisko spēku atjaunošanas un krāšanas procesu.

Vai atkal, kā tas dažreiz gadās, sievas pierunāts vai citu nelabvēlīgu dabas spēku spiests, jūs atrodaties vannā. Jūs zināt, ka dzīvoklī cita neviena nav, tāpēc jūs vienkāršības un ērtības labā vannas istabas durvis esat atstājis vaļā un pašreiz ar muguru berzamās sukas kāta un ziepju bļodiņas palīdzību restaurējat kādu no admirāļa Nelsona vaditajām jūŗas kaujām. Dzīvoklī valda klusums, siltajā elementā sēdot, jūs ar pasauli pašreiz esat pa draugam un, ziepju bļodiņu pa ūdens virsmu bīdīdams, jūtaties labi.

Bet tad piepeši ieskanas tālruņa zvans. Pirmajā brīdī jūs nezināt, ko darīt, bet tad jūs nolemjat: lai zvana. Jūs esat vannā, jūs esat aizņemts, jūs pašreiz nevarat runāt. Tātad — lai zvana. Bet tālruņa zvana iedarbinātājs līnijas otrā galā tā nedomā. Viņš ir mācīts laut zvanam atskanēt vismaz desmit reizes, jo tālruņa sabiedrība tieši paredzējusi tādus likteņīgus gadījumus, kad abonents šādu vai tādu, vai arī pavisam citādu iemeslu dēļ nav spējīgs zvana atskanēšanas brīdī atrasties tālruņa tuvumā un tāpēc izpētījusi, ka modernajā dzīvoklī tieši desmit zvanījumu laikā iespējams pārtraukt kuru katru citu nodarbību un nokļūt līdz tālrunim.

Un tāpēc arī šoreiz zvanītājs lauj, lai zvans darbojas. Jūs gaidāt un skaitāt, kad viņš izbeigs: vienu — divi — trīs — četras reizes. Bet pa to laiku jūs kļūstat nervozs. Jūs domājat: bet ja nu tas ir kas svarīgs? Ja tā, piemēram, ir tā dāma, ar ko iepazināties pēdējā karnevālā? Un pašreiz taču būtu ļoti izdevīgi parunāties, jo sievas nav mājās . . . Jeb — ja nu tas ir direktors ,lai pazinotu, ka salīmis un lūgtu uzņemties viņa aizstāšanu darbā? Vai tādu izdevību var palaist garām vienkārši vannā sēdēšanas dēļ? Kā jūs to aizbildināsit nākošajām paaudzēm? — Jeb, varbūt, tas ir Lampatāns, lai sarunātu ar jums svētdienai bļitkošanu?

Tātad, redzat, iemeslu var būt daudz un dažādi, kāpēc pat vannā sēdošajam būtu nepieciešami tālruņa zvanījumu atbildēt, un kad noskanējis septītais vai astotais zvans, jūs atstājat aiz sevis nepabeigtu jūŗas kauju un piešļāktu vannas istabu un pilēdams un dvieli tīdamies, jūs steidzaties uz dzīvojamo istabu.

Protams, kad jūs paceļat klausuli, desmitais zvans jau noskanējis, un klausulī jūs sadzirdat parasto, vienaldzīgo dūcienu Zvanītāja tur vairs nav.

Totiesu pēc atgriešonās vannā jums ir iespēja minstināties, kas gan jūs meklējis, un otrā dienā jums ir iesnas.

Kas vainīgs? — Jūs pats. Kāpēc neiekārtojāt tālruni vannas istabā, kā to ieteic tālruņa sabiedrība?

★

Tālrunis, kā to nosaukums rāda, izgudrots runāšanai. To vispilnīgāk izpratusi jaunatne un savu brīvo laiku pavada ar tālruņa klausuli rokā. Saprātīgi vecāki tāpēc tālruni novieto mīkstu mēbeļu tuvumā, lai jauniešu varētu runāt parocīgā un jaunatnes stājai atbilstošā pozā — guļus un kājām gaisā. Tikai despoti un jaunatnes dvēseles neizpratēji tālruņus novietojuši dzīvokļu priekštelpās, piestiprinājuši pie sienas, vai iekārtojuši citās neparocīgās vietās.

Nemūzikālai un nevingrinātai ausij liksies, ka tālruņa zvans vienmēr skan vienādi.

Pieredze rāda, ka tā nav.

Sasniedzis to vecuma pakāpi, ka savas simpatijas pretējam dzimumam jaunietis vairs neizrāda tikai ar kājas priekšā aizlikšanu, iekniebšanu vai uzgrūšanos, tālruņa zvanam atskanot, viņš nemildīgi zina, vai tas ir vai nav domāts viņam — un attiecīgi rīkojas. T. i. — vai nu ar vienu lēcienu ir pie tālruņa, vai zvanu nemaz nedzird. Pēdējā gadījumā ieteicams tālruni atbildēt pašam ,jo iespējams, ka kāds uzgriezis nepareizu numuru, vai pat ka meklē jūs.

Tādu gadījumu nav daudz, bet ar tiem jārēķinās.

Otra lielākā grupa, kas pilnībā izmanto tālruņa sagādātās ērtības, ir viņas.

Saprātīga namamāte sev prot atlicināt priekšpusdienā pietiekami laika, lai izrunātu steidzamākos jautājumus ar draudzenēm, kā arī lai piezvanītu attiecīgajiem veikaliem un pasūtinātu pārtiku. Tā, protams, nav izprieca, bet darbs. Kad Taisnības kungs savai dzīves laimei izteica pārmetumus, ka māja netīrīta, Taisnības kundze viņam atbildēja kā pienākas:

„Bet Plušķīt, vai tu maz zini, cik man mājās daudz darba, kamēr tu tāpat grozies pa biroju? Tici vai netici — es cauru dienu netieku nost no fona. Tad viens zvana, tad otrs, tad groserijas jāpasūta, tad ar klīneri jārunā. Es ir tik bizī, ka tev gan vajadzētu kaunēties man vēl kaut ko pārmest. Tas no tevis nav fēr."

★

Viena no lielākajām tālruņa priekšrocībām ir tā, ka runātājs runātāja neredz. Protams, zīmējumi, kuŗos redzami direktori ar skaistām sekretārēm klēpī zvanot uz mājām un stāstot savām veselīga izskata kundzēm, ka jāpiedalās svarīgā sēdē — tādi skati, protams, ir tikai karikatūristu izvirtušās fantazijas ietrunējis auglis, bet tomēr . . . vienā otrā gadījumā ir labāk, ja runātājs runātāju neredz, un ļoti aplami dara tie izgudrotāji, kas cenšas tālrunim pievienot ierīci sarunas partnera redzēšanai. Tie neapšaubāmi atrodas zem kāda zināma, bet diplomātisku apsvērumu dēļ vārdā nesaucama terrora spiediena, ir kļuvuši par mūsu taisnās lietas nodevējiem un rok paši sev kapu.

Ne vienmēr šī daļējā anonimitāte vajadzīga vienīgi pēdu slēpšanai. Tā — un tas, varbūt, svarīgākais iemesls — dod pašapziņu un paceļ vīra dūšu, tā ka pat augumā pamazāks radības kroņītis dažreiz var tālruni atlauties savam sarunas partnerim pateikt acīs, par atvainošanu, ausīs patiesības, ko citādi būtu noklusējis. Jo — kas viņam var notikt? Pa tālruni neuzvar muskuļi, bet balss.

★

Iekārtojot tālruni, ieteicams izvēlēties tādu, kam uz tās pašas līnijas divi abonenti. Tādi ir lētāki un pasargā no daudzām nepatikšanām ,ja vien otrs abonents pietiekami čakls runātājs. Pie tam — ne tikai jums būs miers no citiem, bet arī pats varēsit aizbildināties: „Vakar kādas desmit reizes mēģināju tev piegriezt, bet vienmēr mans partneris runāja. Tu zini — pārtilaine . . ."

Tāpat arī garlaicības brīžos, kad ne radio, ne televizijā nav krietnas programmas, der pacilāt tālruņa klausuli, lai noskaidrotu, vai kaimiņš pašreiz nestāsta kaut ko svarīgu un zināšanas vērtu. Parastajiem abonentiem šādu priekšrocību nav.

Nākošajā rakstā — „Kā tālruni lietot?"

Mūsu romānu lasītājiem

Sākot ar **Latvijas Amerikā** nākošo numuru, sāksim iespiest **Modŗa Zeberiņa jauno romānu ZELTA LIELCEĻI.**

„SĀGA' AP FRANSUĀZI SĀGANU

Ziemeļnieku teikas — sāgas stāsta par lieliem cilvēkiem, brīnuma pilniem notikumiem, un tām pamatā vienmēr ir it kā kāds patiesības grauds. To lasītājs vai klausītājs bieži pabrīnīsies par varoņu lielajiem darbiem un gandrīz neticamajiem notikumiem, bet nekad neteiks, ka tiem nevarētu ticēt.

Citādi ir ar tām sāgām, kas radušās visjaunākos laikos un runā par cilvēkiem, kas līdzīgi mums pašiem. Varbūt tur vainojams Freuds, varbūt mūsu tehnikas jaunatklājumu laikmets, kur tik daudzi bijušie brīnumi ir matēmatiski izskaidroti, ka mēs uz šādām sāgām skatāmies skeptiski. Katrā ziņā ļoti vainīga ir reklāma ,ar kuŗas palīdzību daudzi viltus pravieši ir pratuši pārdot savus uzskatus, savus vitamīnus un savu mākslu.

Kad kādai jaunai meitenei Francijā laimējās dabūt izdevēju savai pirmajai grāmatai „Bonjour tristesse" un izdevniecības reklāmas šefam izdevās atrast īsto pieeju, kā šo meiteni izreklāmēt, sākās Fransuāzes Sagānas sāga. Viņas grāmata tika tulkota desmitiem valodās (arī latviski), viņa pati kā brīnumbērns apceļoja daudzas valstis (arī ASV) un no viņas prasīja arvien jaunus darbus. Tagad viņai pat sāk pielīdināt citus. Tā Anglijas kritiķi stāsta, ka tie atklājuši Sagānas angļu līdzinieku Dominiku Ravenspuru, 16 gadu vecu brīnumbērnu, kas ar kaijas spalvu kādā vientuļā jūŗas bākā tris nedēļu laikā uzrakstījis romānu par savu bērnību, paredzot, ka šī puiša slava nenorietēšot līdz pat 2000. gadam. Vai tāpat būs ar Fransuāzes Sagānas slavu, grūti minēt. Nenoliedzams tomēr ir fakts,ka Sagāna pieder pie kādas paaudzes, kas pārsteidz ar savu pārsteidzīgi agro miesas un gara briedumu.

Francijā vien ir vismaz pāris desmit mākslinieku un zinātnieku, kuŗu vecums nepārsniedz 30 gadu, bet kas pazīstami visā pasaulē Lai minam tikai glezniecību Bernardu Buffetu, filmu režisoru Vadimu, Diora darba turpinātāju M. Saint-Laurentu, Franču kolledžas profesoru matēmatiķi J. P. Serri un atomfiziķi Dautreju. Ja arī mēs nepiekrītam, ka šī mūslaiku jaunatne iezīmē mūsu laikmetu, mēs nevaram noliegt, ka tā ir zināma veida pravietis nākotnei

Ja mēs šādiem praviešiem piekaitām Sagānu, tad jāatminas, ka visai vēsturei cauri vijas praviešu traģēdijas. Tos ir noliegušas valstu valdības, nicinājuši daži sabiedrības slāņi, un pat baznīca tos dauzkārt ir nolādējusi.

Arī Sagāna neizbēg šādam liktenim. Jau baleta „Nokavētais rendez-vous", kam Sagāna rakstījusi scenāriju, pirmizrādē Monte-Karlo neierodas princis Reiners ar Grēsi Kelliju, nosaucot šo baletu par neestētisku. Parīzē šis gabals gan rada sensāciju kā kases gabals, bet kritikas ir atturīgas, pat bieži nievājošas. Tās saka, ka Sagāna Buffets un Vadims esot mēģinājuši „pārvietot kalnu, kas lielāks par viņiem pašiem." (Buffets zīmējis dekorācijas, Vadims vadījis režiju).

Bet kad valsts izglītības ministrija taisījās atņemt minētajam baletam izsniegto pabalstu, viss franču prese nostājās Sagānas pusē, nosaucot šo izrīcību par gaumes trūkumu un autoritātes krizi valdībā. Kā mūs informē Franču Preses apvienība, 2 ar pus miljonu lielais pabalsts baletam, kas izmaksājis veselus 43 miljonus franku, atņemts tādēļ, ka Izglītības ministrijas Kultūras departamentam bijis iesniegts scenārijs ar „laimīgām" beigām (jauneklis beidzot sagaida savu mīļāko — precētu sievu, bet izrādē šī sieva neierodas uz satikšanos, un jaunekļis, kas pa starpām izpriecājies gan ar saviem draugiem un nodejojis milestības ainu ar kādu „jautru" meiču vannas istabā, izdara pašnāvību). Šo maiņu Sagāna izdarījusi uz Buffeta un Vadima ieteikumu,kam taču laikam spriedums par to, kas ir laime, būs bijis citāds nekā Izglītības ministrijai. Šāds gadījums esot pirmais franču teātŗa vēsturē, un slaveni advokāti ir ieteikuši Franču Baleta teātŗa direktoram Sarfati pabalstu neatmaksāt, jo likums esot viņa pusē. Pa to laiku Sagānas baleta izrādes ir izpārdotas, ārzemju prese izsmej Francijas Izglītības ministriju, nostājoties pilnīgi Sagānas pusē, kuŗas balets došoties uz Angliju, kur divu nedēļu izrādes jau izpārdotas, uz Ņujorku un pat uz Maskavu!

Nepazīstot franču mentālitāti attiecībā uz mākslas lietām,varētu domāt,ka arī šī Sagānas sāga ir radīta tikai reklāmai, Tomēr šoreiz tā nebūs, kaut gan nedrīkstam noliegt arī veiklu konjunktūras izmantošanu no baleta reklāmētāju puses. Franči nevar mākslu baudīt neprasot, kāpēc mākslas darbs radīts un kāds ir tā tapšanas ceļš? No baleta vēstures mēs zinām, ka jau 18. gadu simtenī, kad Gluks sāka reformēt operu, pieprasot lielāku vienību starp libretu un mūziku, izsaucot ar to lielu pregaumes trūkumu un autoritātes testību komponistos, sevišķi Nikolo Pučinin personā, pacēlās problēma baletā: „Vai baleta argumentam (scenārijam) jāpapildina mūzika un choreografija, vai arī šim argumentam jābūt mūzikas un dejas pamatā?"

Sagāna ir organiski izaugušā baleta „Rendez-vous manque" pirmsākums, mūziku šim argumentam rakstījis Miķelis Magna, dekorācijas zīmējis Buffets, dejas uzstādījis Džons Taras un visus šos elementus apvienojis Vadims. Tai pašā laikā valsts uzturētajā Opera Comique Čoreografs Džordžs Skibins uzstādījis baletu, kas ar klasiskā baleta kustību cenšas izteikt Andrē Joliveta mūzikālās sajūtas tā koncertā klavierēm un orķestrim. Šī baleta pamatā ir tīra mūzika, dekorāciju nav — dejo uz proscēnija priekškara priekšā, un baletomaņiem nav citu kostīmu kā tikai akadēmiskais triko.

Pati Sagana par savu baletu, liekas, uztraucas vismazāk. Kaut otrā dienā pēc pirmizrādes viņai esot bijusi angīna un tā bijusi spiesta palikt gultā, tomēr arī tur viņa jau rakstījusi jaunu darbu — šoreiz lugu. Tas būšot „jautrs gabals" tagadnē, bet personas visas būšot maskās kā dā ķiniešu lugā. Tas ne tādēļ, ka lugas notikums risināšoties Ķīnā, bet vienkārši tāpēc, ka lugas varonim patīkot ap sevi draugus redzēt maskās. Varbūt arī tā ir jauna dzīves gudrība . . . kaut gan Sagāna savai lugai nezinot ne nosaukuma, nedz arī tai esot teātris, kas to spēlēšot.

Sagānas pirmā grāmata „Bonjour tristesse" nu jau pārstaigā Ameriku pa otram lāgam — šoreiz filmas veidā. Ceciliju, kas ir it kā Sagāna pati, spēlē jaunā aktrise Žana Seberga; viņas tēvu — Davids Nīvens, Annu — Debora Kerr, Elzu — franču jaunatradums Milēne Demonžē. Kaut gan aktieŗi ir ļoti piemēroti savām lomām, vislabāk Sagānas garu ir sapratis filmas režisors Otto Prēmingers. Visprms, skaists ir jauninājums filmas uzbūvē: aktuālā dzīve ir rādīta melni-baltā procesā, bet atmiņas — krāsās. Prēmingers arī ir sapratis, ka šis darbs nav rakstīts nevienā no lielajām literātūras klasifikācijas formām. Kā Flobērs prasa, tad reālismā rakstnieka paša sajūtām jābūt neeksistējošām. Sagānas tēli ir ļoti reālistiski ,bet viņa tos apskata savu sajūtu spogulī. Notikumi Sagānai bieži robežojas ar naturālismu. Tomēr tas nevar būt naturālisms, jo, ja vispār kāds viņas tēls uzsāk ciņu ar vai par kaut ko, šis ciņas pamatā nav griba, bet impulss, kas raksturīgāks romantismam. Tādēļ pareiza ir Prēmingera pieeja bieži filmas gaitā, tāpat kā Sagānas grāmatā, uzstādīt jautājumus, ko nozīmē tāds gadījums dzīvē, ko tāda zināma tēla uzvešanās, bet pēc tam pagriezties uz otru pusi, nesagaidot, vai nemaz negaidot atbildi.

Tāpat kā tēli Sagānas darbos, kas viegli ļaujas dzīves straumei sevi nest, neizjūtot ne sevišķu prieku, ne bēdas, Sagāna pati iet caur dzīvi un raksta par to paaudzi jeb tās paaudzes sajūtām, kuŗas prototips viņa pati ir pēc kritiķu domām. Ja arī ap Sagānu radīta zināma sāga, tad viņu pašu tā atstāj indiferentu, tāpat kā tagadējo — pāragri nobriedušo paaudzi — neietekmētu atstāj domas un spriedumi par un ap tiem.

Alfreds Vilnis.

T. ĶENIŅA AU

Ja padomā, ka Toronto darbojas vairākas latviešu mūziku klavierstudijas ar itin kuplu audzēkņu skaitu, un bez tam daudzi tautiešu bērni mācās arī pie kanadiešu privātskolotājiem, tad jāsaka, ka kopskaits dod lielāku mūzikas studējošo kontingentu vietējā latviešu kolonijā, nekā tas bija ,teiksim, dažā apriņķa pilsētā Latvijā ar daudz lielāku iedzīvotāju skaitu. Tas liecina arī, ka šai laikmetā, kad no radio un tālskates aparātiem uz klausītāju visās balsīs brēc mūzikālā lubu literātūra, ir vecāki, kas rūpējas par savu bērnu aistētisko audzināšanu un grib tiem dot dzīvē līdzi arī cilvēces mūzīgās gara vērtības mūzikā. Un tas ir vērtīgs mantojums, jo tieši mūzikā visvieglāk var atveldzēt sirdi un pielūgt savu Dievu.

Šādas pārdomas radās komp. Tālivaldža Ķeniņa audzēkņu vakarā, sekojot 16 jauno mūzikas gaitinieku priekšnesumiem. Bija tāda sajūta, ka sēdi it kā Latvijas konservātorijas atklātā audzēkņu pārbaudē, jo viss te noritēja, tā sakot, pēc rituāla — svinīgā nopietnībā un tikpat svinīgā satraukumā. Konservātorijas audzēkņu vakaru atgādināja arī saturīgā programma ar Bacha, Haidna, Mocarta Bethovena, Šūberta, Šopēna, Lista un citu mūzikas lielajo darbiem. To atskaņojumā, atkarā no audzēkņu gatavības un sekmēm, viscaur varēja manīt laba paidagoga vadītāja roku tiklab frazējumā, tempos, kā darba vispārējā mūzikālā izveidojumā. Iepriecināja arī audzēkņu atraisītā spēles mēchanika — stāvoklis un rol sitiena modifik

Vakarā reprez sākot ar 7 gata dzot ar diploma kas spēlēja Ba partītas un Bē (op. 10 Nr. 3) p tiesu mūzikālu izkopto technik dzēkņu parāde spaidu atstāja blondīne Māra un nosvērti atsk fedžjetu un Un Zvilna ar Helen na B-dura ma gr.). No VIII g izcēlās Dzintra ta Impromptu ar Haidna Kon Programmas ot pakāpē, iepriec nītis ar Lista 2 niski drošo un atskaņojumu, ļ ce Zvilna ar E un Palmgrena zinību jāmin a Māras Šnitkes Mārtiņa Vāgne ņas, Mariteš I des Copas, Mai Ināras Sproģe labie nodomi. traucēja apjuk mezgli un da nots. Taču tas kot pie lietas laimēm droši nav izticis ar ievēro, ka visi kas draugi sa arī audzēkņu atraisītā spēles miem un dier

Pēc koncerta audzēkņi pasniedz ziedus sa doc. T. Ķeniņam.

GIRTS SALNAIS

(123. turpinājums)

— Atliksim šo jautājumu līdz tam, kad šu atguvis savu vīrieša cieņu, ko jūs esat sag

— Es? — viņa raustīja plecus.

— Sēdieties savā vietā, — pavēlēju, izb smalku apmierinājumu un pacilājumu, ska viņa lēni apgriežas, aiziet līdz savam krēslu to kādu soli no galda un atsēstas. Drusku s ja, ka viņa nevērīgi pārliek kāju pār kāju, žot pēc galda sīkas pakustēšanās, laikam ars pret galdiņa augšējo sadares šķērsli. Taču v tos jau vismaz Čikāgas policijas priekšnieka tikko aukstu pataisījis bandītu. Inra, laika dama manus priekus, padevīgi pieteica:

— Ja gribat ar mani runāt, lūdzu, n roci rokā. Es — es — nu, es nevaru paru ir bail. Jūk domas. Nemaz neesmu tik dro jums, varbūt, izlicies, — viņa šķita ne drusku šūpojoties ar visu krēslu, un redz pozi tādu, no kuŗas bija grūti pāriet jebkā kuma stāvoklī. Uzvaras priekā augstprāti jies, noliku ieroci uz galda pa ķērienam un

— Tagad atbildiet. Kas tā ir par sabie ŗas preces jūs gādājat pārī robežai, ceļā aiz maniem dokumentiem, un galā tēlod zvejnieci?

Viņa ieplestām acīm mani apskatīja, pašūpojusies krēslā, tā, ka jūtami sakustin svētā mierā jautāja:

— Vai man sevi jāuzskata par apcietin

Es apjuku. Kā es varēju viņu apcietin bija jānodara pa kluso. Un šis mulsums ma pilnā neprātā. Pēkšņi sāku viņai draudēt stāstīt, ko viņa ar mani izdarījusi, skaidri

..UZVEŠANOS
..JA DARBĀ

Kas vainīgs? — Jūs pats. Kāpēc neiekārtojāt tālruni vannas istabā, kā to ieteic tālruņa sabiedrība?

★

Tālrunis, kā to nosaukums rāda, izgudrots runāšanai. To vispilnīgāk izpratusi jaunatne un savu brīvo laiku pavada ar tālruņa klausuli rokā. Saprātīgi vecāki tāpēc tālruni novieto mīkstu mēbeļu tuvumā, lai jaunietis varētu runāt parocīgā un jaunatnes stājai atbilstošā pozā — guļus un kājām gaisā. Tikai despoti un jaunatnes dvēseles neizpratēji tālruņus novietojuši dzīvokļu priekštelpās, piestiprinājuši pie sienas, vai iekārtojuši citās neparocīgās vietās.

Nemūzikālai un nevingrinātai ausij liksies, ka tālruņa zvans vienmēr skan vienādi.

Pieredze rāda, ka tā nav.

Sasniedzis to vecuma pakāpi, ka savas simpatijas pretējam dzimumam jaunietis vairs neizrāda tikai ar kājas priekšā aizlikšanu, iekniebšanu vai uzgrūšanos, tālruņa zvanam atskanot, viņš nemildīgi zina, vai tas ir vai nav domāts viņam — un attiecīgi rīkojas. T. i. — vai nu ar vienu lēcienu ir pie tālruņa, vai zvanu nemaz nedzird. Pēdējā gadījumā ieteicams tālruni atbildēt pašam, jo iespējams, ka kāds uzgriezis nepareizu numuru, vai pat ka meklē jūs.

Tādu gadījumu nav daudz, bet ar tiem jārēķinās.

Otra lielākā grupa, kas pilnībā izmanto tālruņa sagādātās ērtības, ir viņas.

Saprātīga namamāte sev prot atlicināt priekšpusdienā pietiekami laika, lai izrunātu steidzamākos jautājumus ar draudzenēm, kā arī lai piezvanītu attiecīgajiem veikaliem un pasūtinātu pārtiku. Tā, protams, nav izprieca, bet darbs. Kad Taisnības kungs savai dzīves laimei izteica pārmetumus, ka māja netīrīta, Taisnības kundze viņam atbildēja kā pienākas:

„Bet Plušķit, vai tu maz zini, cik man mājās daudz darba, kamēr tu tāpat grozies pa biroju? Tici vai netici — es cauru dienu netieku nost no fona. Tad viens zvana, tad otrs, tad groserijas jāpasūta, tad ar kliņeri jārunā. Es ir tik bizī, ka tev gan vajadzētu kaunēties man vēl kaut ko pārmest. Tas no tevis nav fēr."

★

Viena no lielākajām tālruņa priekšrocībām ir tā, ka runātājs runātāja neredz. Protams, zīmējumi, kuŗos redzami direktori ar skaistām sekretārēm klēpī zvanot uz mājām un stāstot savām veselīgā izskata kundzēm, ka jāpiedalās svarīgā sēdē — tādi skati, protams, ir tikai karikatūristu izvirtušās fantazijas ietrunējis auglis, bet tomēr . . . vienā otrā gadījumā ir labāk, ja runātājs runātāju neredz, un ļoti aplami dara tie izgudrotāji, kas cenšas tālrunim pievienot ierīci sarunas partnera redzēšanai. Tie neapšaubāmi atrodas zem kāda zināma, bet diplomātisku apsvērumu dēļ vārdā nesaucama terrora spiediena, ir kļuvuši par mūsu taisnās lietas nodevējiem un rok paši sev kapu.

Ne vienmēr šī daļējā anonimitāte vajadzīga vienīgi pēdu slēpšanai. Tā — un tas, varbūt, svarīgākais iemesls — dod pašapziņu un paceļ vīra dūšu, tā ka pat augumā pamazāks radības kroņītis dažreiz var tālruni atļauties savam sarunas partnerim pateikt acīs, par atvainošanu, ausīs patiesības, ko citādi būtu noklusējis. Jo — kas viņam var notikt? Pa tālruni neuzvar muskuļi, bet balss.

★

Iekārtojot tālruni, ieteicams izvēlēties tādu, kam uz tās pašas līnijas divi abonenti. Tādi ir lētāki un pasargā no daudzām nepatikšanām ,ja vien otrs abonents pietiekami čakls runātājs. Pie tam — ne tikai jums būs miers no citiem, bet arī pats varēsit aizbildināties: „Vakar kādas desmit reizes mēģināju tev piegriezt, bet vienmēr mans partneris runāja. Tu zini — pārtilaine . . ."

Tāpat arī garlaicības brīžos, kad ne radio, ne televizijā nav krietnas programmas, der pacilāt tālruņa klausuli, lai noskaidrotu, vai kaimiņš pašreiz nestāsta kaut ko svarīgu un zināšanas vērtu. Parastajiem abonentiem šādu priekšrocību nav. Nākošajā rakstā — „Kā tālruni lietot?"

MĀTES!
Z.B.T. lietojiet BĒRNU PŪDERI

T.
s aiztau-
ietāšanu.
T.
is uztur
usu.
T.
Iveļļu.
un lietots 1.700 slimnīcās.

T. ĶEŅIŅA AUDZĒKŅU VAKARS

Ja padomā, ka Toronto darbojas vairākas latviešu mūziku klavierstudijas ar itin kuplu audzēkņu skaitu, un bez tam daudzi tautiešu bērni mācās arī pie kanadiešu privātskolotājiem, tad jāsaka, ka kopskaits dod lielāku mūzikas studējošo kontingentu vietējā latviešu kolonijā, nekā tas bija ,teiksim, dažā apriņķa pilsētā Latvijā ar daudz lielāku iedzīvotāju skaitu. Tas liecina arī, ka šai laikmetā, kad no radio un tālskates aparātiem uz klausītāju visās balsīs brēc mūzikālā lubu literatūra, ir vecāki, kas rūpējas par savu bērnu aistētisko audzināšanu un grib tiem dot dzīvē līdzi arī cilvēces mūžīgās gara vērtības mūzikā. Un tas ir vērtīgs mantojums, jo tieši mūzikā visvieglāk var atveldzēt sirdi un pielūgt savu Dievu.

Šādas pārdomas radās komp. Tālivaļža Ķeniņa audzēkņu vakarā, sekojot 16 jauno mūzikas gaitinieku priekšnesumiem. Bija tāda sajūta, ka sēdi it kā Latvijas konservātorijas atklātā audzēkņu pārbaudē, jo viss te noritēja, tā sakot, pēc rituāla — svinīgā nopietnībā un tikpat svinīgā satraukumā. Konservātorijas audzēkņu vakaru atgādināja arī saturīgā programma ar Bacha, Haidna, Mocarta Bethovena, Šūberta, Šopēna, Lista un citu mūzikas lielajo darbiem. To atskaņojumā, atkarā no audzēkņu gatavības un sekmēm, viscaur varēja manīt laba paidagoga vadītāja roku tiklab frazējumā, tempos, kā darba vispārējā mūzikālā izveidojumā. Iepriecināja arī audzēkņu atraisītā spēles mēchanika — brīvais kermeņa stāvoklis un roku kustības, piesitiena modifikācijas.

Vakarā reprezentējās audzēkņi sākot ar 7 gatavības pakāpi, beidzot ar diplomandi Ilgu Namiķi, kas spēlēja Bacha prelīdi no 1. partītas un Bēthovena sonātas (op. 10 Nr. 3) pirmo daļu ar patiesu mūzikālu dzirksti un labi izkopto techniku. No plašās audzēkņu parādes vislabāko iespaidu atstāja mazā, spriganā blondine Māra Gugāne ar droši un nosvērti atskaņoto Bacha Sofedžetu un Ungāru rondo, Aina Zvilna ar Helera Etīdi un Šopēna B-dura mazurku (abas VII gr.). No VIII grada audzēkņiem izcēlās Dzintra Grava ar Šūberta Impromptu un Gaida Locāne ar Haidna Koncerta 1. daļu.

Programmas otrā pusē, 9. un 10. pakāpē, iepriecināja Indriķis Jānītis ar Lista 2. Rapsodijas techniski drošo un temperamentīgo atskaņojumu, bet jo sevišķi Dace Zvilna ar Bacha, Bēthovena un Palmgrena darbiem. Ar atzinību jāmin arī Irinas Kosekas, Māras Šnitkes, Ināras Gravas, Mārtiņa Vāgnera, Silvijas Zeltiņas, Marites Beikmanes, Astrīdes Čopas, Maijas Miķelsones un Ināras Sproģes sasniegumi un labie nodomi. Tos gan dažkārt traucēja apjukums un atmiņas mezgli un daža laba aplama nots. Taču tas viss pieder, tā sakot pie lietas un bez šādām nelaimēm droši vien, savā laikā nav iziciis arī pats Ķeniņš. Ja ievēro, ka visi šie jaunie mūzikas draugi saistīti ar pienākumiem un dienišķo darbu skolā vai augstskolā un mūzikai var veltīt samērā maz laika, viņu sasniegumi vērtējami vēl augstāk. Ja netrūks izturības, viena otra taka ar panākumiem var vīties kalnup un to gribētos novēlēt tieši Gaidai Gugānei un Mārai Locānei, jo tie ir labākie gadi labam sākumam.

Koncertu noslēdza Ināra un Dzintra Gravas, Dace un Anita Dzilnas ar astoņrocīgi un labā saskaņā spēlēto Griga Kalna karaļa alā un Fr. Šūberta Vīnes vakariem.

J. Cīrulis

Velta Toma

AGRĀ STUNDĀ

Svešinieks kļuvis tuvāks,
brīdi kā paša lāsts —
Kapu liliju ļvans
ausmā mums pāri vāzts.

Pieskaries slāpēs vēlreiz
rokai, kas kausu ceļ —
Saulē lilijas vīst,
aizkapa ēnā zeļ.

Skaistum mirkli nevar
turēt vai iemūžināt —
Neteic ardievas, ej,
zūdi, un paliec klāt.

BOSTONAS „LĪGAS" KOŖA KONCERTS

Savam gadskārtējam koncertam „Līga" bija iestudējusi turpat pusi programmas jaunas dziesmas. Tas pierādīja darba prieku un atzistamu cenšanos. Diemžēl, viru balsīs, visi dziedātāji ar šo uzdevumu nebija tikuši galā un nevarēja veltīt visu savu uzmanību diriģentam. Koris pašlaik reprezentējas 44 balsu sastāvā. Pārmaiņas nav notikušas. Vājā daļa (kvantitātīvi un kvalitātīvi) — tenori. Jaunatne ir gaidīta un — nesagaidīta . . . Lielu daļu šīs jaunatnes vieno skautu-gaidu organizācija. Bet taisni no šīs organizācijas, kam arī vajadzētu celt latviešu dziesmu, Bostonas latviešu kultūras dzīvē procentuāli jūtama maza piedalīšanās.

Koncerts bija pulcinājis pilnu DV nama zāli, un tā noslēgumā bija pašaizliedzīgā diriģenta Jāņa Austruma godināšana ar 25 gadu gaitu atceri dziesmotās tekās.

Programmā bija arī viens pirmatskaņojums — bostonieša F. Andersona „Viršzili" (E. Zālītes teksts) radīta dziesma. Debija uzskatāma par apmierinošu, sabalsojums nepretenciozs mūzikālā plāksnē, ar akcentētu uzsvaru sieviešu balsīm. „Līgas" korim galvenais spēks jau arī ir sieviešu balsis, kas tiek dažkārt pat pārforsēts un vīriešu balsis atstātas jo tālu paēnā. Piano dziedājumi to vairāk izlīdzinātu, bet šāda rakstura bija tikai J. Norvija „Noriet saule vakarā", kas arī bija „Līgas" labākais sniegums šajā vakarā. Klausītājiem iepatika I. Saksa „Pie Staburaga", J. Norvija „Visi mazi avotiņi" un E. Melngaiļa „Ciruļa vedības" ar Lūcijas Kauliņas solo; šīs dziesmas bija jāatkārto. P. Barisona kantāte „Dzimtenei" (ar Māras Efertes klavieru pavadījumu) drusku nomāca ar forsētu skaņojumu, kas vajadzīgo efektu nepanāca. Katrā ziņā diriģents Austrums un koris darījuši visu savu iespēju robežās, un Bostona var būt lepna ar savu vienīgo lielo, vēl darbīgo, dziesmoto ansambli.

Koncerta noslēgumā DV pr-ks J. Kaža sveica jubilāru — diriģentu Austrumu, kuŗam ziedus bija sūtījusi arī Vilimantikas „Rota" un Trimdas draudzes garīgais koris. Dubultkvarteta „Tēvijas" vārdā, kā savu cilvēku („Tēvijas" dziedoni) sveica tās administrātors Skujiņš. Pati „Līga" veltīja krāšņu koŗa atmiņu albumu, ko pasniedza koŗa administrātors T. Dreimanis, korim un klausītājiem jūsmīgi suminot jaunekliģo jubilāru. K.

Kultūras apskats

● **Ievērojamā igauņu dzejniece Marija Undere 27. martā atskatījās uz nodzīvotiem 75 gadiem. Viņas māju Stokholmas priekšpilsētā tanī dienā apmeklēja vairāk kā 1.000 apsveicēju, to skaitā arī vairāki latvieši. Stokholmā notika viņas godināšanas akts. Apsveikumu telegrammas bija atsūtījuši arī vairāki rakstnieki no okupētās Igaunijas. Tartu universitātes studentu pulciņš atzīmējis dzejnieces jubileju slepenā sanāksmē un pa aplinkus ceļiem nosūtījis Underei apsveikumu.**

Starptautiskais PEN klubs Ņujorkā paredzējis sarikot viņai veltītu vakaru.

● **Latvijas Penklubs savā gada pilnsapulcē Stokholmā, kuru vadīja Arturs Bērziņš un protokolēja J. Rudzītis, ievēlēja valdi sekojošā sastāvā: priekšsēdis A. Plensners, locekļi J. Grīns, K. Dziļleja, J. Rudzītis un L. Kronberga - Svābe.**

Pēc koncerta audzēkņi pasniedz ziedus savam skolotājam doc. T. Ķeniņam. Foto J. Jānītis

TRIMDAS RAKSTNIEKU PERSPEKTĪVAS

REFERĀTS NOLASĪTS TRIMDAS RAKSTNIEKU KONGRESĀ DARMŠTATĒ

Laudis Eiropā vēl arvien valdzina divas leģendas. Kamēr tās ir dzīvas, mēs nedrīkstam runāt par Eiropas kultūras bojāeju, tikai par iezīmīgām pārvērtībām. Mūsu apziņā vēl arvien dzīvo Eiropas gara simbolizētāju Orfeja un Tila Pūcespiegeļa tēli. Bezbailīgais daiļuma un gudrības meklētājs Orfejs nokāpa pazemē, maigajām mūzikas skaņām mīkstināja Hadesa vārtsargu cietsirdību un izveda virs zemes čūskas nodzelto sievu Eiridiku. Viņš uzdrikstējās neiespējamo, viņš pārkāpa robežu, kas šķir dzīvību no nāves. Tā vēsti leģenda, un šīs leģendas mūžīgās gaismas apņemts dzīvo Orfejs pats.

Dēkainais zemnieka dēls Tils Pūcesspiegēlis ir drāzts no cita koka .Viņš gan nav kāpis pazemē, bet arī viņa dzīves laiks bijis varonīgs. Viņš nav baidījies karātavu cilpas un inkvizicijas moku sola. Karaļa galmā vai karakalpu pulkā viņš nekad nav ļāvis klusēt savai patiesības paudējai balsij. Viņš simbolizē tautas sirdsapziņu. Kāda izskatītos vēstures ainava, ja starp asiņainiem valdiniekiem, varonīgiem karotājiem nepavīdētu Pūcesspiegeļa gudrā un nerrīgā seja?

Katram laikmetam ir vajadzīgs savs Orfejs un savs Pūcesspiegēlis, sava nokāpšana cilvēka dvēseļu Hadesā un sava farizēju un muitnieku šaustīšana. Šie divi tēli arvien atrodas citu ordeņotu un neordeņotu, kambarkungu un kara kungu, zemnieku un vagabundu vidū arī tad, ja tos neviens nenosauc vārdā. Tumsas un gaismas, verdzības un brīvības, bagātības un nabadzības pretstati pastāv vēl arvien. Brīvības, brālības un vienlīdzības ideāls ir gan vairākkārt pārprasts, bet cilvēce tam nav tikusi tuvāk ne soli. Mūsu bagātajam laikmetam ir visa kā gana, tam trūkst tikai ideju, kas nav bendes roku aptraipītas, tam trūkst apņemšanās raudzīties savām nelaimēm vaigā, lai tās atzītu un uzveiktu.

No kara ugunsgrēka dūmiem, no invalidu nopūtām, no atraitņu asarām gan izveidojies Eiropas apvāršņos jauns miglājs — nepretošanās launumam. Bet kas nepretojas launumam un sazvām zemām dziņām, tas kļūst launuma un šo dziņu vergs.

Neviens zemnieks savā tīrumā nevar reizē kopt nezāles un kviešus. Neviena tauta, neviena cilvēku kopība nevar dzīvot vienīgi no posta pieminēšanas, no aklas padošanās savai nedienai, no atraitņu asarām un sakropļoto nopūtām. Dzīvais tautu organisms, tā nākotne prasa varāk. Katrai paaudzei liktenis uzdod trīs miklas. Ir tādas, kuŗas atrisina zelts, ir tādas, kuŗas atrisina tērauds, bet ir miklas, varbūt tās grūtākās, kas tikai atrisināmas saucot talkā pazemē nokāpējus un tos, kas nebaidās moku sola. Risinot šīs miklas nedomāsim par naidu un atriebību. Naids nevar izdelđēt netaisnību, atriebība nevar remdēt cilvēka slāpes pēc brīvības, bezcerīgas nopūtas nevar izraisīt jaunu gara pacilātību.

Bet mēs visi esam tās izslāpuši. Arī vispieticīgākais šis pasaules pilsonis, pēc pabeigtā dienas darba, raugoties purpurainā saules rietā, gaida kādu brīnumu. Cilvēki gaida jaunu reformāciju, jaunu sintezi, lai vairs nebūtu jāsaka: viss labs nāk no dabas, viss samaitājas cilvēku rokās. Protams, vārdi vien nespēj grozīt cilvēka dabu. Tomēr dziļas ticības apgarotiem vārdiem ir daudz spēka.

Katram laikmetam ir ne vien savs orfejs un Pūcesspiegēlis, bet arī savs brīnumakmens un savs elks. Cik daudzu rokās XX gadsimtā nav mirdzējis meistariski izslīpētais materiālisma briljants? Mēs cerējām, ka tas ir jauns kalpotājs gars, kas paklausīs mūsu rokas mājieniem, atraisīs visus mezglus un novērsīs visas nelaimes. Taču dzīvības un nāves noslēpumi nepadodas skaldīšanai, to izstarojumi, iedami caur mākslīgi darinātu lēcu, neatklāj savu spektru. Dzīvības noslēpumus var tikai pieņemt vai noraidīt, tos nevar atrisināt formulas un teorēmas. tie pieder gara sfairai, rakstniekam un mākslinieka raditājai izdomai. Ir ļauni, ja miklas, kas atrisināmas tikai brīvajam garam, uztic zeltam vai tēraudam . . . uztic skaitļošanas mašīnām vai statistikiem.

Ja Eiropa vēlas izkļūt no strupceļa, tad tai jāatzīst savas kļūdas. Neviens mūs neglābs, ja paši nepratīsim sevi saudzēt un glābt, ja paši sevī neradīsim spēku atrast jaunus ceļus. Un kurš gan būtu vairāk aicināts parādīt savam tuvākam tumšā ceļu, kā tas, kas pats šo tumsu izbridis? Tikai tas, kas visvairāk zaudējis, visvairāk spēj citiem dot. Šī pretrunīgā patiesība vēl arvien ir spēkā. Brīnumus dara nevis bagāta brāļa dālderis, bet nabaga brāļa vērdiņš.

Mēs trimdā dzīdzi,, šaustie un vajātie esam aicināti nest kopā savus vērdiņus. Mēs esam pirmie aicināti atminēt šī laikmeta miklas. Mēs esam redzējuši likteņa medaļai abas puses. Jaunu laikmetu rīta ausma vispirms apgaismo rakstnieku un domātāju pieres un pēc tam tikai tā atmirdz kalnu galos. Divdesmitā gadsimta Eiridika — brīvībā vēl arvien atrodas ēnu valstī. Druknā tirannija vēl nav sajūmusi aiz Pūcesspiegeļa smiekliem. Mums ir jāiespēj neiespējamais, lai attaisnotu savu sūtību. Neviens rakstnieks nespēj kļūt liels, lai kāda amata prasme būtu viņam, ja viņš nespēj reizē tiesāt un piedot, reizē bojāiet un dzīvot brīvībai. Cilvēks nedzīvo no maizes vien. Šie vārdi, nākdami no mijkrēsļa, atkal ir pārskanējuši visu pasauli. Nejausim tiem palikt bez atbalss. Mūsu laikmeta Orfejs sper pirmos soļus, lai nokāptu pazemē.

Angļu rakstnieks Čarlzs Morgans, toreiz PEN organizācijas prezidents, 1954. gadā Amsterdamas kongresā teica šādus dziļi pārdomātus vārdus. Es atļaušos tos vēlreiz atgādināt: „Un ja man kāds jautātu, kāds ir starptautiskās rakstnieku organizācijas uzdevums, tad man liekas, vienkāršākā atbilde būtu: Mēs darbojamies tāpēc, lai vairs nākotnē nebūtu trimdā dzīto rakstnieku, lai vārds — rakstnieks trimdā — tiktu izsvītrots no cilvēces sarunu valodām." Šī cēlā un dedzīgā vīra, diemžēl, vairs nav, bet viņa domu biedri ir dzīvi, viņi ir allaž mūsu vidū. Pacelsim kopā ar viņiem savas lāpas, lai tās apgaismo tumšos apvāršņus . . .Laujiet nobeidzot minēt lielo trimdinieku Heinrichu Heini, mazliet pārveidojot viņa meistardarbu.

Debess top tumšāka, mana
sirds top kaislāka.
Ar stipru roku no Kuršu
kāpām
Rauju es augstāko priedi
Un iemērcu to
Etnas kvēlojošā krāterī, — ar
tādu
Ugunsslacītu milzeņa spalvu
Rakstu es tumšos debesu gries-
tos:
Eiropa, es tevi mīlu . . .

Vai šī mīlestības aplieciba nav rakstīta mūsu sirdīs? Vai to nepauž mūsu lūpas? Ja neviens cits mums nespēj līdzēt, mums pašiem jāprot atrast savu vietu pasaules kultūras forumā. Mēs nepiederam ne pagātnei, ne tagadnei, bet nākotnei.

PASKAIDROJUMS

Sekojot LVA valdes priekšsēža A. Millera kunga lūgumam, paziņoju, ka manas grāmatas Sestā Kolonna 49. lapaspusē, 8. rindiņā no apakšas trūkst teikuma nobeigums — „ordenis atleca vēlāk, ar angļu karaļa kuģu palīdzību padzenot pie Rīgas sasistos bermontiešus no Grobiņas pils." Sestās kolonnas lasītājus lūdzu mani atvainot, ka atstatumu dēļ nespēju sekot savu rakstu korrektūrai pie iespiešanas.

Mariss Vētra

GIRTS SALNAIS

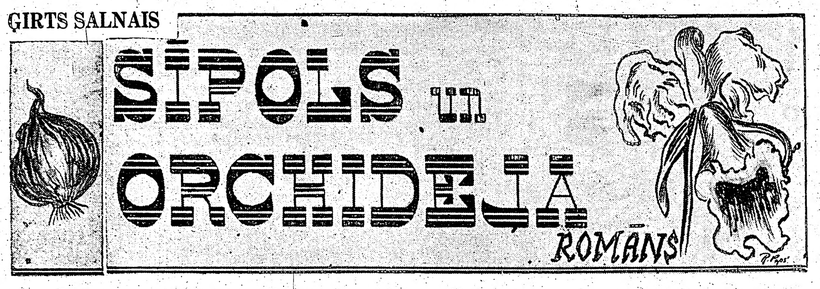

(123. turpinājums)

— Atliksim šo jautājumu līdz tam, kad atkal būšu atguvis savu vīrieša cieņu, ko jūs esat sagrāvusi.

— Es?— viņa raustīja plecus.

— Sēdieties savā vietā, — pavēlēju, izbaudīdams smalku apmierinājumu un pacilājumu, skatoties, kā viņa lēni apgriežas, aiziet līdz savam krēslam, pavelk to kādu soli no galda un atsēstas. Drusku sarūgtināja, ka viņa nevērīgi pārliek kāju pār kāju, un, spriežot pēc galda sīkas pakustēšanās, laikam atspiež pēdu pret galdiņa augšējo sadares šķērsli. Taču visumā jutos jau vismaz Čikāgas policijas priekšnieka lomā, kas tikko aukstu pataisījis bandītu. Inra, laikam nojauzdama manus priekus, padevīgi pieteica:

— Ja gribat ar mani runāt, lūdzu, neturiet ieroci rokā. Es — es — nu, es nevaru parunāt. Man ir bail. Jūk domas. Nemaz neesmu tik drosmīga, kā jums, varbūt, izlicies, — viņa šķita nervozējam, drusku šūpojoties ar visu krēslu, un redzēju viņas pozi tādu, no kuŗas bija grūti pāriet jebkādā uzbrukuma stāvoklī. Uzvaras priekā augstprātīgi pasmējies, noliku ieroci uz galda pa ķērienam un sacīju:

— Tagad atbildiet. Kas tā ir par sabiedrību, kuŗas preces jūs gādājat pāri robežai, ceļā slēpdamās aiz maniem dokumentiem, un galā tēlodama zušu zvejnieci?

Viņa ieplestām acīm mani apskatīja, un atkal pašūpojusies krēslā, tā, ka jūtami sakustināja galdu, svētā mierā jautāja:

— Vai man sevi jāuzskata par apcietinātu?

Es apjuku. Kā es varēju viņu apcietināt, ja viss bija jānodara pa kluso. Un šis mulsums mani noveda pilnā neprātā. Pēkšņi sāku viņai draudēt, lādēties, stāstīt, ko viņa ar mani izdarījusi, skaidri atklādama, ka pats esmu cilpā un netieku no tās ārā, ja viņa to man nenoņem un neuzkaŗ savā kaklā.

— Jūs esat sapostījuši manu dzīvi, manu karjēru. Jums nav cieņas pret godājamu cilvēku, jūs..., — saucu, zaudēdams balsi. Jūs sēdēsit cietumā, ja arī man ietu kā iedams . . .

Laikam, gluži nejauši biju piegrūdis roku ieroča tuvumā, un tikpat labi kā Inra, neviens cits, vērodams mani ārdāmies, nebūtu paļāvies, ka tūdaļ neies vaļā šāvieni. Un pēc dažām sekundēm viens arī noskanēja.

Tikko paspēju iesaukties, ka, nedabūjis zināt slepeno organizāciju, es dzīvu to nepalaidīšu, pēkšņi viss, kas bija man pretī, gāzās klēpī. Viss reizē — pudeles, mēģenes, glāzes, caurules . . . galda mala atsita atpakaļ manu roku, kuŗā kaut kā biju saķēris pistoli, kā virtuvene krītošu pavārnīcu; tad pat no plakšķēja šāviens, un kāds smagi iesita pa pakrūti. Kā murgā redzēju Inru pasviežam uz manu pusi savu krēslu, kas, šķērseniski krizdams, tikai ar savu svaru atsitās man pret krūtīm, un pavisam izgrieza no zaudētā līdzsvara. Slīdēju ar visu ķebli un biju gaŗšlaukus zemē, stikla un porcelāna lausku vidū. Apkārt šķīda, tecēja un putēja, kā būtu pagāzies zem sabrukušas aptiekas.

Inras balss atskanēja no durvju puses. Tā bija mierīga.

— Vai vēlaties, lai izsaucu policiju, zvanu jūsu priekšniekam, vai tiksim paši galā? Jūsu laime, ka blakus laborātorijās nav cilvēku.

Es kūņājos pa zemi. Gar pakrūti, zem krekla plūda kaut kas silts. Nebiju spējīgs atbildēt. Uzmanīgi rokām taustījos pa zemi, lai nesadurstījies varētu piecelties. Pēkšņi viņa noliecās, iztvēra no lauskām ieroci, acumirklī izlādēja un, iebāzusi manā ārkabatā, piecēla un iesēdināja mani krēslā.

Nolikusi vietā galdu, uzlikusi uz tā nogāztos svariņus, viņa piespieda kāda zvana pogu.

— Iesim uz āru.

Es cēlos, pārsteigts, nespējīgs domāt, vai ko apsvērt. Inra stingrām rokām bīdīja mani uz durvīm.

Pēc minūtes pie darba vietas ārsta kabineta mūs sastapa aizelsies kalpotājs.

— Piebrauciet manu mašīnu pie ārdurvīm, — viņa komandēja.

— Kas noticies?

— Ejiet pēc mašīnas! — viņa noskaitās, un pagriezās pret mani. — Jūs varat elpot?

— Kā tā?

— Jūs esat ievainots.

— O . . . — paliecu galvu lejup. Caur drēbēm spiedās sarkanas asinis.

— Ak, jūs! — Inra, sašutumā čukstot, iesaucās, — kad gāzu galdu, ticēju, ka jūsu rotaļpistole nekritīs zemē un paspēšu tikt ārā pa durvīm. Ko grābstāties, ja neprotat apieties ar ieroci, memmesdēliņš tāds! — Viņa nicinājumā un nožēlā pašūpoja galvu, un klusi, ātri un stingri skaidroja: — Nu, tagad, ja turēsities pie apgalvojuma, ka noticis nelaimes gadījums, es to apliecināšu un formāli liecība būs sadiņa, ka pats esmu cilpā un netieku no tās ārā, ja viņa to skaņā ar notikušo. Ja mēģināsit iepīt mani kādās aizdomās, teikšu, ka, draudēdami ar ieroci, gribējāt izpiest no manis apliecinājumu jūsu safantazētam apvainojumam. Tad mana liecība tāpat patiesi rakstūros notikušo. Jums paliek izvēle, — viņa pēkšņā jūtu uzplūdumā nopūtās, skumīgi piebilzdama: — Ak, Dievs, Džordž, jūs mani bildinājāt, bet vai jums nemaz nav prāta? Kur jūs esat audzis? Mežā vai mucā? Varējāt gan iedomāties, ka nekritīšu ap kaklu puisim, kas skrien pakaļ katram bruneim. Ja Lora Helga jūs kātru reizi nebūtu iebaŗojušas ar mēreni devu miega zāļu, jūs varbūt, šodien plātītos ar ieroci viņu mājās. Dzīve nav muļķīga filma. Kārtīgiem cilvēkiem ir savi principi, par spīti patikām un nepatikām. Ziniet, kas jūs esat? Labs, naīvs, neatbildīgs drusku pamuļķīgs, astoņgadīgs puisītis, nevis kāda slepena dienesta ierēdnis.

— Kas es par slepeno! — izmisis, vājuma pārņemts, gurdi teicu. — Protams, formāli, jā. Bet istenībā tikai jau sagatavotu papīru pārgremotājs.

Laikam jau biju pus neprātā, jebšu gribējās raudāt un lūgties Inru, kā bērnu dienās biju lūdzies māti, solīdams visu ko, lai tikai nedabūtu kādu sodu. Pavisam nevaldīdams sevi, sirsnīgi saliku rokas, neizprotamās bailēs drebēdams.

— Inra, ja liecināsit, ka te noticis tikai nelaimes gadījums, es pierādīšu savu gribu izlabot savas kļūdas.

— Es jau teicu — no jums atkarājas mana liecība.

— Zināt, jūsu izceļošanas papīri bija visu laiku manā atvilktnē. Lūdzami, neceliet tādēļ traci. Šodien darbā ir revizija. Ja jūs pagaidīsit vēl kādas dienas, viņi jums tos izsniegs, lai tikai pašiem būtu vienas nepatikšanas mazāk. — Es nespēkā nokāru galvu. Neviens nezina, kas tā par organizāciju, kuŗā . . .

★

Metuzāls, kas bija klausījies stāstā, neslēpdams drūmi un nicinājumu, pagriezās pret ārstu, kā pret ienaidnieku.

„Varēji ļaut mierīgi tām nabadziņam izvaidēties līdz beigām, kur viņš, droši vien, tev atklāja savu izmisušo sirdi, kā pārpilnu aku, netaupīdams nevienu, ko pazinis," viņš sirdīgi teica.

„Man neērti klausīties tās stāsta daļas," otrs atbildēja, neļaudamies sevi uzbudināt. „Un to, ko viņš šur tur pa starpām izmetis par tevi un Sibillu, saprotu gluži labi. Skolas gados viņš cerēja Sibillu apprecēt, un kā es varu tagad zināt, vai tas, ko viņš par jums abiem izspiegojis, nav tikai viņa iedomas. Bet ja tās arī nebūtu fantazijas, tad — ē — nu . . . Kam nav gadījies, ka paslīd kāja."

„Viņš tiešām mira no šāviena?" Metuzāls, jūtami nomierinājies un apveltīdams ārstu pateicības pilniem skatiem, iejautājās.

„Nē, no asins saindēšanās, ko pamanīja par vēlu. Lode jau arī nebija viņu tieši meklējusi. Tuvumā stobra galam gadījusi galda virsu, lode izskrējusi farmaceites stikla mēģenēs ar indēm un visādiem pulveriņiem, un tikai tad atradusi Džordža pakrūti, iespiezdamās tajā šķērseniski."

„Un tā sieviete pēc visa tā saņēmusi izceļošanas papīrus?" Metuzāls brīnījās.

„Jā, protams. Kā viņai tos varētu neizsniegt? Ikviens bija laimīgs, ticis vaļā no tik netīras lietas. Lai tikai brauc un nesaceļ vēl lielāku skandālu."

„Bet tā slepenā organizācija? . . ."

(Turpinājums sekos).

V. PALMA

HO 1 3670

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

BROADVIEW - DANFORTH: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un 2 garāžas. Kopīgā cena $18.500,-. Iemaksa $4.500,-. Kanadiešu īpašums.

EGLINTON - YONGE: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, plats iebraucamais ceļš un garāža. Prasītā cena — $18.500,-. Kanadiešu īpašums.

DANFORTH - PAPE: atsevišķa divstāvu, 6 istabu māja, divas virtuves, gāzes apkure. Kopīgā cena $14.000,-. Iemaksa nav nepieciešama.

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

C. G. TODD LTD.

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

Telegrafiska ziedu pasūtīšana visur pasaulē — WE TELEGRAPH FLOWERS EVERYWHERE — TELEFLORA — TELEGRAPH DELIVERY SERVICE

HALLS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Ziedi katram gadījumam.

Brīva piegāde ik dienas, arī vakaros un svētdienās.

1278 Bloor St., W., Toronto, Ont.

LEnnox 2-1102
2-1103
2-1104

MODEL

DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464

DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

AUGSTAS KVALITĀTES PRECES PAR ZEMĀKAJĀM CENĀM ĀTRĀKĀ PIEGĀDE

Sūtām saiņus uz PADOMJU SAVIENĪBU (arī SIBIRIJU), POLIJU un citām zemēm.

Sūtām PĀRTIKU, TEKSTILIJAS, APAVUS, ĀDAS PRECES, APĢĒRBUS, ZĀLES, MŪZIKAS INSTRUMENTUS, DARBA RĪKUS u. c.; ir INTŪRISTA ATĻAUJA.

Mūsu sūtītiem saiņiem visi maksājumi tiek nokārtoti šeit, saņēmējiem Latvijā u. c. nekas nav jāmaksā.

ORBIS SAIŅI ir 22 mārciņas (10 kg) svarā. Sūtām arī DUBULTSAIŅUS 20 kg svarā. Tādā veidā klientiem iespēja ietaupīt $3.50. Mūsu cenas nemainās. Ar 1. janvāri sūtām STANDARTSAIŅUS ar APELSĪNIEM:
10 kg — $15,25

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2B,
Tel. EM 4-2810. Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
4414 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.
HAMILTONĀ zvaniet JA 8-5257.
DETROIT - WINDSOR
578 Wyandotte East, St., Windsor, Ont.,
tel.: CL 6-3982

- ★ Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- ★ Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- ★ Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtu uz izdevīgiem noteikumiem un tūlīt piedāvā ALEKSANDRS KĀNBERGS 345 Shuter St., Toronto Latvijas rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

1001 drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākās angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0080.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLITIS —

RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

KLAVIERU BŪVETĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto
Tel.: LE 3-8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

SUN LIFE OF CANADA

Vilis Sveja

vienmēr Jums pakalpos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai pavisit 160 Victoria St., Room 413, Toronto 1. Ont. Biroja tel. EM 4-5141. Māja HO 3-0756.

A. E. KERSON

BARRISTER, SOLICITOR,
NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

S. & G. TIRE SERVICE

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602

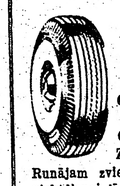

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs. Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

ĶĪNAS ĶEIZARS AR GALMU CIETUMĀ

Kā runā pat bijušais Ķīnas ķeizars pēc smadzeņu mazgāšanas

Ne viens vien pēc 2. pasaules kara bez vēsts pazudušais un atklāja ne vien sarakste ar Latviju, bet arī avīžnieki citos pasaules stūros. Kādam vācu žurnālistam, apceļojot sarkano Ķīnu — pagaidām arī viņam pašam neizskaidrojamu iemeslu dēļ — dota izdeviba Fushunas cietumā sardzes klātienē intervēt bijušo Ķīnas un Mandžūko ķeizaru Pū-Jī, par kuŗa likteni kopš 1945. gada nebija ziņu.

Tagad apmēram 50 gadu vecais Pū-Jī kādreiz jau divu gadus un balsot par mazāku skaitu. Saraksti ar vēlēšanu kā 7 atstātiem vārdiem un pierakstījumiem tiek atzīti par nederīgiem.

Sagatavotais kandidātu saraksts — balsošanas zīme — ievietojams piesūtītā apzīmogotā mazākā aploksnē, kas ir balsošanas aploksne, un tā aizlīmējama, atstājot to bez jebkāda vārda, adreses vai citiem uzrakstiem. Šinī vēlēšanu aploksnē neko citu iekšā likt nedrīkst. Šī aizlīmētā aploksne ar balsošanas zīmi iekšā ir ievietojama lielākajā aploksnē ar apvienības adresi sūtīšanai atpakaļ. Uz lielākās aploksnes, kas ir balss nosūtīšanas aploksne, pēc tās aizlīmēšanas katrā ziņā uzrakstāms balsotāja vārds, uzvārds un pilnīga adrese, kā arī uzlīmējama pastmarka. Vēlētājam sava balss resp. šī aploksne sūtāma atpakaļ, iemetot to pasta kastē vai nododot pastā ar tādu aprēķinu, lai tā būtu ar pasta zīmogu ne vēlāk kā līdz 1. maijam 1958. g., ieskaitot. Sekretāriāts lūdz nenogaidīt pēdējo balsošanas dienu, bet sūtīt balsošanas aploksni iespējami ātri. ALA's centrālās valdes izraudzītā speciālā vēlēšanu komisija, kuŗā darbojas pr-ža v. J. Kadilis, valdes locekļi G. Meierovics un A. Zāģeris, vēlēšanām beidzoties, aploksnes atvērs, saskaitīs nodotās balsis un publicēs vēlēšanu rezultātus.

Iepriekšējos gados uzņemtie atsevišķie biedri, kas vēl nebūtu samaksājuši un izņēmuši 1957./58. darbības gada biedra karti, līdz ar atpakaļ sūtāmo aploksni lūgti iesūtīt savu nenomaksāto 1957/58. darbības gada biedru naudu ($1,-) vai arī pievienotā motivētā lūgumā lūgt valdi no tās atbrivot, uzrādot iemeslus. Saistību nenokārtošana un rīciba pretēji šiem vēlēšanu noteikumiem dod vēlēšanu komisijai tiesību piesūtīto balsojumu neatzīt par derīgu.

Esiet aktīvi savas Amerikas latviešu apvienības biedri. Esiet aktīvi vēlētāji!

ALA's centrālās valdes vēlēšanu komisija

KONGRESS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Kā nesenajā intervijā atklājies, tad kopš kara beigām līdz 1950. gadam bijušais ķeizars kā krievu gūsteknis vazāts pa dažādiem Padomju Savienības cietumiem, līdz Charbinā atdots ķīniešiem, kas viņu joprojām turot cietumā bez jebkādas tiesašanas. Laiku pa laikam bijušo ķeizarū drīkst apmeklēt viena viņa bijūšā sieva, kuŗa strādājot par bibliotēkāri. Kad žurnālists cita starpā viram zilajā ķīniešu cietumnieku tērpā ar uzkrītoši biezajiem aceņu stikliem jautājis, vai viņš nesajūtot netaisnību par ilgadīgo atrašanos cietumā bez tiesas sprieduma, Pū-Jī atbildējis: „Nekādā ziņā! Es esmu tautas valdībai pat pateicīgs, ka viņa man palīdzējusi atklāt manu noziegumu smagumu. Visa mana dzīve no dzimšanas līdz 1945. gadam ir bijusi noziegums. Mana valdība nebija nekas cits, kā noziedznieku kliķe. Bez tam, ar mani apietas ļoti labi."

Pū-Jī atteicies atbildēt uz jautājumiem par savu galminieku un valdības locekļu likteņiem, bet žurnālists izodis, ka vairāki no viņiem atrodoties tai pašā cietumā, kur bijušais ķeizars. Viņi, pēc sardžu virsnieku izteikumiem un citām ziņām, darbos netiekot dzīti, bet pavadot laiku ar bezgalīgām spēlēm un politiskām diskusijām. Ja tā ir patiesība, tad šis „diskusijas" ir marksisma-ļeņinisma „studijas", jo arī pats Pū-Jī šīs mācibas sausās frazes intervijas laikā vietā un nevietā atkārtojis kā labi dresēts papagailis.

Virs, kas reiz valkājis Ķīnas valdnieka dzeltenos zīda tērpus, ārēji ilgos cietumnieka gadus pārcietis labi un runājot ar žurnālistu bijis mierīgs, vienīgi burzījis cietumnieka cepuri. Viņš izvairījies uzskatīt klātesošo sardzi, bet, intervijas laikam beidzoties, tomēr izskatijies apjucis un atvadoties piezīmējis, ka cietumā pavaditos gadus uzskatot par vislaimīgāko laiku visā dzīvē . . .

Atkārtots pierādījums tam, cik tālu pat Ķīnas ķeizaru, par parastu „mirstīgo" nemaz nerunājot, spēj novest komūnistiskās pāraudzināšanas un terrora metodes.

As.

JAUNS APDROŠINĀJUMA VEIDS MĀJU PIRKŠANAS DOKUMENTIEM

Vairāki latviešu namsaimnieki ir sadūrušies ar grūtībām un pat ievērojamiem zaudējumiem nepilnīgi vai kļūdaini nokārtotu resp. n e n o k ā r t o t u zemes grāmatu ierakstu dēļ. Šādu nokārtojumu zemes grāmatās (Register office) angliski sauc par „title", kur ietilpst arī gruntsgabala situācija, izmēri, būvju novietojumi, braucamie un kājnieku ceļi, to' lietošanas tiesības u. c., kā arī visas saistības (mortgages), parādi, apgrūtinājumi, servituti un pārējās tiesības un pienākumi.

Māju pērkot, advokātam ir pienākums visus šos jautājumus pārbaudīt un nodot pircēja rokās, kā angļi saka — „clear title". Ne katru reizi tas tā tiek izdarīts, un bieži vien advokātam techniski tas nav iespējams, tā ka pircējs saņem nekustamu īpašumu ar dažādām saistībām un apgrūtinājumiem (clouds).

Galvenie apgrūtinājumi var būt sekojoši:

1. Neizpirktas vai nedzēstas obligācijas.
2. Cita veida parādi uz nekustamo īpašumu.
3. Sarežģījumi, ja kādus dokumentus būtu parakstījušas nepilngadīgas personas, vai tādi, kam uz to nav tiesības.
4. Nenokārtotas mantošanas lietas.
5. Sarežģījumi ar gruntsgabala lielumu vai robežām.
6. Citu daļā iebūvētas celtnes vai žogi.
7. Nenoskaidrotas ceļu lietošanas tiesības.

Šādi sarežģījumi un to nokārtošana bieži prasa tiesas palīdzību un lielus izdevumus un zaudējumus.

Pēdējā laikā ASV un Kanadā ir ievests jauns apdrošināšanas veids, kurš saucas Insurance of Title. Nopērkot šo apdrošinājumu, kas maksā visai maz, apdrošināšanas sabiedrība samaksā visus zaudējumus, kas varētu celties augšējo iemeslu dēļ. Prakse ir pierādījusi, ka šis apdrošināšanas veids ir lietderīgs un guvis vispārēju piekrišanu. Būtu ieteicams arī latviešu namsaimniekiem pārbaudīt šo iespēju un noteikumus, lai izvairītos no nevajadzīgiem zaudējumiem.

Griezieties pie sava apdrošināšanas aģenta, kas sniegs jums izsmeļošus paskaidrojumus jaunajā apdrošināšanas jautājumā.

P. Avotiņš.

Iris

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665

- ★ Gaumīgas līgavu buķetes.
- ★ Griezti ziedi un podu puķes.
- ★ Skaisti ādas izstrādājumi dāvanām.

PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

„Rītdiena sākas šodien!"

JAUNĀ GAITA

iznāk regulāri 6 reizes gadā.

JAUNO GAITU lasa latvieši visā pasaulē.

Galvenā pārstāvniecība:
JAUNĀ GAITA, P. O. BOX 48, KALAMAZOO, MICH., U.S.A.
Pārstāvis Kanadā:
ANDRIS PRIEDĪTIS,
51 REDWOOD AVE.,
TORONTO, ONT., CANADA.
$3.75 gadā.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 6183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar

SAKAS PARCEL SERVICE

kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakašus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas auduni kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi. Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

AUTO ĪPAŠNIEKI!

Ar pavasaŗa iestāšanos uz Ontario ceļiem auto vadītāju skaits palielināsies par dažiem tūkstošiem. Atcerieties, ka savu dzīvību par $10.000,00 pret nelaimes gadījumiem varat apdrošināt tikai par $9,50 lielu gada maksu. Zvaniet nesaistošai informācijai.

MERTON IELĀ — tuvu Mount Pleasant un Davisville, atsevišķa ķieģeļu 8 istabu, trisstāvu māja, garāža, atsevišķs iebraucamais ceļš. Prasītā cena — $17.900,-. Iemaksa $4.500,-.

ĀTRI! LĒTI! SOLIDI!

BROWNEJONES

LTD.,

1, Norfolk Place, London, W. 2., Great Britain

PIEPRASIET ŠĪ GADA VISPĀRĒJO UN STANDARTSAIŅU CENRĀDI.

VARAT RAKSTĪT LATVISKI.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS UZ VISĀM ZEMĒM.

TEKSTILIJAS, VEĻU, APAVUS, PĀRTIKU U. C., MEDIKAMENTUS ARĪ PA GAISA PASTU

Nosūtām arī klientu pašu sagatavotus saiņus.

Pilnas garantijas par saiņu piegādi.

Sestdien, 1958. gada 19. aprīlī, 32. n-rs.

OSKAR

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI,
ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.

IMANTA

Jaunākās grāma
Pasūtināmas visās grāmatnīcā
R. Bangerskis
MANA MŪŽA ATM
Mūsu lielā nelaika — trīs karus izkaŗojušā
miņu grāmata ar 11 kartēm un 30 uzņēmu
Skaists sējums. Cena: $4.80.
Valdemārs Kroders
SMIŅETAJI
Vai esat jau iepazinies ar vienu no mūsu
visrakstīgākajiem autoriem? —
Iesieta. Cena: $3.40.
Dr. Mičihiko Hačija un Dr. Vorn
HIROŠIMAS DIENAS GRĀM
Ārsta atmiņas par 1. atombumbu. Pielikur
karte. 200 lp. Iesieta. Cena: $2
Drīzumā iznāk
Brāļu Kaudzīšu
MĒRNIEKU LA
ar Ed. Brencēna illustrācijām un P. Erma
IMANTA
Postbox 292, Copenhagen
Denmark

Pieņemu pasūtinājumus audu
VIENMĒR KRĀJU
plecu lakati, galva
latviski spilveni un

HANDWEAV
Studi
VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd.,

EXPRESS TV SERVICE
RO 9-673
RADIO UN TELEVĪZIJAS DARB
Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā
Žanis J

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJ
LATVIEŠU RADIO RAID
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—
CHLO - RADIO RA
VIĻŅA GAŖU
LONDON

ET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

PAPE: atsevišķa divstāvu, 6 irtuves, gāzes apkure. Kopīgā sa nav nepieciešama.

ARPNIECIBAS UN BEZ GAL-LA IZVELE VISĀ PILSĒTĀ.

KVALITĀTES
ES PAR
ĀM CENĀM
PIEGĀDE

OMJU SAVIENĪBU (arī JU un citām zemēm.

TILIJAS, APAVUS, ĀDAS ĒS, MŪZIKAS INSTRUMEN- ir INTŪRISTA ATĻAUJA.

si maksājumi tiek nokārtoti u. c. nekas nav jāmaksā.

nas (10 kg) svarā. Sūtām arī varā. Tādā veidā klientiem ie- cenas nemainās. Ar 1. janvāri INUS ar APELSĪNIEM: — $15,25

BIS

ST., TORONTO 2B,
Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
, Chicago 32, Ill., U.S.A.
zvaniet JA 8-5257.
- WINDSOR
t, St., Windsor, Ont.,
CL 6-3982

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
OR ST., W., TORONTO. LE 1-5665
mīgas līgavu buķetes.
rti ziedi un podu puķes.
sti ādas izstrādājumi dāvanām.
E MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

ĀJUMA VEIDS MĀJU DOKUMENTIEM

i 7. Nenoskaidrotas ceļu lieto- t šanas tiesības.
e- Sādi sarežģījumi un to nokār- u tošana bieži prasa tiesas pali- e- dzību un lielus izdevumus un a- zaudējumus.
a- Pēdējā laikā ASV un Kanadā i ir ievests jauns apdrošināšanas ri veids, kurš saucas Insurance of ri, Title. Nopērkot šo apdrošināju- ie mu, kas maksā visai maz, ap- as drošināšanas sabiedrība samak- i- sā visus zaudējumus, kas varē- u- tu celties augšējo iemeslu dēļ. ās Prakse ir pierādījusi, ka šis ap- drošināšanas veids ir lietderīgs ir un guvis vispārēju piekrišanu. us Būtu ieteicams arī latviešu nam- o- saimniekiem pārbaudīt šo iespē- ar ju un noteikumus, lai izvairītos ek no nevajadzīgiem zaudējumiem. ā- Griezieties pie sava apdrošinā- us, šanas aģenta, kas sniegs jums iz- nu smejošus paskaidrojumus jauna- m jā apdrošināšanas jautājumā.
P. Avotiņš.

ar
as „Rītdiena sākas šodien!"
s- JAUNĀ GAITA
iznāk regulāri 6 reizes gadā.
c- JAUNO GAITU lasa latvieši
e- visā pasaulē.
di Galvenā pārstāvniecība:
JAUNĀ GAITA, P. O. BOX 44,
es KALAMAZOO, MICH., U.S.A.
Pārstāvis Kanadā:
a- ANDRIS PRIEDĪTIS,
51 REDWOOD AVE.,
es TORONTO, ONT., CANADA.
$3.75 gadā.

ANU SAIŅUS
M ZEMĒM.

VEĻU, APAVUS,
MEDIKAMENTUS
AISA PASTU

pašu sagatavotus saiņus.

s par saiņu piegādi.

OSKARS PERRO

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI,
ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.

1597 BLOOR ST., W., TORONTO

HIGH PARK rajonā: Dubultķieģeļu savrupstāvoša māja, ar 10 istabām un apkurinātu saules istabu. 4 istabas un saules telpa 1 stāvā, 4 istabas II stāvā un 2 istabas III stāvā, 4 virtuves un 2 vannas istabas, 3 garāžas. Šī ienākumu māja tiek piedāvāta pirmoreiz. Steidzieties, lai jūs būtu pirmais. Zvaniet R. Lācim LE 3-8523.

JANE - ANNETTE: 5 istabu savrupstāvoša dubultķieģeļu māja, saules istaba un atpūtas telpa pagrabā, jauna apkures sistēma, divas modernas virtuves. Privāts iebraucamais ceļš. Maza prasītā cena. Šo māju pārdos drīz. Steidzieties. Zvaniet Rudolfam Lācim LE 3-8523.

HIGH PARK rajonā: 7 istabu savrupstāvoša dubultķieģeļu māja (Duplex), 2 virtuves, 2 vannas istabas, liels dārzs. Viena ilggadīga obligācija. Tuvākai informācijai zvaniet Rudolfam Lācim LE 3-8523.

Saša Ziemelis

rāda savu filmu

"Life in South-American Jungles"

SESTDIEN, 3. MAIJĀ,
plkst. 8,00 vakarā
EATON AUDITORIJĀ.

BIĻETES: $1,25, $1,50 dabūjamas EATON auditorijā (College - Yonge), LOTUS puķu veikalā, 802 Bathurst St., un LATVIJAS AMERIKĀ kantorī — 123 Huron St.

RŪDOLFU JAKIMOVIČU,
dz. 1907. g.,
MEKLĒ
MĀTE un MEITA
Valmierā,
Smiltenes ielā 6

MEKLĒ
JĀNI APSUSALU
no Kūdupes pagasta.
Pēc ziņām — atrodas Kanadā.
Ziņas no Latvijas.
Rakstīt: Mr. R. SIEKS,
32 MERIGOLD ST.,
ST. CATHARINES, ONT.,
CANADA.

Paziņojums
JA KĀDS KO ZINĀTU PAR
EMILIJU LŪSI,
JĀŅA LŪŠA sievu, kura pēdējo reizi redzēta apm. 1944. gada jūlijā, lūdz ziņot:
THOMAS MARTIN,
Barrister & Solicitor,
455 Spadina Ave., Toronto, Ontario, Canada.

Meklē
SIEVIETI
PIE 3 G. VECA
BĒRNA.
4 vakarus nedēļā — pēcpusdienā. Tuvu Eglinton apakšzemes dz-ceļam.
Zvanīt: HU 8-8640, Toronto.

VAJADZĪGI STRĀDNIEKI

Pieņemu pieteikumus atvaļinājumu pavadīšanai iecienītajā latviešu vasaras viesnīcā „GLEN ECHO LODGE" pie skaistā Muskokas ezera.

Vajadzīga saimniece, sabiedriskās dzīves vad., virtuves strādnieces, telpu tīrītāja, izpalīgos zēns un meitenes.

Rakstīt: I. FRICBERGS, 38 WEMBLEY DR., TORONTO, ONT., CANADA.
Zvanīt vakaros HO 1-3976

PRECĒTS PĀRIS meklē
2 ISTABAS AR VIRTUVI UN ATSEVIŠĶU VANNAS ISTABU
klusā mājā Yonge (līdz pilsētas robežai), arī Davisville, Bayview rajonā.
Zvanīt: EM 6-2191, Toronto

VESTONĀ IZĪRĒJAMS
3-4 istabu dzīvoklis ar virtuvi un vannas istabu.
bezbērnu ģimenei.
Tel. CH 4-1419.

IZĪRĒJAMS
nemēbelēts dzīvoklis — 3 istabas, virtuve un saules istaba; bez tam mēbelēta istaba, virtuve un saules istaba.
Zvanīt LE 2-1798, Toronto.

IZĪRĒJAMS
DZIVOKLIS — 2 istabas ar virtuvi II stāvā un mēbelēta vai nemēbelēta istaba III stāvā.
HO 1-8478, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
divas nemēbelētas istabas un virtuve
College un Bathurst rajonā.
Zvanīt: WA 4-1573, Toronto

IZĪRĒJAMA
GLĪTI MĒBELĒTA ISTABA
vieniniekam / cei pie Wellesley apakšzemes dzelzceļa.
WA 2-2268, Toronto.

Ossington - College
IZĪRĒJAMA ISTABA ielas pusē bez mēbelēm vieninieciei privātā mājā. Prasīt angļu vai vācu valodā.
LE 6-4049, Toronto.

MONTREALA
Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī
20. aprilī, plkst. 2 pp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē draudzes darbinieku teātra uzvedums.
Iesvētes mācības sākums 30. jūnijā. Lūdz pieteikties.
Kornvallē, Ont. 19. aprilī, pl. 7 v. dievkalp. māc. V. Šēfers. Pēc tā draudzes zālē krāsu filmas izrāde no draudzes dzīves.
Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.
Svētdien, 20. aprilī, plkst. 1,30 p.p., jaunatnes dievkalpojums ar sekojošu jaunatnes stundu. Spredikis: Mēs nevaram.
Svētdien, 27. aprilī, plkst. 1,30 dievkalpojums. Spredikis: Nauda.
Dievkalpojums bērniem — 20. aprilī, plkst. 1,00 p.p.

NIAGARĀ
Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.
Sv. Katarīnes ev. - lut. latv. dr. Kristus lut. baznīcā, 20. aprilī, pl. 15,00 dievkalpojums.
Niagaras latviešu ev. - lut. dr. Sv. Jāņa jaunajā baznīcā, 580 Portage Rd., 26. aprilī, pl. 5,30, dievkalpojums.
Londonas ev. - lut. latviešu dr. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St., 27. aprilī, pl. 14,00, dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES
dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE
Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1250. Otāvas raidītājs. Tel. AM 1-4218

✝

Mūsu mīļā māmiņa un vecmāmiņa
MARIJA TREILONA
dzim. KAUĶIS,
mirusi 1958. g. 20. martā Rīgā.
Viņu mīļā piemiņā paturēs
DĒLS, VEDEKLA, MAZMEITA KANADĀ
UN DĒLS VĀCIJĀ

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ★ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.
Mēs piegādājam mājās.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM
AR GAISA PASTU NOSŪTA
T. KRAUMANIS
CALDWELL'S DRUG STORE, Cobourg, Ont. Tel. ER 2-3431
tel. mājās CH 4-0107.

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodu.
Birojā UN 6-8791, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St., W., Room 604

MURRY'S PHARMACY E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

PAVADIET ŠOGAD
ATVAĻINĀJUMU ASV!

Tautieši, mēs varam atļauties jums to piedāvāt Capa Codas pussalas dienvidpusē Falmothā, skaistā ezera krastā, netālu no okeana pludmales.

Jums būs arī iespēja izmantot mūsu jauno motorlaivu piekrastes salu apbraukāšanai, makšķerēšanai un ūdens slēpēšanas iespējai; ja kāds to vēl neprastu, būs izdeviba iemācīties.

Pieprasiet tuvāku informāciju, rakstot:

J. HIRŠS, 58 GARDNER ST., W., ROXBURY, MASS., U.S.A. TEL.: FA 5-9781, BOSTON.
J. HIRŠS

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčs, 191 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

IMANTA

Jaunākās grāmatas
Pasūtināmas visās grāmatnīcās

R. Bangerskis
MANA MŪŽA ATMIŅAS
Mūsu lielā nelaikā — trīs karus izkarojušā ģenerāļa atmiņu grāmata ar 11 kartēm un 30 uzņēmumiem, 404 lp. Skaists sējums. Cena: $4.80.

Valdemārs Kroders
SMIĶĒTĀJI
Vai esat jau iepazinies ar vienu no mūsu jaunās prozas visraksturīgākajiem autoriem? — 244 lp. Iesieta. Cena: $3.40.

Dr. Mičihiko Hačija un Dr. Vorners Velss
HIROŠIMAS DIENAS GRĀMATA
Ārsta atmiņas par 1. atombumbu. Pielikumā Hirošimas karte. 200 lp. Iesieta. Cena: $2.80.

Drīzumā iznāk
Brāļu Kaudzīšu
MĒRNIEKU LAIKI
ar Ed. Brencēna illustrācijām un P. Ērmaņa piezīmēm.

IMANTA
Postbox 292, Copenhagen V.
Denmark

SĒŅU KOMPOSTS
dabūjams ierobežotā vairumā
Kundrāta sēņu farmā.
Cena ar piegādi Toronto austrumu daļā (apm. 1,5 kub jarda vezums) $5.-.
Zvanīt BA 1-2050, prasot pēc Ozola.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.
Svētdien, 20. aprilī, pl. 10 bērnu dievkalpojums un Bibeles stunda. T. Bērziņš. Pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma mācības iesvētāmiem.
Meivuda (Ill.) svētdien, 20. aprilī, pl. 3 p.p. Mūsu Pestītāja bcā, 6. Ave un Warren ielas krustojumā dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola.
Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.
Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.
Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.
Čikāgas latviešu ev. - lut Mīcra draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.
Māc. Pāvils Kirsons, Meivudē, Ill., tel. FI 2-2420.
Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.
Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.
Māc. J. Turks, Kalamazū, 803 Hazard Ave., tel. 4-4619.
Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.
Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.
Kalamazū Cīņas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.
Svētdien, 27. aprilī, pl. 6,30 vakarā: Gaviļu Māka dievkalpojums.
Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563
Svētdien, 20. aprilī, plkst. 4 p. p. dievkalpojums.
Svētdien, 27. aprilī, pl. 11 rītā dievkalpojums.
Šogad jaunatnes iesvētīšana notiks jūnija pēdējā svētdienā. Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties, jāpieteicas pie mācītāja nekavējoties.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.
20. aprilī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola Sv. Trisvienības baznīcā. Pēc dievkalpojuma Draudzes vakars.
27. aprilī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums, Svētdienas skola un iesvētes mācība sv. Jāņa baznīcā. Spredikos māc. V. Šēfers no Montreālas.
4. maijā, plkst. 3 p. p. Ģimenes dienas dievkalpojums bērniem un pieaugušiem Sv. Trisvienības baznīcā.
11. maijā, plkst. 3 p.p. Kristus debesbraukšanas dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.
18. maijā, plkst. 3 p. p. jaunatnes dievkalpojums un Svētdienas skolas izlaiduma akts Sv. Trisvienības baznīcā.
25. maijā, plkst 3 p. p. Vasarassvētku dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.
Māo. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latiešu draudzes dievkalpojumi otiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
20. aprilī, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola.
27. aprilī, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā 19 Victoria Ave., S.
Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.
Svētdien, 20. aprilī, pl. 5,30 p. p. notiks latviešu sapulce. Temats: Kas ir kristīgais?
Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.
Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.
Timminsā, svētdien, 27. aprilī, plkst. 3 pp. lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.
Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:

plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.
HANDWEAVING Studio
VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto
Tel. WA 2-1315

EXPRESS TV SERVICE
RO 9-6732, TORONTO
RADIO UN TELEVIZIJAS DARBNĪCA.
Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.
Žanis Jākabsons

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GARUMS 680
LONDON ST. THOMAS

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

892 DANFORTH AVE.

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

DANFORTH - BROADVIEW: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, liela moderna virtuve, vannas istaba, 2 garāžas. 10-gadīgas obligācijas. Iemaksa $3.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Izdevīgas obligācijas. Kopīgā cena — $14.900,-.

MAKŠĶERNIEKU ZINĀŠANAI: Izīrējama vasarnīca un laivas Wellington pie slavenā West - Lake. Lūdz zvanīt dažas nedēļas, pirms vēlaties rentēt.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām var 3% gadā.

VĒLĒŠANU IZNĀKUMS

Atgriešanās pie divu partiju sistēmas

(C. S.) — Kas notika?

Parlamenta vēlēšanās Kanada pamodās un atzina, ka noticis kaut kas negaidīts — atgriešanās pie divu partiju sistēmas pēc 40 gadu saskaldītu grupu valdības.

Ir taisnība, par CCF nodoto balsu skaits nesamazinājās proporcionāli deputātu skaita zaudējumiem, bet nekad kopš 1911. g. vēlēšanām veco divu partiju suverēnitāte nav bijusi tik varena.

Tomēr balsu skaits neatbilst deputātu skaitam Tautas vietnieku namā, jeb tam, ka sociālistiem būs viena sestā daļa deputātu no tā skaita, kas ir progresīvi-konservātīviem.

Pēc nodoto balsu aplēsuma sociālā kredita partijai būtu jāiegūst apmēram viena vienpadsmitā daļa no konservātīvo deputātu skaita, nevis pilnīgi jāzaudē visas vietas.

„Apdullinoši", teica ministru prezidents par 206 deputātiem, ko ieguva viņa partija. Un viņam bija savs pamatojums.

Metot skatu vēsturē, neviens nevarēja paredzēt šādu šļūdoni. Konservātīvie šinīs vēlēšanās visā zemē ieguva augstāko balsu un deputātu skaitu, kāds viņiem bijis jebkad agrāk.

Atlantijas provincēs konservātīvie ieguva 33 deputātus, atskaitot astoņus. No liberāļiem palikušajiem deputātiem piecus devusi Ņūfaundlenda, uzturēdama kanadisku tradiciju, ka jauna province paliek uzticīga tai partijai, kas to ievadīja konfederācijā.

Provinču uzticības klasisks paraugs ir Britu Kolumbija, ko pirmais ministru prezidents, sērs Džons A. Mekdonalds uzņēma konfederācijā. Province viņam atmaksāja, vēlot tikai konservātivos līdz pat sēra Džona A. nāvei. Tātad, ja Ņūfaundlenda nevarēja saskatīt „Difenbeikera viziju", to var saprast.

Kādi ir valsts konsolidēšanās precedenti?

Piejūras provinces nekad nav ielaidušās ar šķēlēju grupām. Ja atskaita liberāļu partijas cīņas 1. pasaules kara laikā, austrumu jūras provinces ir ievēlējušas tikai vienu deputātu, kas nav piederējis pie kādas no slavenajām divām partijām.

Tas bija CCF čarlijs Gilis, kas tika pamatīgi sakauts Jaunskotijas Keipbretonas dienvidu vēlēšanu iecirknī, kad viņš mēģināja atkal iegūt savu deputāta mandātu.

Tomēr ne Džons Difenbeikers, nedz kāds cits laikam nevarēs mēroties ar Mekkenziju Kingu, kas 1935. gadā Piejūras provincēs atdeva opozicijai tikai vienu deputātu.

Kvebeka ir mīkla, kas rokasgrāmatu rakstītājiem prasīs veselu gadu simtu, kamēr tie varēs atstāstīt īsto stāstu publikai vai augstskolu studentiem. Tomēr pat Mekdonalds ar savu vareno nosliekšanos uz labo pusi, pateicoties sēram Džordžam Etjenam Kartjē, nevar mēroties ar Difenbeikera 50 deputātu uzvaru.

Uz procentuāliem pamatiem dažas Mekdonalda vēlēšanas un lielākā daļa liberāļu uzvaru pārspēj Difenbeikera divu trešo daļu uzvaru franču Kanadā. Mekdonalds 1921. gada vēlēšanās sasniedza galigumu, iegūdams visus deputātus.

Ontario ieguva savu konservātīvo slavu, dodama konservātīviem 18 vairākumu pret 6 liberāļu. Līdz pat pagājušam gadam province bija ievēlējusi tikai vienu CCF deputātu, bet 31. martā vēlēšanās CCF partija paturēja savus trīs deputātus, ko tie bija ieguvuši pagājušā gada jūnijā.

68 Difenbeikera Ontario deputāti līdzinās Artura Meiena sasniegumiem 1925. gadā, bet tos pārsniedza sēra Roberta Bordena uzvara 1911. gada „reciprocitātes" vēlēšanās.

Prēriju provincēs vēlēšanu rats sāka griezties 1927. gadā un apstājies par labu progresīviem, CCF, liberāļiem, un tagad noteiktam konservātivo vairākumam. Klibojošais Ziemeļrietumu territoriju parlamenta sēdeklis pasargāja liberāļus no neveiksmes, kādu konservātīvie piedzīvoja 1921. gadā.

Tas bija šķelšanas partiju treknākais darbības lauks līdz aizpagājušai nedēļai. Tagad vientuļš CCF deputāts sēdēs parlamentā, kur kādreiz viņu priekštečiem — progresīvo partijai — bija 40 deputātu. Pāri par 40 gadu ilgā vēsture ir tos izgāzusi.

Daži eksperti pareģoja, ka sociālā kredita partija līdzsvaros varu Kanadā, jo Difenbeikera valdība nevarēšot iegūt absolūto majoritāti un būšot spiesta meklēt atbalstu koalicijā ar soc-kreditniekiem. Tagad turpretī progresīvi-konservātīvie atņēma sackreditniekiem visus deputātus un izdzēsa šo partiju no parlamenta sarakstiem.

Britu Kolumbija un Jukona ir konservātīvākas provinces nekā Ontario, kaut gan visai reti to mēdz pieminēt. Konservātīvie Britu Kolumbijā 31. martā uzvarēja jau 17. reizi. Partiju saskaldīšanās bija sasniegusi tādus apmērus, ka neviena partija nevarēja iegūt skaidru vairākumu B.-K. pēdējās četrās vēlēšanās, kamēr nāca Difenbeikers.

Cilvēki var sevi mierināt ar faktu, ka pat vislabākās elektroniskās smadzenes nebija varējušas paredzēt šādu vēlēšanu iznākumu, pamatojoties uz iepriekšējām 23 vēlēšanām.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

19. aprīlī — DV Sp. kluba jubilejas balle Kolumba zālē.
26. aprīlī — TLB dāmu komitejas sarīkojums TLB, 198 Osler St. telpās.
Svētdien, 27. aprīlī Garīgu dziesmu diena — apvienotu ASV un Kanadas Latviešu baptistu draudžu koŗu kopkoncerts.
3. maijā, plkst. 8.00 vakarā Itona auditorijā dabas un zvēru pētnieka Sašas Ziemeļa filma-referāts „Dzīve Dienvidamerikas mūža mežos".
3. maijā TLB rīko tenora Leo Lipomaņa un soprānes Terēsas Stratas koncertu Casa Loma bibliotēkas zālē.
4. maijā — TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums skolas telpās.
9. maijā — Kurzemes kapitulācijas 13 gadu atcere — Akts - koncerts Leģiona zālē, 22 College St.
10. maijā — DV TK — E. Skujenieka Robinsons — sv. Andreja baznīcas zālē.
17. maijā — Biedru vakars DV namā. Rīko Vanadžu kopa.
24. maijā T.L.T.A. Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.
25. maijā — viru koŗa Viesturs koncerts Leģiona zālē, College St.
1. jūnijā — Latviešu skolas izlaiduma akts:
20. jūnijā — Līgo balle pie papardes zieda Palace Pier telpās.
21. jūnijā — Sidrabenes pārvaldes rīkotais brīvdabas uzvedums Sidrabenē: „Līgo vakara norise latviešu sētā."
11. jūlijā — vijolnieka A. Dunkeļa koncerts.

HAMILTONĀ

19. aprīlī viru koŗa Viesturs koncerts.
20. aprīlī — skautu rīkotās Sv. Juŗa atceres svinības.
7. jūnijā — Hamiltonas latviešu skolas izlaidums.
15. jūnijā — Aizvesto piemiņas dienas sarīkojums.
21. jūnijā — Līgo svētki.
4. oktobrī — HLB gada svētki.
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
1. novembrī — HMMK balle.
22. novembrī — 18. novembŗa svinības.

ST. KATARĪNĒS

26. aprīlī St. Katarīnēs Daugavas Vanagu kopas gadskārtējais pavasaŗa sarīkojums skaistajās Atlanta kluba telpās.

Sporta klubs „Rīga" — Zviedrijas meistars basketbolā

Svētdien, 30. martā, notika Zviedrijas meistarības izcīņas finālspēlē basketbolā starp sp. kl. „Rīga" un līdzšinējo Zviedrijas meistarvienību KFUM Soeder, kuŗā uzvarēja „Rīga" ar 54:51 (pusl. 25:31), **izcīnot pirmo reizi oficiāli Zviedrijas basketbola meistartitulu.** Lai gan zviedru vienības sastāvā gandrīz puse bija valstsvienības spēlētāji, tomēr ļoti intriģējošā un spraigā cīņā „Rīga" bija spēles beigu posmā pāraka un tai uzvaru kaldināja sekojoši spēlētāji: J. Teriņš, L. Brants, J. Reneslācis, J. Zalcmanis, G. Kraulis, E. Muzikants, V. Freivalds, J. Robežnieks, Jēk. Teriņš un M. Jūrmala.

Zviedrijas basketbola savienības prezidents Nilsons pēc cīņas mūsu spēlētājiem svinīgi izdalīja Zviedrijas basketbola meistara medaļas un cildināja latviešu basketbolistu lielos nopelnus šīs spēles izveidošanā Zviedrijā.

Sporta klubs „Rīga" nodibināja Stokholmā 1948. gada 1. februārī, un izcīnītais meistartituls bija skaistākais apbalvojums „Rīgas" 10 gadu darba svētkos un līdz ar to latviešu sportam Zviedrijā.

E. Everts

DVSK kapteinim A. Richteram Arveda Jurgena piemiņas kausu.

Neslavēdams nevienu individuāli, šeit uzmetu spēles gaitas rezultātus, lai lasītājs un paši sportisti spriež, kuŗš tad nu bija uzvaras kaldinātājs un kādēļ DVSK atkal uzvarēja. 1. ailē, cik reizes meta; 2., cik iemeta; 3., soda metieni; 4. iemeta sodus.

DVSK	1	2	3	4
A. Riģhters	27	10	11	10
A. Litaunieks	26	11	10	8
E. Petmanis	25	7	7	5
J. Koškins	7	3	2	0
B. Herebergs	5	2	0	0
G. Reinfelds	1	0	0	0
R. Kadiķis	0	0	0	0
Kopā	91	32	30	23
Procentos		35,2%		76,6%
YMCA	1	2	3	4
Cirulis	7	2	0	0
Rasiņš	1	0	1	0
J. Petmanis	26	11	3	0
Rāva	20	4	2	2
Groskaufmanis	8	4	0	0
Mazurs	7	1	1	1
Timma	4	2	0	0
Soste	5	1	2	1
Kopā	80	25	9	4
Procentos		31,5%		44,4%

No šīs tabulas var spriest: kuŗš nemet uz grozu, to arī nespēj iegūt. Procentuāli vislabākais būtu Groskaufmanis ar Timmu — 50%, bet % uzvarā nenes. Uzvarai vajadzīgi punkti, un tos savām vienībām izcīnīja Litavnieks; Riģhteris, brāļi Petmaņi un Rāva.

SS.

ZVIEDRIJAS BASKETBOLA MEISTARVIENĪBA

1. rindā no kreisās: Jēk. Teriņš, V. Freivalds, G. Kraulis, J. Teriņš, J. Robežnieks. 2. rindā: J. Zālamanis, vienības treneris J. Reneslācis, E. Muzikants, 3. rindā: K. Bērziņš, M. Jūrmala, vienības vadītājs J. Ritums, b-bas pr-ks A. Strunke, K. Zemgals un vienības kaptinis L. Brants.

Hamiltonas latviešu meistarsacīkstes šachā

beigsies š. g. 27. aprīlī, pl. 4 p.p. groziņu vakara veidā pie R. Kreišmaņa, 47 Forest Ave. Notiks š. g. uzvarētāju apbalvošana, simultānspēle ar R. Dzelmi un filmu izrāde. Šai vakarā ielūgti visi, kam interesē šachs. Ņemiet līdzi draugus!

Hamiltonas latv. šacha kopa

Noslēgušās latviešu meistarsacīkstes basketbolā Kanadā

Šogad par meistara godu cīnījās Ontario 1. vietas ieguvējs DVSK ar otrā vietā palikušo YMCA's I vienību. Ļoti žēl, ka Montreālas sporta klubs līdz noteiktam terminam izcīņā šogad nevarēja piedalīties.

Uzsākot spēli, abas vienības ļoti uzmanīgi nosedza pretinieku, un pirmā minūte pagāja bez rezultāta.

Pārcenšoties nosegšanā, otrā minūtē imkieši izpelnījās 3 sodus, kuŗus DV pārvērta grozos. Izlaužoties no ielenkuma, spēles 1. grozu ieguva YMCA's J. Petmanis, tomēr A. Richters nekavējoties šo guvumu izlīdzināja, un 4. minūtē stāvoklis jau bija 12 - 2 DV labā. Līdz 8. minūtei imkieši ieguva tikai 6 punktus pret DV. 22; 1. puslaiks beidzās ar 45 - 23 DV labā. Otrā puslaikā imkieši saņēmās un centīgi sāka iedzīt, bet, beigu svilpei atskanot, rezultāts rādīja 86 - 54 un DVSK basketbolisti 5. gadu no vietas ieguva Kanadas latviešu meistara godu. LSAK vārdā vienības apsveica priekšsēža vietnieks J. Ādminis, pasniedzot

Dr. M. KOSOWSKI

uzsāk praksi.

SPECIĀLISTS:

SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.

Neauglības ārstēšana.

611 BLOOR ST., W., (Palmerston stūrī), Toronto

Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

ARCHIBĪSKAPA KOKS

Debates par mākslīgo apaugļošanu Anglijā

Dvēseles dziļumos konservātīvie angļi visumā tomēr nav fanātiķi un parasti pielāgojas jauno laiku prasībām bez sevšķiem sarežģījumiem. Protests pret to milzīgo progresu, kas šo tautu novedis pasaules priekšgalā, kādreiz izlaužas vienīgi tādās joslās, kas pašreiz nav vispārīgas uzmanības degpunktā un neliekas pietiekami svarīgas, lai attaisnotu apdomu un savaldību. Bet tad protesti bieži pieņem pavisam aplamas formas, kas savā pārspīlētībā svešiniekam var likties pilnīgi nesavienojamas ar šo cilvēku nosvērto un saprātīgo dabu.

Tā kāda citādi mierīga ārsta sieva negaidot uzkāpa pierastā kokā, kas vienmēr bija audzis tās logu priekšā un ko tagad vietējās pašvaldības sūtītie strādnieki gatavojās nocirst, lai sagatavotu vietu mežonīgajā zemes gabalā ceļamiem dzīvokļiem.

Kāds niecīgs gadījums tiesu dzīvē nupat no jauna atklāja, ka neparasti daudziem ar Kenterberijas archibiskapu Dr. Fišeru priekšgalā ir vienādas domas par pastāvošajiem laulības un seksuālo pārkāpumu likumiem.

Janvārī kāds Edinburgas tiesnesis atļāvās pielaist iespēju, ka sieva nav pārkāpusi laulību, ja tā, viram nezinot, sagādājusi sev bērnu mākslīgas apaugļošanas ceļā ar kāda nezināma donora palīdzību.

Dr. Fišers tūlīt deklarēja, ka AID (Artificial Insemination by Donor) esot ne tikai grēks, bet ar likumu aizliedzams noziegums. Emocionāli eksplozīvais jautājums izraisīja veselus vēstuļu plūdus laikrakstu redakcijām; sekoja *piesardzīgi paskaidrojumi* no citiem baznīcu darbiniekiem, un beidzot garākas debates Lordu namā, kas atklāja, cik ļoti šī lieta mulsina vecu likumdošanas un dogmatikas metožu aizstāvjus.

Debatēs atklājās, ka pirmais bērns šādā veidā radīts jau 1790 gadā, bet tikai pēdējos desmit gados ārsti šo paņēmienu izlietojuši tik plaši, ka šādā veidā apaugļoto bērnu skaits tagad tuvojoties desmit tūkstošiem, kaut arī precīzus datus ārsti ne labprāt izpaužot. Visdīvainākais tomēr bija tas, cik savos argumentos ārkārtīgi virspusīga bija skaitliski spēcīgā opozicija pret šo modernās biotehnikas sniegumu. Dr. Fišeram ļaunākais likās mešlīgums un krāpšana, kas šādi tiekot ienests laulībā, viram nepatiesi sevi ieskatot par tēvu un sievai ārpus laulības iegūtu bērnu uzdodot iestādēm par laulībā dzimušu.

Jorkas archibīskaps Dr. Ramsejs patiesīguma argumentu aizvadīja uz vēl nenozīmīgāku joslu. Šādu lietu aizstāvot, tiekot runāts par ģimenes laimi, bet attiecībā vienīgi uz viru, sievu un bērnu. Vai brālim tāpat nesot tiesības zināt, vai viņa brāļa bērni tiešām ir viņa brāļa radīti! Vai vectēviņu drīkstot maldināt par viņam piedēvēto mazbērnu īstumu! Katrā ziņā esot jāizslēdz iedoma, ka AID varētu tikt ievērota laulības robežās, kas ārditu laulības līguma pamatus. Pat gadījumā, ja virs to sievai atļautu, un visi iemesli — kā sievas vēlēšanās būt mātei, abu laulāto kopīgā vēlēšanās pēc bērna ,kas vismaz pa pusei būtu viņu pašu, vai arī vīra bailes, ka citādi sieva varētu aiziet ar kādu citu vīrieti, tāpat vēlēšanās iegūt formāli likumīgu mantinieku titulam, novēlējumam vai citam kādam mantojumam, — esot tikai egoistiski un tāpēc nebūtu jārespektē.

Norvičas bīskaps Dr. Herberts piezīmēja, ka šādi „testtube babies" būtu nožēlojamāki par ārlaulības bērniem. Par pēdējiem varot domāt, ka viņi radušies aiz milestības, bet ar ko lai sevi mierinot pirmie? Ekseteras bīskaps Dr. Mortimers vēlējās, lai viņam nebūtu jāredz studentu rindas pie mākslīgās apaugļošanas klīnikām, kā tas esot Amerikā, kur donori saņemot no 5 līdz 50 dolariem par katru palkpojumu.

Daudzajiem biskapiem un to līdzrunātājiem pretī nostāties drīkstēja vienīgi lords Čorlejs, aizrādīdams, ka notikumu gaita nerēķinās ar Lordu nama noskaņojumu. AID varētu daudz mazināt ciešanas, nelaimi un dzīves tukšuma izjūtu kaut nelielai sabiedrības daļai. Šādā ierobežotā apjomā tā būtu atbalstāma un atvieglināma, nevis aizliedzama. Bet, tā runājot, viņš jūtoties kā „Daniels bīskapu bedrē". Reliģiskiem cilvēkiem nevajadzētu tik daudz iejaukties to cilvēku tiesībās, kas nepieder pie viņu konfesijām.

Dogmu tulkotāji un likumu devēji Anglijā ir visai asprātīgi, tāpēc iespējams, ka viņiem savu „neaizkaŗamo koku" izdosies ilgāk un labāk aizsargāt nekā minētajai ārsta sievai, kam tiesa vēlāk piesprieda samaksāt dienas algu aizkavētajiem cirtējiem. Notikumu gaita šai zemē ne katrreiz spēj ignorēt archibiskapus un lordus, kā to pierādīja Eduarda VIII aiziešana no troņa un princeses Margarētes ateikšanās no savas milestības. Bet zināmas pazīmes norāda, ka lieka kavēšanās var būt bīstamāka nekā savlaicīga pielāgošanās, neapmierinātībai nepārtraukti augot līdz ar domas skaidrošanos par ģimenes attiecību padziļināšanos. Cilvēku attiecību spēle ģimenē noslīd it kā uz tā paša līmeņa kā futbols vai krikets. Dziļākam pārdzīvojumam par zināmu spēles prieku anglis šķiet vispār nepieejams. Nenoliedzami pastāv cieņa pret māju kā kopīgu mītni, bet pēc tās atstāšanas ģimenes locekļi vairs nejūtas ne ar ko saistīti un tikpat kā nekad nesatiekas. Nāk prātā analoģija ar sporta spēļu laukumu — tas ir neaizkaŗams, spēles laikā „komandas" ir vienotas, bet pēc spēles beigām ikviens iet savu ceļu. Tas it kā ļauj izprast un zināmā mērā attaisno iepriekš minēto bīskapu un lordu virspusīgumu. Tie jūtas kā tiesneši vai līnijnieki, kam svarīgi, lai noteikumi tiktu ievēroti, un pāri visam — lai tādi vispār pastāvētu. Tāpat grūti būtu prasīt, lai sievietes ilgas pēc bērna lordu acīs neizskatītos pašmīlīgas un ignorējamas, ja tās viegli neiekļaujas normālā ģimenes spēles norisē.

Debatēs aizstāvētais patiesīgums, protams, ir ļoti svarīgs cilvēku attieksmēs, lai gaiša laimes vai rūpīgi celta saticības ēka pēkšņi nesabruktu. Zīmīgi, ka tie dziļākie sabiedrības audzinātāji, kas īsti angliskā veidā neatlaidīgi un bez ārējā skaļuma rokas zem oficiālo morālistu autoritātes pamatiem, izlieto tieši šo pašu normu cilvēcīgo attiecību modernizēšanā. Kā T. S. Eliots, tā Noels Kauards savos mākslinieciski atšķirīgajos darbos abi tomēr liek saprast, ka patiesīgums jūtās, nevis ģimenes attiecību apzīmējumos, ir svarīgākais. Ceļš uz stabilitāti būtiskās cilvēku saistībās ir jūtu padziļināšana un skaidrošana, nevis ārēju nosaukumu un formu aizsargāšana ar likumu.

Ja arī AID bērni nav tieši saistīti ar instinktīvu kopību vecāku starpā, tad viņu atrašanās ģimenē varētu būt saskaņā ar lielo milestības ceļu — pāri virspusīgākai instinktīvai patikai uz īsti reliģisku vienību ar ikvienu, kas atrodas tavā tuvumā.

Ja arī nav ne mazākās drošības, ka personīgo attieksmju modernizēšanās notiks saskaņā ar kādiem dziļākiem un būtiskākiem ideāliem, tad grūti tomēr ticēt, ka viss paliks kā bijis.

Ilzars.

VILŠANAS UN KRĀPŠANAS LIELMEISTARI

MASTERS OF DECEIT — The Story of Communism in America and How to Fight It, by J. Edgar Hoover, Henry Holt and Co izdevums (Kanadā: George J. McLeaod, Ltd.) Cena — $5.75, 374 l. p.

Šai grāmatā Huvers, Savienoto Valstu federālā izmeklēšanas biroja direktors, izskaidro pārsteidzošos faktus par mūslaiku lielāko draudu — **komūnismu: kas tas ir, kā tas darbojas un kādi ir tā mērķi, kā arī kādas reālas briesmas ar to saistītas un kas jāzina lojālam pilsonim, lai aizsargātu savu brīvību.**

Grāmata ir spēcīgi sarakstīta un visai informātīva, sniedzot no pirmavotiem pārskatu par komūnisma attīstību no tā pirmsākumiem līdz mūsu dienām. To sarakstījis vīrs, kas no tiešiem pirmavotiem pazīst komūnisma būtību labāk nekā jebkāds cits visā Ziemeļamerikas kontinentā. Autors rāda komūnistu partijas ikdienas darbu Sav. Valstīs: kas ir komūnisti, uz ko tie pretendē, kāpēc ļaudis pieslienas komūnismam, un kāpēc daži no tā atkal atkrīt. Viņš apraksta partijas iekšējo dzīvi, komūnistu stratēģiju un taktiku, masu aģitācijas metodes un pagrīdes infiltrāciju, spiegošanu, sabotāžu un komūnisma apiešanās ar minoritāti. Autors tēlo ainu, kāda būtu dzīve pie komūnistu valdības Amerikā (kādā virzienā vēl tagad darbojas tūkstošiem nomaldījušies amerikāņi!) ,un šis tēlojums ir visai dzīvs un satriecošs.

Grāmata papildināta paskaidrojošiem piemēriem no reālās dzīves, anekdotiem, komūnistu definīcijām, svarīgākiem notikumu datumiem, starptautisko komūnistu organizāciju sarakstu un uzskaita publikācijas, kas raksturo komūnistu Trojas zirga taktiku darbā.

Grāmata arī konkrēti pasvītro, ko katrs jau tagad var darīt, lai apkarotu komūnisma „neīsto reliģiju" un saglabātu savu brīvību.

Šī grāmata ir viens no mūsu laiku visievērojamākiem brīdinājumiem par bīstamo apdraudējumu mūsu dzīves veidam.

Toronto lielais dienas laikraksts „The Telegram ar 12. aprīli sāka iespiest šīs grāmatas tekstu savā sestdienas pielikumā, lai tas būtu pieejams visplašākajām lasītāju aprindām, kam citādi minētais apcerējums varbūt nemaz nenonāktu rokās.

„Katram pilsonim," raksta autors savas grāmatas priekšvārdā, „ir pienākums sīkāk iepazīties ar briesmām, kas apdraud viņa nākotni, viņa māju, viņa bērnus, pasaules mieru — un tādēļ es sarakstīju šo grāmatu.

Ja jūs ziedosit mazliet laiku, lai ar to iepazītos, jūs uzzināsit, ka komūnisms neslēpj nekādu mistēriju. Tā vadoņi ir skaidri izstrādājuši savus plānus, lai sasniegtu mērķus. Ir jau pārāk vēlu, lai varētu atļauties nepazīt šo „ismu", kāds tas patiesībā ir: drauds cilvēcei un katram mums.

Komūnisms ir daudz vairāk nekā ekonomiska, politiska, sociāla vai filozofiska doktrīna. Tas ir dzīves veids; neīsta, materiālistiska „reliģija". Tā atņem cilvēkam ticību Dievam,viņa brīvības mantojumam, ticību milestībai, taisnībai un žēlastībai. Komūnisma iekārtā visi kļūs par tādiem, kādi daudzi jau ir kļuvuši — par divdesmitā gadsimteņa vergiem.

Nav šaubu, ka Amerika tagad ir kļuvusi par starptautiskā komūnisma iekaŗojumu vissvarīgāko mērķi."

Šie piemēri liecina, ka autors un reizē ar viņu arī amerikāņi sāk beidzot skaidri saskatīt pasaules maskotā komūnisma īsto, riebīgo seju, kas liek nodrebēt pat visrūdītākiem viriem. Varbūt, ka šī grāmata, tāpat kā daudzas citas, kas brīvajai pasaulei atver acis uz komūnisma patieso būtību, palīdzēs sagraut šo 20. g. s. vislielāko draudu un atbrīvot pasauli no mūžīgas verdzības briesmām. Ja sāksies pasaules atbrivošanās no šīs neīstās „reliģijas", tad ir cerības, ka no komūnistu cietumiem, koncentrācijas nometnēm un izsūtījuma vietām varēs atgriezties visu verdzināto tautu brīvības cīnītāji.

Budzis

APVIENOTU

LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDŽU KOŖU

Diriģenti Viktors Baštiks un Arvīds Purvs.

GARĪGU DZIESMU DIENA

Svētdien, 27. aprīlī, pl. 3 p.p.

WALMER RD. BAPTISTU BAZNĪCĀ, TORONTO.